

Ilanngussaq 6-1

Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaat
/Maani

Mittarfiit pillugit Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut akissuteqaat

Ataatsimiititaliaq inatsisissatut siunnersummiik matuminnga peqqissaartumik suliaqarneranut, minnerunngitsumillu apeqqutinut itisiliisussanut tiguneqartunut, qutsavigerusuppar. Aallaqqaasiutitut misissueqqissaarnerit aamma misissueqqissaarnerit immikkoortut suut inatsisissatut siunnersummut matumunnga tunngaviusimanersut aammalu taakkua inuiaqatigiinnut aamma missingersuutinut aningaasaqarnikkut naatsorsuiffigineqarnerinik, naatsumik Ataatsimiitsitaliaq ilisimatissavara. Najoqqtassat annertunerpaartai Ataatsimiititaliamut ingerlatinneqareerput, allallu akissuteqaammut matumunnga ilanngussatut ilanngullugit nassiunneqarlutik. Kiisalu najoqqtassat ilai aalajangersimasut sapinngisamik piaartumik nassiunneqassapput.

Ataatsimiititaliap ilisimariigaatut, inatsisissatut siunnersuut manna sioqquillugu ukiorpassuarni piareersaalluni sulisoqarpoq. Najoqqtassat, misissueqqissaarnerit aamma naatsorsuinerit annertoorujussuupput. Taamaattumik inatsisissatut siunnersummut tunngaviusutut najoqqtassatut suut isigineqarnersut Ataatsimiititaliap aamma Naalakkersuisut isumaqatigiinnissaat, taamaalliluni taamatuttaaq najoqqtassat suut tunngaviusunut najoqqtassani ilaatinneqannginnersut, taamaalliluni isumaqatigiinnissaat, pingaaruteqarpoq. Najoqqtassat pioreersut toqqaannartumik ilaatinneqannginnerannut assersuitgalugu pissutaavoq, taakkua pisoqalisimanerat, najoqqtassat nutaanerusut taakkununnga taarserneqarsimanerat imaluunniit najoqqtassat allamut matuminnga allaanerusumut tunngatillugu suliarineqarsimanerat.

Takussutissiami matumanii ersersitsissutaapput toqqammavissiat Inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuinerut naatsorsuinerit aallaviat.

27-07-2018
Suliap nr.: 2018 - 14613
Dok. nr. 8346731

Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf.: (+299) 34 50 00
E-mail: box909@nanoq.gl
Fax: (+299) 34 63 56
www.naalakkersuisut.gl

Najoqquṭassanut inatsisissatut siunnersummut matumunnga tunngaviusunut najoqquṭassani ilaatinneqanngitsunut assersuutigineqarsinnaavoq nalunaarusiaq "Mittarfiit ilusiligaanerisa allannortinneqarnerat aqqutigalugu Takornariartitsisarneq, Ineriertortitsineq aamma siuariartotitsineq", Rambøll 2015. Rambøll allakkiamit nutaami naatsorsukkat nutaat pisariaqartippai, Angalanermut akit akikillineri pillugit allakkiaa-neersut takornariaqarneq pillugu nalunaarusiami angalanermi aningasartuutinut sipaaraṭṭasussaut tunngasumut taarsiullugit.

Takornariartitsineq pillugu nalunaarusiaq takornariartitsisarnermut tunngatillugu naleqqupoq, kisianni eqqarsaatigisassat allat nalunaarusiami tassani nalilorsorneqarsimannngissinnaapput aammalu pingaaruteqartinneqanngissinnaallutik. Assersuutigalugu innuttaasunut pilersuinerup isumannaatsuunissa, akulikissutsit imaluunniit nunarpot angisoop akimorlugu angallassinikkut ataqtigiinnerit eqqarsaatigalugit. Taassuma tunngaviusunut najoqquṭassani ilaatinneqannginneranut pissutaasoq alla tassaavoq, aningasaqarnikkut angallassinikkullu misissueqqissaarnerit nutartikkat annertunerujussuarmillu tamakkiisumillu suliarineqarsimannerat, tassani atituumik isiginnilluni aallussillunilu mittarfiit ilusiligaaneranni tamarmiusumi sunniutaasussat isiginiarneqarlutik.

Taamaalillutik najoqquṭassat matuma kingulianiittut pingaarnertut tunngaviusunut najoqquṭassaapput, aammalu Naalakkersuisut matumuuna siunnersuutigissavaat siunissami oqallinneq annertunerpaamik taakkunaniitinneqassasoq.

Najoqquṭassat Ataatsimiitaliamut ingerlatinneqareersut:

- Inuaqatigiit aningasaqnerannut sunniutaasussanik nalilersuineq, Allorianeq 1
- Inuaqatigiit aningasaqnerannut sunniutaasussanik nalilersuineq, Allorianeq 2
- Inuaqatigiit aningasaqneranni misissueqqissaarnerup katiternera, Allorianeq 2
- Kalaallit Airports A/S-ip Ingerlatsinissamut Aningasalersuinissamullu pilersaarutaa
- Suliami nr. 2016-713 aalajangiinissaq pillugu Aningasaqnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiitaliamut Naalakkersuisut isummernissamut tunngavissiaat aamma Aningasaqnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiitaliamit ilisimatitsissut
- Aalajangiinissamut suliap ingerlaneranut 30. maj 2018 Hotel Hans Egede-imi isumasioqatigiinnermit PowerPoint atorlugu saqqummiineq

- Naalakkersuisup Simon Simonsen-ip inatsisip teknikkitaasa allaaserineqarneranut allagai ilanngunneqartut
- PowerPoint atorlugu saqqummiineq – inatsisisstatut siunnersuutip teknikkitaasa saqqummiunneqarnerat 27. juni 2018 atorneqartoq
- Pilersitsinermut uppernarsaat Kalaallit Airports A/S
- Malittarisassat Kalaallit Airports A/S
- Timmisartoqarfiiq pillugit Inatsisartut inatsisaat kiisalu inatsimmut nassuaatit
- Suliami nr. 2016-776 aalajangiinissaq pillugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut Naalakkersuisut isummernissamut tunngavissiaat aamma Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit ilisimatitsissut
- Inatsisisstatut siunnersuutip teknikkitaasa allaaserineqarnissaannik piumasaqaateqarluni Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit allakkat
- Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut kiisalu Sanaartornermut Ataatsimiititaliamut allakkat 13.12.2017-imeersut
- Nalunaarusiaq: Kangerlussuarmi Mittarfiup siunissaa pillugu periarfissatut ilusiliat tallima

Najoqqtassat sapinggisamik piaartumik nassiunneqassapput:

- Ilanngussaq 1 Kalaallit Airports A/S-ip akissuteqaatinut tapiliussai
- Ilanngussaq 2 Tapiliussatut ilanngussaq apequt 35-mut aqissuteqaammut Kalaallit Airports A/S-ip
- Ulloq 28. juni 2018 inatsisisstatut siunnersuutip nassiuarneganera Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq apeqqutinut akissuteqaat
- Narsarsuuq siunissaa pillugu periarfissatut ilusilianik nalilersueqqissaarneq

Kalaallit Airports A/S-imut tunngatillugu torersaarnissaq eqqarsaatigalugu oqaatigissavara, ingerlatseqatigiiffik ingerlatseqatigiiffiup siulersuisuinit pisortaannillu atsiorsinnaatitaaffigineqarmat. ingerlatseqatigiiffiup ingerlatseqatigiiffiup Ingerlatsinissamut Aningaasalersuinermullu pilersaarutaa misissueqqissaarnernut tunngavigneqartunut tamarmiusunut tunngavissaatinneqarpoq, taamatullu mittarfiliallassani ataatsimoortuni periarfissaqarfiusunut aamma aningaasaqarnikkut sunniutaasussanut iluaqutaasunik paasisimasaqarnissamut iluaqutaalluni. Ingerlatsinissamut Aningaasalersuinermullu pilersaarut Kalaallit Airports A/S-imut suliarineqarpoq, aammalu Kalaallit Airports A/S tamatumunnga akisussaasuulluni. Akissuteqaammut allakkiami matumani tassunga innersuussinerit Kalaallit Airports-ip akuersineratigut pipput, aammalu tassunga itisiliisussanik apeqquteqartoqassappat ingerlatseqatigiiffimmut taassuma siulersuisuinit imaluunniit pisortaannut saaffiginnitoqartariaqarluni.

Aammattaaq tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq, akissuteqaammut allakkiami matumani akissuteqaatit ilanngussallu arlallit isertuussassaatinneqarmata, tassami taakkua Kalaallit Airports-ip Ingerlatsinissamut Aningaasalersuinermullu pilersaarutaani ilaatinneqartunut, ingerlatsinermik mianerinninnissaq aallaavigalugu isertuunneqartussanut, annertunerusumik annikinnerusumilluunniit toqqaannartumik innersuussimmata.

Matuma kinguliani apeqqutit tulleriinneri ilusligaanerilu apeqquteqarnermi atorneqartut malillugit akissuteqarfialugit, Ataatsimiititaliaq sulilluarnerminik ingerlatseqqinnissaanik kissaappara.

Kapitali 1-imut – Siunertaq aamma aaqqissuussaaneq:

Apeqqut 1: Qaqortumi mittarfissamut piginnittuunermut aammalu aningaasalersuinermut, sanaartornermut ingerlatsinermullu tunngatillugu Qaqortumi mittarfik aaqqissuussaanikkut Kalaallit Airports A/S-imut (KAIRS) qanoq akuutinnejassava.

Akissut: Qaqortumi mittarfik Nuummi aamma Ilulissani mittarfiit assigalugit, piginnittuunermut, sanaartornermut ingerlatsinermullu tunngatillugu, Kalaallit Airports A/S-ip suliassaqarfiini ilaatinnejassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Qaqortumi mittarfiup aningaasalersorneqarnissaanut tunngatillugu taanna nammeneq aningasaatinut akiliuteqarnikkut 100%-imik aningaasalersorneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Tamanna paasineqassaaq imatut, nammeneq aningasaatinut akiliuteqarneq tamarmiusoq Qaqortumi mittarfissamut sanaartornermut aningaasartuutit 100%-iattut annertussuseqassasut. Nammeneq aningasaatinut akiliuteqarnermi sinneruttut Nuummi aamma Ilulissani mittarfinnut aningaasaliinernik aningaasalersuinerup ilaatu inissinneqassaaq.

Taamaattoq takuuk apeqqummut 2-mut akissuteqaat.

Apeqqut 2: Qaqortumi mittarfiup mittarfiit sinnerinit marlunnit avissaartinnejassaa Naalakkersuisunit qanga aalajangiunnejarp?

Akissut. Naalakkersuisut Qaqortumi mittarfiup avissaartinnejassasoq aalajangiinngillat. Inatsisisatut siunnersummi Qaqortumi mittarfiup, tamanna aningasaqarnikkut imaluunniit ingerlatsinikkut nalequttoq paasinarsissagaluarpat, aaqqissuussaanikkut allatut inissismalersinneqarsinnaanera ajornarunnaarsinneqarpoq.

Taamaalilluni Qaqortumi mittarfiup aaqqissuussaanikkut piginnittoqarnikkullu inissismalersinneqarsinnaaneranut periarfissat arlaqarput, Qaqortumi mittarfimmut, taamatullu imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfinnut nutaanut aamma taakkununnga aningaasalersuinermut periarfissanut kiisalu nunatsinni mittarfiit sinnerinut pitsaanerpaanik atugassaqartitsinssamut iluaquataasinnaalluni. Aaqqissuussaanikkut allatut inissismalersitsineq taamaattoq Kalaallit Airports A/S-ip iluani ingerlatseqatigiiiffimi immikkoortortaasumi imaluunniit ingerlatseqatigiiiffimi suleqatigineqartumi imaluunniit ingerlatseqatigiiiffinnik piginnittumi 100 %-imik pigineqartumi annertunerusumik annikinnerusumilluunniit avataani aaqqissuussaanikkut inissismalersitsinikkut imaluunniit allatut ittumi assersuutigalugu Mittarfeqarfinni, pisinnaavoq. Periarfissaq alla tassaavoq mittarfiup Nunap karsianit aningaasalersorneqarnera, Kalaallit Airports A/S-imut pigineqarluni sanaartorneqarlunilu aammalu Mittarfeqarfinit ingerlannejarluni.

Apeqqummut 18-imut akissut aamma takuuk.

Apeqqut 3: Nuuk Ilulissallu kisimik ingerlatseqatigiiiffiup ataatsip ataaniilissappat?

Akissut: Naamik, takukkit Apeqqummut 1-imut aamma 2-mut akissutit.

Apeqqut 4: Qaqortumi mittarfik KAIRS-imut pinnani Mittarfeqarfiiit ataani inissismalissava?

Akissut: Qaqortumi mittarfik Kalaallit Airports A/S-ip ataaniissaq. Taamaattoq Apeqqutinut 1-imut aamma 2-mut akissuteqaatit.

Kapitali 2-mut – Mittarfiit nutaat:

Apeqqut 5: Tikinnejarsinnaassuseq inissisimaffissarlu eqqarsaatigalugit Qaqortumi mittarfissaq sumut killippa?

Akissut: Naalakkersuisut Kalaallit Airports A/S-imiit akissuteqaammut ilassutissanik piniarput. Aammattaaq tamatumunnga itisiliinissamut Ilanngussaq 1 innersuussutigineqarpoq.

Siusinnerusukkut narsaannarmi silasiorfimmit normutigut naatsorsuinerit, sullukkoortitsilluni anorlertarneranut misileraanerit aamma anorimik nalunaarsuinerit ingerlanneqartut, Qaqortumi minnissamut silamik pissuteqartumik ammasarfissanut naatsorsuinernut tunngavigineqartut, ammasarfissatut naatsorsuutigineqartup taamaallaat 75-80 %-iulluni tupaallannartumik pitsaangitsumik inerneqarneranik malitseqarput. Tamatumunnga pingaartumik, anorip sammivigisarnerpaasaanit anorip 11-12 m/s-imik sakkortussuseqalernerani aarlerinartumik nunameersumik aalaruluttartussaanera, pissutaavoq.

Taamaattumik uuttuutit naatsorsuinernut ilusiliani tunngavigineqartuni ilaasut uppernarsinissaannik suliaqarneq KAIR-ip siunnersortini peqatigalugit aallartippaa. Tamanna Qaqortumi mittarfimmut silamik pissuteqartumik piffissamik eqquisarnerup tamarmiusup missingersornissaanut pitsaunerusunik tunngavissaqalernissaq siunertaralugu INUPLAN, ASIAQ, FORCE aamma timmisartortartut misileraataasussat Air Greenland-imeersut qanimut suleqatigalugit ingerlanneqarpoq.

Apeqqut 6: Ilulissani nunanit tamalaanit mittarfissap, nunatta aningaasaqarnera siuarsarniarlugu sananeqartussap, pilersaarutit malillugit ukiumut qaammatit pingasuinnaat ammasarnissaa piviusorsiorpa?

Akissut: Naamik, Ilulissani mittarfik ukioq tamaat timmisartuussinermut ammassaaq. Ingerlatseqatigiifflup piffissami angallaffiunerpaaami Danmarkimit toqqaannartumik Ilulissat timmisartuussivigisarnissaa taamaallaat naatsorsuutigigaa pillugu Air Greenlandimit oqariartutigineqartut apeqqummut tunngaviusut, Naalakkersuisut naatsorsuutigaat; tassa imaappoq ukiumut qaammatini pingasuni. Mittarfik soorunami ukioq tamaat timmisartuussivigineqartassaaq, soorlu ullumikkut tamaattoqartoq.

Ilulissani mittarfissaq timmisartuussisartut angallannermi pioreersumi Air Greenlandip ukioq tamaat timmisartuussivigisartagaani ingerlatitseqqinnissaannut, minnerunngitsumillu ineriartortitseqqinnissaannut aammalu Air Iceland Connect-ip ukiup ilarujussuani mittarfimmut timmisartuussisarnissaanut iluaqutaassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Tassunga ilanngutissaaq timmisartuussisartut allat, taamatuttaaq mittarfimmut timmisartuussisalernissaannut periarfissaqarnerat.

Apeqqut 7: Nunanit tamalaanit mittarfissat sananeqarnissaannut aningaasanik pissarsiniartoqassappat qaqugu sanaartorlugit aallartinneqarnissaat naatsorsuutigineqarsinnaava?

ISERTUUSSASSAQ Akissut:

Apeqqut 8: Nuummi Ilulissanilu mittarfiit 1199 meteri tikillugu tallineqassappata pilersaarusiornissaat sanaartorneqarnissaallu Mittarfeqarfinnit tiguneqarsinnaava?

Akissut: Taamaattoqassappat apeqqutip taassuma malersoqqinnissaanut pissutissaqalerluni, sanaartornissamut pilersaarusiornissamut taamaattumut aammattaarlu sanaartornermik suliassamik taamaattumik isumaginninnissamut Mittarfeqarfifiit maannakkorpiaq piginnaasaqarfinnik, aningaaasassanik pisariaqartunik pigisaqanngilaq imaluunniit aaqqissuussaanikkut ilusiligaanani. Aningaaasassat taamatullu aaqqissuussaanikkut ilusilineq Kalaallit Airports A/S-imiitinneqarpoq.

Tassunga tunngatillugu aammattaaq eqqumaffigineqassaaq, Mittarfeqarfifiit maannakkut aaqqissuussaanermini suliffeqarfittut imminut ingerlattutut taarsigassarsisinnaanngimmat.

Mittarfeqarfifiit sanaartornermut suliassaq taanna tigussappagu, qanoq pisoqaraluarpalluunniit siunertamut aningaaasanut inatsimmi aningaaasaliissutinik pilersitsisoqartussaassaaq.

Kisiannili maannakkorpiaq taamatut suliassamik tunniussinissamut erseqqinnerusumik isumaliutersuuteqartoqanngilaq. Taamatut ilusiliinissamut piareersaalluni suliaqarnernut Inatsisartut UKA2015/18+167-imi aalajangiineri tunnavigalugit aallartinneqartunut aammalu suliassanut tamatuma malitsigisaanik Inatsisartunit Naalakkersuisunut suliakkiissutigineqartunut, naapertuitinnginera tamatumunnga pissutaavoq. Ilanngullugu suliassat ukiuni kingullerni ilassutitut aningaaasaliissutinut aamma aningaaasanut inatsisini oqaasertaliussani Inatsisartunit akuerineqartuni inatsimmi tunngaveqartumik ullumikkut aallartinneqarsimasut, pingartumik innersuussutigineqassapput.

Apeqqut 9: Nuummi, Ilulissani Qaqortumilu mittarfinnut neqeroortitsinissamut KAIRS-ip aningaa-sartutissai qanoq amerlatigisussatut naatsorsuutigineqarpat?

Akissut: Naalakkersuisut Kalaallit Airports A/S-imit akissuteqaammut ilassutissanik piniarput. Aammattaaq tamatumunnga itisiliinissamut Ilanngussaq 1 innersuussutigineqarpoq.

Apeqqut paasineqarpoq, neqeroortitsinerup ingerlanerpiaanut aningaaasartuutit apeqqutigineqartut, aammalu sanaartornermut aningaaasartutissarpiaat apeqqutigineqaratik.

Neqeroortitsinerup ingerlanerpiaata ingerlanneqarnissaanut aningaaasartuutissat annikitsuinnaapput, aammalu siullermik pingarnertullu neqeroortitsinermut najoqqutassat inaarutaasumik naammassineqarnissaannut nassiuunneqarnissaannullu teknikkinut inatsisilerinikkullu siunnersuisartunut, neqeroortitsinerup ingerlanerata nalaani neqerooruteqartussanit apeqqutinik akissuteqarnernut, neqeroorutinik tiguneqartunik nalilersuinermut, kiisalu sanaartugassanut akigititanut isumaqatigiisummut imaluunniit entreprenørerimut ajugaasumut isumaqatiginninniarnermut aningaaasartuutit ilaatinneqassallutik. Tamatuma saniatigut sanaartornermik aqtsineq aamma nakkutilliineq pillugit isumaqatiginninniarnermut aningaaasartuuteqartoqartussaavoq. Ataatsimut isigalugu neqeroortitsinerup ingerlanerata sinneruttup ingerlanneqarnissaanut aningaaasartuutissat 5–10 mio.kr. missaannik annertussuseqassasut naliliisoqarpoq.

Kapitali 3-mut – Mittarfiit nutaat sanaartornissaannut aningaaasalersuineq:

Apeqqut 10: Mittarfiit tallineqarnissaasa inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut kingunerisassaanik misissueqqissaarnermi Alloriarneq 2-mit takuneqarsinnaavoq periarfissatut ilusiliaq 1 ullumikkut sinneqartoorfiusumik naleqarpoq, taamaalillunilu imminut akilersinnaalluni, akerlianilli periarfissatut ilusiliaq alla 2 aammalu periarfissatut ilusiliaq aallaaviusoq (ullumikkut naliusoq malillugu nalikinnerpaaq) tamarmik ullumikkut amigartoorfiusumik naleqarput, taamaalillutillu imminut akilersinnaanatik. Naliliinerit siuliani taaneqartut Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiiniit apeqquserneqarnerat oqaaseqarfingeqqullugu Naalakkersuisut qinnuigineqarput.

Akissut: Tunngaviusoq

Inuiaqatigiit aningaasaqarneranni misissueqqissaarnermut aallaaviusoq tassaavoq, UKA2015/18+167-imi mittarfiit ataatsimoortitat pillugit Inatsisartuni amerlanerussuteqarluarluni aalajangiineq. Tassa imaappoq, misissueqqissaarnernut ingerlanneqartunut tunngaviusut tassaanngillat, mittarfiit ataatsimoortitat saniatigut aningaasaliinissamut perarfissanik assigiinngitsunik arlalinnik misissueqqissaarnissaq aammalu aningaasaliinissamut perarfissani assigiinngitsuni taakkunani maannakkut naliusut imminut sanilliunneqarnissaat.

Naalakkersuisut Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit allakkiaat imatut paasivaat, pingaartumik inuiaqatigiit aningaasaqarneranni misissueqqissaarnermut tunngatillugu immikkoortut qimerloorneqartut marluk qaquinneqartut:

- Perarfissatut ilusiliat allat aamma Perarfissatut ilusiliaq tunngaviusoq aalajangiisuusunik assigiinngissuteqarpat?
- Aarlerinaataasunut tunngasortai naammattumik paasinarsisinneqarpat

Matuma kinguliani misissueqqissaarnerit Naalakkersuisut suliaritissimasaat tunngavigalugit apeqqutit marluk taakkua allaaserineqarput:

1) *pillugu Perarfissatut ilusiliat allat aamma Perarfissatut ilusiliaq tunngaviusoq aalajangiisuusunik assigiinngissuteqarpat?*

Immikkoortoq manna innersuussutigalugu Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit allakkiaanni immikkoortoq qimerloorneqartoq Naalakkersuisut imatut paasivaat, perarfissatut ilusiliiani pineqartuni maannakkut naliusumik naatsorsuinerit assigiinngissutai apeqquserneqartut:

"Takorluukkanik assigiinngitsunik sanilliussinermi aamma eqqarsaatigineqassaaq, tunngaviusumik takorluukkami KAIR-imut aningaasaliissutit 2.1 mia. kr.-iusut sinnerlugit atugassanngortitsisoqarsimannngimmat. Taamaattumik tunngaviusumik takorluukkami 1 mia. kr.-it siunertanut allanut atorneqarsinnaanngortippai. Tunngaviusumik takorluukkamik tunuarsimaartumik naliliinermi, tassani 1 mia. kr.-it atorneqartussaanngitsut kisiisa eqqarsaatigalugit, maanna naliusut takorluukkami tassani nul-imut qaninnerussapput minus 1.085 mia. kr.-inut qaninnerunatik.", qupperneq 13, Allakkiaq 2018-1, Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit 2018.

Siunnersuisoqatigiit tunngavilersuinerat taamaalilluni imatut paasineqarpoq, Perarfissatut ilusiliami tunngaviusumi aningaasat sipaardeqartut 1 mia. koruunit atorneqannngitsut (matuma kingorna taagorneqartut aningaasat atugassanngortinneqanngitsut). Aammattaaq paasineqarpoq aningaasat atugassanngortinneqanngitsut taakkua siunertanut allanut mittarfinnit allaanerusunut atorneqarsinnaasut, taamaattumillu taakkua

Perarfissatut ilusiliap tunngaviusup nalilersorneqarnerani ilaatinneqartariaqaraluartut, taamaalilluni taanna 1 mia. koruuninik pitsaanerulersinneqarluni.

Naalakkersuisut Siunnersuisoqatigiit inerniliinerat eqqortumik paasisimappassuk, taanna inuaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutasussanik nalilersuineq pillugu ilitsersuut malillugu pisussanit allaanerumik aallaaveqarsimassaaq. Aningaasat atugassanngortinnejqanngitsut matuma siuliani nassuarneqartutut maannakkut naliusunik ilanggussivigineqarsinnaanngillat.

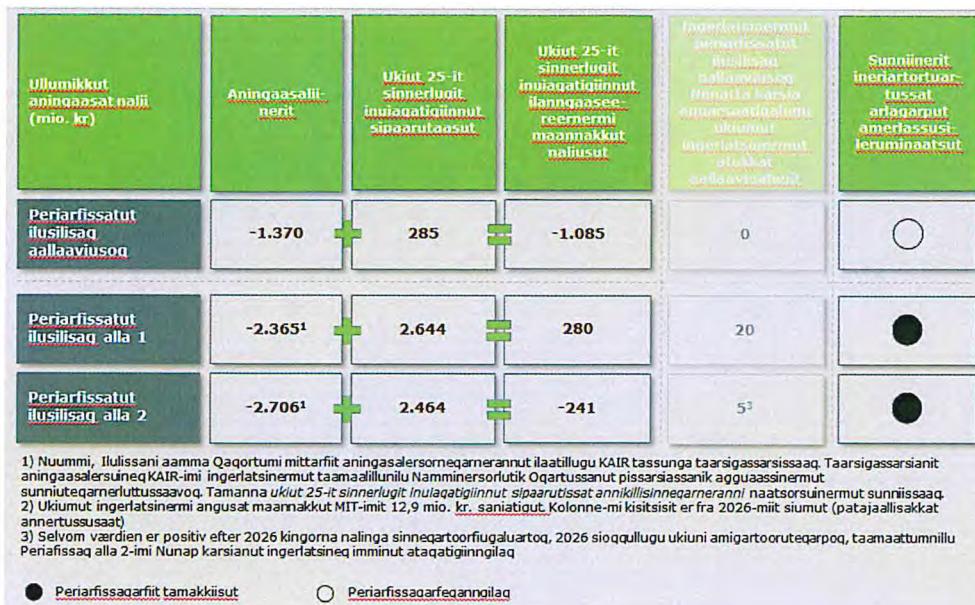
Taamaattoq taamaakkaluartoq aningaasat atugassanngortinnejqanngitsut ilanngunneqarsimappata, perarfissatut ilusiliani tamaginni, aammalu Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit siunnersuutigisaattut taamaallaat perarfissatut ilusiliami tunngaviusumiinnaanngitsoq, aningaasat atugassanngortinnejqanngitsut sillimaffigineqarnissaat pingaaruteqarpoq. Tassunga ilanngutissaaq, perarfissatut ilusiliami tunngaviusumi aningaasat atugassanngortinnejqanngitsut ilanngunneqassappata, aningaasat sipaardeqartut 1 mia. kr., taakkua tassaassusaanngillat ilanngunneqartussat. Taamaattoqassappat taakkua tassaassapput isertitat/iluaqtissartaasut aningaasat sipaardeqartut pilersitassai. Taamaattumik perarfissatut ilusiliami tunngaviusumi 1 mia. koruunit ilanngunneqarnissaat pillugu tunngavilersuutaasut malinnejqarsinnaanngillat, tamannalu assersuummit matuminnga takussutissiivigineqarsinnaavoq:

Aningaasaliinerup aningaasartai annikitsut atugassanngortinnejqanngitsut, suliassamut aningaasaliivigineqartussamut maannakkut naliusumik ilanggussivigineqarsinnaassappata, tamanna kukkulluinnartunik inerniliinernik malitseqartussaavoq. Assersuutigalugu naatsorsuutigaanni suliassat aningaasaliiviusussat marluk 200 aamma 100 mio. koruuninik aningaasaliinissamut killissalerneqartut ukiumut 4 procentimik kingumut ernaliinermi maannakkut naliusoq 25 aamma minus 25 mio. koruuniulluni. Aningaasaliinerup assigiinngissutaa 200 aamma 100 mio. koruuniusoq suliassami aningaasaliiviusussami annikinnerpaami maannakkut naliusoq minus 25 mio. koruuniutinneqarluni, tamanna 75 mio. koruuninik aningaasartaqaqrlni inerneqartussaavoq.

Kisianni suliassaq aningaasaliiviusussaq annikinnerpaaq imminut akilersinnaanngitsoq, maannakkut naliusoq amigartoorfiummat, ukiumut 4 procentimik appasinnerusumik pissarsiaqarfiusussaq, toqcarneqartussaassasoq, tamatuma soorunami malitsigisussaanngilaa.

Assersuut	Aningaasaliiffigisatit ingerlataq 1	Aningaasaliiffigisatut ingerlataq 2
Aningaasaliiffigisaq, mio. kr.	100	200
Ullumi nalinga	-25 mio. kr	25 mio. kr.
Aningaasat piginngisat	100 mio. kr	0 kr.
Kukkusumik inernera, ullumi nalinga + aningaasallu piginngisat	75 mio.kr.	25 mio. kr.

Aamma Perarfissatut ilusiliami tunngaviusumi 1 mia. koruuninik "sipaagaqarnermi" inuaqatigiinnut sipaarutaasussat, aningaasaliinerup malitsigisassai, annaaneqartussaapput, tamannalu aamma isiginiarneqartuni ilanngunneqartariaqaraluarluni. Ilusiliami matuma kingulianiittumi Inuaqatigiit aningaasaqarneranni misissueqqissaarnermi perarfissatut ilusiliani aningaasaliinernut tamarmiusunut, sipaarutaasussanut aamma inuaqatigiinnut ilanngaaseereernermeri maannakkut naliusumut, takussutissiisoqarpoq.

Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi 1 mia. koruuninik aningaaasaleeqqinnej taamaalilluni ukiut 25-it ingerlaneranni inuiagatigiinnut 2.6 mia. kr. missaannik sipaaruteqartitsissaaq.

Tamatuma saniatigut Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imik sunniinernut
ineriartortuartussanut/malittaasunut periarfissaqarfiusut annertuut
piiviusungngotinnejarnissaannut periarfissaqarpoq, annertussusilerneqangngitsunik
aammalu naatsorsuinermi ilanngunneqangngitsunut. Ilanngullugu assartuussinermut
periarfissat ajornannginnerusut akikinnerusullu siunissami inuussutissarsiornermut
ineriartortitsinermut ineriartortuartussanik/malittaasunik annertuuniik
sunniuteqarsinnaapput, tamannalu aamma Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit
tikkuarpaat.

2) pillugu Aarlerinaataasunut tunngasortai naammattumik paasinarsisinneqarpat:
Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit allakkiaanni allassimavoq, mittarfissanut
ataatsimoortitani aarlerinaataasut naammattumik paasinarsisinneqarsimanngitsut.
Taamaattoq aarlerinaataasunut misissueqqissaarnerit suut Siunnersuisoqatigiit
magaasineraat. Siunnersuisoqatigiit ogaatigingilaat.

Tassunga atatillugu oqaatigissallugu pingaaruteqarpoq, inuiaqatigii aningaasaqerneranni misissueqqissaarnermi tungavissanut qitiusunut malussarissutsimut naatsorsuinerit arallit, ataatsimut katillugit aarlerinaataasunut misissueqqissaarnermut tunngaviusut, suliarineqarsimammata. Tamanna aammattaaq suliassaqarfimmi ilitsersuutinut suleriaatsinullu atuuttunut naapertuuppoq.

Tassunga ilanggullugu oqaatigineqassaaq, Inuaqatigiit aningaaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuinermi aarlerinaataasunik misissueqqissaarnermut ingerlanneqartumut ilanggullugu, Kalaallit Airports A/S-imni sanaartornermut aningaaasartuutinut malussarissutsimut misissueqqissaarnerit annertunerusut suliarineqarsimammata. Tassani inerniliinerit Inuaqatigiit aningaaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuinermi malussarissutsimut misissueqqissaarnernut inerniliinerit assiqaj.

Sanaartornermut aningaasartuutit qaffasinnerusut taakkua Inatsisissatut siunnersuummi aningaasaqarnikkut killissaliussat iluanniitinneqarpata, periarfissatut ilusilianut allanut malussarissutsimut misissueqqissaarnerit nalunaarusiami inerniliinerit allanngortinnissaannut pissutissaqalersitsisimanngillat. Taamaassimanngippat, Nunap karsia Periarfissatut ilusiliaq alla 2-imik pisutut, aningaasassanik taakkuninnga allami nassaarniartariaqalissaq imaluunniit suliassaq iluarsisariaqalissallugu.

Aarlerinaataasunik nalilersuinermi aammattaaq ilaavoq, siuariartitsinertaani tunngavigisat atorneqartut mianersortumik inissillugit aallaavagineqarnerat. Tamanna pingaartumik takornariat amerlinerannut atuuppoq.

Apeqqut 11: Inatsisissatut siunnersuut una malillugu qularnaveeqqusiiinssamut, taarsigassarsinissamut taakkuninngalu ingerlatseqatigiiffinnut ingerlateqqillugit taarsigassarsiarititsinissamut, piginneqatigiissummik aningaasaliissuteqarnissamut imaluunniit aallarniutitut akiliuteqarnissamut kiisalu taarsigassarsianut akisussaaffeqarfiusunut aningaasaliinissamut Naalakkersuisunik piginnaatitsinerit tamarmik Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiitaliamik siumoortumik akuerineqartumik pisarnissaat ataatsimiitaliamit kissaatigineqarpoq. Tamanna aamma atuuppoq piginneqatigiissutitut aningaasaliissutinik, taarsigassarsianik kiisalu qularnaveeqqusiiissutinik qaffaanissamut imaluunniit aningaasaqarnikkut allatut annertuumik sallititsinissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqartillugit. Tamanna oqaaseqarfigeqqullugu Naalakkersuisut qinnuagineqarput.

Akissut: Naalakkersuisut inatsisissatut siunnersuuteqarnerminni piginnaatitsissutit oqaasertaliussat Inatsisartunit akuerineqartut naapertorlugit Naalakkersuisunut piginnaatitsissutaareersut nalinginnaasumik attatiinnarniarsaraat.

Taamaalilluni 2018-imut Aningaasanut inatsimmi kontumut pingarnermut 10.13.11 Aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffinnut toqqaannartumik aningaasartuutit, oqaasertaliussami atuuttumi kiisalu inatsisissatut siunnersuummi matumani §§ 5-7-imik aalajangersakkani piginnaatitsisuni allassimavoq:

Naalakkersuisut piginnaatinneqarput:

- Kalaallit Airports A/S-imut avataanit attartorfiit uppernarsaammik allanngortinneqarsinnaanngitsumik tunissallugit, Namminersorlutik Oqartussat piginneqatigiissummik aningaasaliissuteqassasoq aamma taarsigassarsianut akisussaaffeqarfiusunut aningaasanngorlugu 2,1 mia. koruunit tikillugit aningaasaliilluni.
- Kalaallit Airports A/S-imik aktianut aningaasaatinik ataasiarlutik arlaleriarlutilluunniit qaffaanissamut.

Naalakkersuisut tamatuma saniatigut Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiitaliaanit akuerineqartumik, Kalaallit Airports A/S-imut avataaneersut taarsigassarsitsisut taarsigassarsiarititaannut qularnaveeqqusiiinssamut, imaluunniit nunap karsiani taarsigassarsinissamut taakkualu Kalaallit Airports A/S-imut ingerlateqqillugit taarsigassarsiaritinnissaannut, piginnaatinneqarput.

Matuma siulianiittut taamaalillutik piginnaatitsissutini 2018-imut Aningaasanut inatsimmi akuerineqarneranni Inatsisartunit aalajangersarneqartuni piumasaqaatinut, taamatullu inatsisissatut siunnersummi matumanit aalajangersakkanut piginnaatitsiviusunut, naapertuupput.

Inatsisissatut siunnersummi saqqummiunneqartumi Naalakkersuisut aalajangersakkat piginnaatitsiviusut, Inatsisartunit akuerineqartut, aallaavigalugit sulipput.

Inatsisissatut siunnersuut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit kissaatigineqartunut naapertuuttunngortinneqassappat, aappassaanneerinissamut atatillugu tamatumunnga allannguutissatut siunnersummik saqqummiussisoqartussaassaaq.

Kisianni aalajangersakkat piginnaatitsiviusut akuerineqareersut naammattutut Naalakkersuisut isigaat, tassami qularnaveeqqusiiinissaq qanoq pisoqaraluarpalluunniit taarsigassarsinissamut taamatut tunngavigneqartussaammat, Naalakkersuisut taamatullu Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaata qularnaveeqqusiiinermut atatillugu taarsigassarsinissaq aammalu tamatumunnga atugassarititaasut akuersissuteqarfisussaassallugit.

Apeqqut 12: Nunatta aningaasaqarnerata innarlinnginnissaa pillugu aningaasalersueriaaseq matumanit pineqartoq toqqarneqarsimava?

Akissut: Aap, aningaasalersuinermut ilusiliineq Missingersuusiornermut Naatsorsuutinullu inatsimmi § 6-ip oqaasertaa taamatullu anersaava eqqarsaatigalugit toqqarneqarpoq. Taamaalilluni suliassamut taarsigassarsinerup, taarsigassarsianut erniat aamma akilersuutit atuisut akiliutaannit, pisortat aningaasartuutaannit annikillisinneqartunit imaluunniit pisortat malittaasumik isertitaqarnerulererannit matussuserneqarsinnaanerannit annertunerunnginnissaasa qulakkeerneqarnissaa pingaaruteqarsimavoq.

Aningaasalersuinermut ilusiliineq siunnersuutigineqartoq, tamatuma saniatigut ilaatigut aningaasartuutit sapinngisamik appasitsinnissaat qulakkeerniarlugu kiisalu ilaatigut Namminersorlutik Oqartussat attaveqarnerup pingaaruteqartup aalajangiusimaannarnissaanut aalajangiisinnaatitaanerat – qanittoq taamatullu ungasisoq isigalugu – qulakkeerniarlugu, toqqarneqarpoq.

Nammineq aningaasaatinut akiliutissani siunnersuutigineqartuni avataaniit aningaasalersuinissamut pisariaqartitsineq annikillisinneqarpoq, taamaalilluni tamatumunnga ernianut aningaasartuutit killilersimaarneqassallutik. Sanaartornermut aningaasartuutit ilai, nammineq aningaasaatinut akiliutit atorlugit aningaasalersorneqanngitsut, Namminersorlutik Oqartussanit qularnaveeqqusiiushtitalimmik taarsigassarsineq aqqutigalugu aningaasalersorneqassasut naatsorsuutigineqarpoq. Qularnaveeqqusiiinkut taarsigassarsiat sapinngisamik aningaasaqarnikkut iluaqtissartaqarsinnaanissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Naalakkersuisut aammattaaq isumaqarput Namminersorlutik Oqartussat attaveqarnermut pingaaruteqartumut, mittarfiit taamaammata, aalajangiisinnaatitaanerat, attatiinnarneqartariaqartoq. Aningaasalersuinermut piginnituunermullu aaqqissuussinerit allat isumaliutersuutiginerisigut, assersuutigalugu tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit

namminersortut piginnittuutillugit, aalajangiisinnaatitaaneq taanna annikillisinnejartussaavoq. Taamaalilluni mittarfiit ammasarfii sullissinerullu annertussusaa ingerlatsinerup eqqarsaatigineqarnissaanut sanilliullugu nalilorsorneqartussaalluni aaqqissuussineq takorloorneqarsinnaassaaq, tamatumalu nunatta soqutigisaannut ataqtigisiinnaassuseqarneranullu tamarmiusunut pinngitsoorani ajoqusiisinnaassaaq.

Naggasiutigalugu oqaatigineqassaaq, Kalaallit Airports A/S-imi taarsigassarsinermut atatillugu qularnaveeqqusiiressaq immikkut Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaanit politikkikkut suliarineqartussaammat aammalu akuersissuteqarfingineqartussaammat, takuuq Apeqqummut 11-mut akissuteqaat.

Apeqqut 13: Nunit allanit aningaasaliissutit nunanit tamalaanit mittarfissat aningaasalersornissaannut atorneqarusunnginnerannut suna pissutaava?

Akissut: Qanoq pisoqaraluarpalluunniit Nuummi aamma Ilulissani mittarfisanut suliassat inatsimmi nassuiardeqartut piviusunngortinniarlugit nunanit allanit aningaasaliissaq pisariaqartinneqartussaavoq. Tassunga atatillugu aningaasaliisut aningaasalersuinerat, taarsigassarsianik aningaasalersuineq aamma nammineq aningaasalersuinerup akornanni immikkoortitsinissaq pingaaruteqarpooq. Aningaasalersuisut aningaasalersuineranni suliffeqarfimmi aktiaatit namminersortunut tunineqassapput, taamaalilluni taakkua piginneqataalissallutik. Taarsigassarsianik aningaasalersuinermi taarsigassarsiat aningaasalersuinermut tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit atorneqassapput. Nammineq aningaasaatinik aningaasalersuinermi nammineq aningaasaatit tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit aningaasalersuinermut atorneqassapput.

Inatsisissatut siunnersuummi naatsorsuutigineqarpooq Kalaallit Airports A/S-imi kisimiillutik piginnituusut. Taamaalilluni aningaasaliisut aningaasalersuinerat atorneqannigilaq. Taamatuttaaq naatsorsuutigineqarpooq ingerlatseqatigiffik Nuummi aamma Ilulissani mittarfiit sanaartornissaat piviusunngortinniarlugu taarsigassarsissasoq. Taamaattumik mittarfiiliassat marluk taakkua piviusunngortinneqarnissaannut ilaatigut taarsigassarsianik aningaasalersuineeq eqqarsaatigineqarpooq. Qaqortumi mittarfiik nunap karsiani aningaasaliissutinit 100 %-imik aningaasalersorneqassaaq. Taamaalilluni nammineq aningaasaatinik aningaasalersuineq atorneqassaaq.

Naalakkersuisut taamaalillutik Kalaallit Airports A/S-ip mittarfiliornissanut taarsigassarsianit aningaasalersuinertut iluseqartumik nunanit allanit aningaasalersuinermit atuinissaa itigartinnianngilaat. Paarlattuanik Naalakkersuisut paasivaat Kalaallit Airports A/S mittarfisanut aningaasalersuinerup ilaatut nunanit tamalaanit taarsigassarsiniartarfiit misissorniarai. Tamanna pissutigalugu Kalaallit Airports A/S Den Danske Bank-imut aningaasalersuinermut siunnersortissatut isumaqatigiisstuteqarpooq, aammalu aningaasalersuisussatut inassutigineqartut nunanit tamalaanit aningaasalersuisartuni nassaassaassasut ilimanaateqartorujussuartut isigineqartariaqarpooq.

Kisianni apeqqummut 12-imut akissuteqaammi nassuiardeqartutut Naalakkersuisut isumaqarluinnarpuit, aningaasalersuineq sapinngisamik aningaasartuutit appasitsinnissaannik malitseqartussamik, aammalu Namminersorlutik Oqartussat attaveqarnermut pingaaruteqartumut aalajangiisinnaatitaanerat attatiinnarneqartussanngorlugu, pisariaqartoq. Taamaalilluni sapinngisamik pituttuisussat

ikinnerpaatillugit, aammalu Namminersorlutik Oqartussat nuna tamakkerlugu angallannerup ilusaanik aaqqissuussinissamut atugassiiinissamut periarfissaannik killiliinngitsumik, aningaasalersuisartunut isumaqatigiissuteqarsinnaanissaq aalajangiisuuulluinnartumik pingaaruteqarpoq.

Apeqqut 14: 4-5-6 %-inik ernialinnik taarsigassarsinermi ernianut aningaasartuutit qanoq amerlatigissappat?

Ernialiussat taakku mittarfisanut qanoq kinguneqassappat?

Akissut: Ernianut annertussusiliussani assigiinngitsuni ernianut aningaasartuutissatut naatsorsuutigineqartut aamma taarsigassarsianit pissarsiassatut naatsorsuutigineqartut 1,6 mia. koruunit takussutissami matuma kingulianiittumi allassimapput

Ernianut annertussusiliussaq	1 %	2 %	3 %	4 %	5 %	6 %
Ukioq siulleq ernianut ningaasartuutit	16	32	48	64	80	96
Ukiut 25-it ingerlaneranni ernianut aningaasartuutit	150	360	571	781	986	1202

Nassuaat: Ukiut 25-it ingerlaneranni ernianut annertussusiliussani 4 % inorlugu annertussilinni ernianut aningaasartuutit assigiimmik annertussuseqartitsilluni naatsorsorneqarput.

Taarsigassarsianut qularnaveeqqusiiineq Naalakkersuisunit aamma Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiitaliaanit akuersissuteqarfingineqartussaavoq. Ernialiussatut pitsaanerpaatut anguneqarsinnaasumi aammalu atugassaritaasuni pitsaanerpaatut anguneqarsinnaasumi aningaasaqarnikkut sunniutaasussat taamaalillutik immikkut politikkikkut suliarineqartussaassapput akuersissuteqarfingineqartussaassallutillu. Illassutigalugu oqaatigineqarsinnaavoq, ernialiussat apeqquteqaammi taaneqartut, Kalaallit Airports-ip maannakkorpiaq nunap karsianit qularnaveeqqusiiertaqartumik angusinnaasaattut ilimagineqartariaqartunit, qaffasinnerummata.

Apeqqut 15: Qaqortumi mittarfik imminut akilersinnaasutut naatsorsuutigineqanngilaq. Ukiut tapiis-sutissat qanoq amerlatigisut pisariaqassappat?

ISERTUUSSASSAQ Akissut:

Apeqqut 16: Nunanit tamalaanit mittarfiit sananeqarnerat nunatta karsianut qanoq akeqassava?

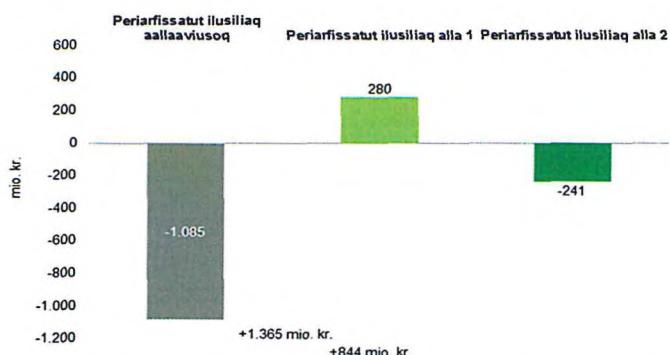
Akissut ISERTUUSSASSAQ:

Apeqqut 17: Nunanit tamalaanit mittarfiornerup inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut kingunerisassai qanoq issappat?

Akissut: Kalaallit Airports A/S-ip akisussaaffiini mittarfisanut suliassat tamarmiusut Ilulissani, Nuummi aamma Qaqortumi mittarfissat pillugit inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutissaannut nalilersuineq Ineqarnermut Attaveqaqtigiainnermullu Naalakkersuisoqarfip ataani suliarineqarpoq. Inuiaqatigiit aningaasaqarneranni misissueqqissaarnermi periarfissatut ilusiliat assigiinngitsut pingasut aallaavigineqarput.

- *periarfissatut ilusiliaq tunngaviusoq* Kangerlussuarmi aamma Narsarsuarmi imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfeqarluni, aammalu Ilulissani aamma Nuummi najukkani mittarfeqarluni, maannakkut ilusiliineq attatiinnarneqarpoq.
- *periarfissatut ilusiliaq alla 1* Ilulissani aamma Nuummi mittarfiit 2.200 meterimik imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfinngorlugit allilerneqarlutik, aammalu Qaqortumi 1500 meterimik mittarfittalimmik nutaamik mittarfiliortoqarluni. Kangerlussuarmi aamma Narsarsuarmi mittarfiit qulimiguulinnut mittarfinngorlugit allanngortinneqarlutik.
- *periarfissatut ilusiliaq alla 2* Ilulissani aamma Nuummi mittarfiit 2.200 meterimik imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfinngorlugit allilerneqarlutik, aammalu Qaqortumi 1500 meterimik mittarfittalimmik nutaamik mittarfiliortoqarluni. Kangerlussuarmi mittarfik 1.500 meteriutillugu nunap immikkoortuani mittarfinngorlugu allanngortinneqarluni. Narsarsuarmi mittarfik qulimiguulinnut mittarfinngorlugu allanngortinneqarluni.

Periarfissatut ilusiliani assigiinngitsuni taakkunani inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussat ilusiliami matumani paasinarsarneqarput.

Najoqqutarisaq: Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Sweco, Rambøll, MIT, KAIR

Periarfissatut ilusiliaq inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut iluaqtissartaqarnerpaasoq taamaalilluni tassaavoq Periarfissatut ilusiliaq alla 1, tassani sinneqartoorfiusumik maannakkut naliusoq 280 mio. koruuniulluni.

Apeqqut 18: Qaqortup mittarfissaa qanoq akilerneqartussatut eqqarsaatigineqarpa. Qaqortup mittarfia KAIR-ip naatsorsuutaanut ilaassava imaluunniit immikkoortisimaneqassava?

Akissut: Takuuk apeqqummut 1-imut aamma 2-imut akissuteqaat.

Siunnersuummi § 3, imm. 2-imi, kingusinnerusukkut tamanna nalequttoq paasinarsissagaluarpat, Qaqortumi mittarfiup aaqqissuussaanikkut piginnittoqarnikkullu inissisimatinnissaata naleqqussarneqarsinnaanissaanut periarfissamik ammaassisooqarpoq. Periarfissaq taanna Qaqortumi mittarfiup 100 %-imik nammineq aningaasalersorneqartussaaneranut, taamaalillunilu taassuma taarsigassarsianit aningaasalersuinermi ilaatinneqartussaannginneranut, attuumassuteqartutut isigineqassaaq. Tamanna nalequttoq naapertuuttorlu kingusinnerusukkut paasinarsissagaluarpat, taamatut avissaartitsinerup kingunerisaanik Qaqortumi mittarfik Kalaallit Airports A/S-ip naatsorsuutaanniikkunnaartussaavoq.

Tamatuma saniatigut inatsisisatut siunnersuummi § 1 malillugu, Qaqortumi mittarfik ingerlatseqatigiiffimmut immikkoortortaqarfiusumut avissaartinneqarluni, Kalaallit Airports A/S-ip iluani aaqqissuusseqqittoqarsinnaavoq. Taamaattoqassappat mittarfik suli Kalaallit Airports A/S-ip naatsorsuutaaniiginnassaaq. Tassunga tunngatillugu Namminersorlutik Oqartussat aamma ingerlatseqatigiiffimmik piginnittusuussamik imaluunniit suleqatigineqartussamik 100 %-imik pigineqartumik pilersitsisinnavaoq, aammalu tessani Qaqortumi mittarfiup sanaartorneqarnera, aningaasalersorneqarnera ingerlanneqarneralu aaqqissuussinnaallugu.

Qaqortumi mittarfiup qanoq Kalaallit Airports A/S-ip naatsorsuutaanniissanersoq, taassuma aaqqissuussaanikkut inissitsinneqarnera taamaalilluni aalajangiisuuussussaavoq. Kisiannili maannakkorpiaq Qaqortumi mittarfiup Kalaallit Airports A/S-imit avissaartinneqarnissaanut aalajangersimasunik pilersaaruteqanngilaq.

Periarfissat pineqartut Kalaallit Airports A/S-ip naatsorsuutaannut atassuteqarnerannut tunngatillugu akissuteqaat imatut takussutissiivigineqarsinnaavoq:

Aaqqissuussaaneq	Kalaallit Airports A/S	Ingerlatseqatigiiffik immikkoortortaqarfiu-soq	Ingerlatseqatigiiffik suleqatigi-saq/piginnittuu-sussaq	Mittarfe-qarfiit	KAIR piginnittooq/Mittarfeqarfiit ingerlatsisoq
KAIR-ip naatsorsuu-tai	Aap	Aap	Naamik	Naamik	Aap
Inatsimmi tunngavis-saq	§ 3, imm. 1	§ 1, imm. 2	§ 1, imm. 2	§ 3, imm. 2	§ 14, imm. 2
Aalajangiisussaq	Inatsisissa-tut siunnersuut	Kalaallit Airports A/S	Namminersorlutik Oqartussat	Namminersorlutik Oqartussat	KAIR/Namminersorlutik Oqartussat/Mittarfeqarfiit

Apeqqut 19: Mittarfiit sananissaannut taarsigassarsiassat qanoq amerlatigissappat qanorlu taarsersuineq ingerlanneqassava?

Akissut: Naalakkersuisut akissuteqaammut Kalaallit Airports A/S-imit ilanngussassanik piniarput. Tulliuttut tamatuminnga tigulaagaapput. Aammattaaq tamatuminnga itisiliisunik akissuteqarnissamut llanngussaq 1 innersuussutigineqarpoq.

Mittarfinni pingasuni taakkunani aningaasaliineq tamarmiusoq, C- taamatullu B-naatsorsukkat malillugit kr. 3,6 mia. koruunit missaannut missingersorneqarpoq.

Kalaallit Airports A/S-ip Ingerlatsinissamut aamma aningaasalersuinermut pilersaarutaani naatsorsuutigineqarpoq ataatsimut katillugu 1,5 mia. koruunit missaannut sivisuumik akilersugassamik taarsigassarsisoqassasoq.

Ukiut 20 – 30-it angullugit sivisuumik akilersuiffiusussat, aammalu piffissami sanaartorfiusumi, mittarfiit atorneqalereerernerisa kingorna ukiut marluk pingasulluunniit ilassutigalugit, piffissanik akilersuiffiusussaanngitsut, ingerlatseqatigiiffiup siunnerfigai.

Taarsigassarsiat ilusaannik aamma taarsigassarsianut atugassarititaasunik pitsaanerulersitsinissaq eqqarsaatigalugu, taarsigassarsiat assigiinngitsut 2 – 4 assigiinngitsunik akilersorneqarfissaat piffissalerneqartut aammalu assigiinngitsunik akilersuiffiusussat, ataqtigiiissinneqarnissaat ilimanaateqarpoq.

Ungassisumut aningaasalersuinissap taassuma saniatigut naatsorsuutigineqarpoq, 450 mio. koruunit missaannik ukiuni marlunni piffissat akornanni aningaasalersuinissaq pisariaqartinneqassasoq, taakkua Namminersorlutik Oqartussat nammineq aningaasaatinut akiliutissanut kingullernut akiliisarnerat ilutigalugu utertillugit akilerneqartussanik.

Ilimasaarutaasut tiguneqareersut aallaavigalugit, Namminersorlutik Oqartussat taarsigassarsianut qularnaveeqqusiiissappata, qanittumi akiligassanik piffissat akornanni aningaasalersuutissat pisariaqartut pissarsiarinissaat ajornakusuussanngitsoq ingerlatseqatigiiffiup naatsorsuutigaa.

Apeqput 20: Isertitat aningaasartuutillu nikingassutaat akileraarutinik qaffaanikkut akilerneqassava?

Akissut: Inatsisisstatut siunnersuutip nunamut akileraarutip qaffanneqarnissaanut pisariaqartitsinermik malitseqassasoq Naalakkersuisut naatsorsuutiginngilaat, takuuk missingersuutini aningaasaqaarneq pillugu immikkoortoq matuma kingulianiittoq.

Kalaallit Airports A/S-imi mittarfiit matuma siuliani nassuiarneqartutut, nammineq aningaasaatinut akiliuteqarneq aammalu taarsigassarsianik aningaasalersuineq ataqtigiiissinneqarnerisigut, aningaasalersorneqassapput. Matuma siuliani nassuiarneqartutut inuiaqatigiit aningaasaqaarnerannut sunniutaasussanik nalilersuineq ingerlanneqareerpoq, tassani aammattaaq missingersuutini aningaasaqarnikkut nalilersuinermik itisiliisoqarluni. Tamatumma saniatigut Kalaallit Airports A/S ingerlatsinissamut aningaasalersuinermullu pilersaarummik, ingerlatsinermi aningaasaqaarnermut tunngasunik erseqqinnerusumik paasinarsisitsisumik, suliaqartitsivoq.

Inuiaqatigiit aningaasaqaarneranni suliassat misissorneqartut piviusunngortinnejnarneranni sunniutaasussat tamarmiusut takuneqarsinnaapput. Tassa imaappoq, suliassat inuiaqatigiinnut tamarmiusunut aningaasaqarnikkut sunniutissai misissorneqarpuit. Assersuutitut taaneqarsinnaavoq, mittarfiit nutaat malitsigisaannik assartuussinermik suliaqarnermi sipaaratissanut aningaasaqarnikkut sunniutaasussat, ilaasunut billetsit akikinnerulereranni aammalu timmisartumik angallassinermut ingerlatseqatigiiffinni isertitaqarnerulererermi takuneqarsinnaassapput.

Ataatsimut isigalugu inuaqatigiinnut iluaqtaasussamik sipaaruteqarsinnaaneq, inuaqatigiit aningaasaqarneranni aalajangiisuulluinnartumik pingaaruteqarpoq. Inuaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuinermi paasinarsisineqarpoq. Periarfissatut ilusiliaq alla 1-ip piviusunngortinneqarnerani sunniutaasussat pitsaasuusut. Kisianni periarfissatut ilusiliat sinnerisa sunniutissai pitsaasuunngillat, aammalu maannakkut ilusiliinerup attatiinnarneqarnerani angusat ajornerpaasussaapput.

Missingersuutini aningaasaqarnermi Nunap karsianut suliassat sunniinissaat takuneqarsinnaapput. Tassa imappaq, mittarfiup nutaamik ilusiligaanera pisortat aningaasaataannut qanoq sunniissanersoq nalilersuisoqarpoq. Tassani pisortanut sipaarutaasussat taamatullu isertitassat aningaasartuutissallu misissoqqissaarneqarput. Misissueqqissaarnerup takutippaa, sipaarutaasussat soorlu isertitat taamatullu aningaasartuutit naatsorsuinermi ilaatinneqarneranni, Periarfissatut ilusiliaq alla 1-ip piviusunngortinneqarnerani pisortat aningaasaataannut ingerlatsinermi ataatsimut isigalugu sinneqartoorteqartussaasoq. Apeqqummut tunngatillugu tamanna isumaqarpoq, isertitat (sipaarutaasussat ilangullugit) aningaasartuutinit qaffasinnerusut. Taamaalilluni Periarfissatut ilusiliaq alla 1-ip piviusunngortinneqarnerani nunap karsiata aningaasartuutissai qaffasinnerusussaasut, tunngavigineqartuni malunnartoqanngilaq. Taamaattumik akileraarutinik qaffaasoqartariaqartussaanngilaq, aammalu Kalaallit Airports-imi aningaasaatinut akiliuteqarnerit annertunerpaatigut aningaasanit Siunissamut ungasinnerusumut aningaasaliinissanut aningaasaateqarfimmiiittunit aammalu tassani katersorneqartunit aningaasalersorneqarsinnaassapput.

Oqaatigineqassaaq missingersuutini aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnermi Kalaallit Airports A/S-imi pissarsiassanik akiliuteqarsinnaaneq naatsorsuinermi ilaatinneqanngimmat. Pissarsiassanik akiliuteqarnerit taamaattut, taakkua agguanneqarnerisigut pissappat, missingersuutini aningaasaqarnermi angusat nunap karsiani pitsaanerulersinneqartussaapput.

Matuma siuliani missingersuutini aningaasaqarnikkut isiginninnerit saniatigut Namminersorlutik Oqartussat suliassanut toqqarneqartunut taakkununngalu akiliutaat kiisalu taakkununnga aningaasalersuisussat, tassunga ilaapput. Inatsisisstatut siunnersummi matumani taamatullu kontumut pingarnermut 10.13.11 Aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffinnut toqqaannartumik aningaasartuutit, oqaasertaliussaq nr. 1-imi nassuiarneqartutut, ilaatigut Missingersuusiornermut inatsit malillugu isertitat immikkut ittut arlallit Kalaallit Airports A/S-imi akiliutigineqartussaapput. Pissarsiatut, tunniussinertut assigisaattullu immikkut ittut isigineqarput isertitat aningaasanut inatsimmi isertitanut aningaasaliissutinik qaangiisut.

Missingersuusiornermut aamma Naatsorsuutinut inatsimmut naapertuuttumik immikkut ittumik isertitanik taamaattunik atuisinnaanissamut, suliassat aningaasaqarnermut politikkikkut attassisinnaanerup pitsanngortinneqarnissaanut iluaqsiissanersut, erseqqinnerusumik nalilersorneqartussaavoq. Tassalu ungasinnerusoq isigalugu toqqissisimanartumik isumannaatsuutitsinissaq, sapinngisamik annertunerpaamik pissarsiaqarnissaq anguneqassanersut aammalu sapinngisamik pitsaanerpaanik inuaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniuteqassanersut, nalilersorneqarlutik.

Inuaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuineq tunngavigalugu naliliisoqarpoq Nuummi, Ilulissani aamma Qaqortumi mittarfissat ataasiakkaat tamarmik immikkut aammalu ataatsimoorlutik, aningaassaqarnermut politikkikkut attassinissamut iluaqtaasussaasut.

Kisiannili Kangerlussuarmi aningaasaleeqqinnerit taamaaqataanik aningaasaqarnermut politikkikku attassinerup pitsanngortinnejarnissaanut iluaqutaasussaanngillat. Taamaattumik periarfissatut ilusiliamik toqqaaneq apeqqutaalluni aningaasaleeqqinnerit taamaattut siunissamut ungasinnerusumut aningaasaliinissanut aningaasaateqarfimmit aningaasalorsorneqarsinnaasussaanngillat. Taakkua taamaattoqassappat aningaasanut inatsisini nalinginnaasumik aningaasaliissutit atorlugit aningasalorsorneqartussaassapput. Aningaasassanik taamaattunik 2018-imut Aningaasanut inatsimmi immikkoortitsisoqanngilaq, taamaalillunilu taamaattoqassappat pingaarnersiuisoqartussaassaaq, isertitassanik nutaanik nassaarniartoqartussaassaaq, mittarfinni aningaasaleeqqinnissamut annertuunik aningaasaliisoqarluni.

Ingerlatsinermi aningaasaqarnermi Kalaallit Airports A/S-imi aningaasanik ingerlaartitsineq takuneqarsinnaavoq. Tamanna isumaqarpooq, ingerlatseqatigiiffiup ataatsimut katillugit isertitanut tunngavissai, aningaasartuutissanut mittarfinnik sanaartornermut ingerlatsinermullu tunngassuteqartunut, sanilliullugit misissoqqissaarneqartut. Taamatuttaaq tassani taarsigassarsiat ernaannut aningaasartuutit taamatullu nalikilliliinerit aammalu siunissami mittarfinni aningaasaleeqqinnerit naatsorsuinermi ilaatinneqarput. Tassani Kalaallit Airports A/S-imi erniorfitsineq tamarmiusoq nalilorsorneqarpooq – tassalu amigartooreqarnersoq imaluunniit sinneqartooreqarnersoq. Amigartooreqarneq naggataatigut piginnittunit, tassalu Namminersorlutik Oqartussanit, matussuserneqartussaassaaq. Sinneqartoorutit assersuutigalugu pissarsiassanik akiliuteqarnertut ilusilerlugit, tunniunneqartussaassapput. Kalaallit Airports A/S-ip ingerlatsinissamut aningaasalersuinermu pilersaarutaata takutippaa, tunngavigisat pilersaarummi allassimasut atuutsillugit sinneqartooreqartoqartussaasoq, Namminersorlutik Oqartussanut tunniunneqarsinnaasunik.

Matuma siuliani nassuiarneqartutut sunniutaasussanik nalilersuinerup takutippaa periarfissatut ilusiliaq alla 1 ataatsimut isigalugu inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut, missingersuutini aningaasaqarnermut aamma ingerlatsinermut aningaasaqarnermut neriuulluarnarnerpaajusoq. Taamaalilluni akileraarutinik qaffaanikkut amigartooreutinik matussusiinissamut pisariaqalertussaasoq naatsorsuutigineqanngilaq.

Periarfissatut ilusiliaq alla 2 aammalu pingaartumik periarfissatut ilusiliaq tunngaviusoq inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut imaluunniit missingersuutini aningaasaqarnermut neriuulluarnaateqanngillat. Taamaattumik allatut periarfissat taakkua piviusungortinnejarnerranni, allatut iliorluni amigartooreutinik matussusiinissaq aammalu aningaasaleeqqinnissaq pisariaqartineqalertussaavoq.

Apeqqut 21: Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa sinneqartooraat aqqutigalugit KAIRS-ip aningaasalorsorneqarnissaa suliffeqarfiit pineqartut ineriertornissamut periarfissaannut qanoq sunniuteqassava?

Akissut: Apeqqummut matumunnga akissuteqaammut atugassamik Naalakkersuisut Siilittaasuata Naalakkersuisoqarfiani Ingerlatseqatigiiffinnut Allattoqarfimmit akissutinut ilassutissanik piniartoqarpooq.

Suliffeqarfiit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut pillugit apeqqutinut tunngatillugu, akissuteqaammi naatsorsuutigineqarpooq taakkua aktiaatileqatigiiffinnut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunut tunngassuteqartuuusut.

Tamanna ukiorpassuit ingerlaneranni politikkiusimavoq, taamatullu aktiaatileqatigiiffimmi aqutsineq, aktiaatileqatigiiffimmi siulersuisut aamma pisortaatitat ingerlatseqatigiiffimmi ataasiakkaami ulluinnarni ingerlatsinermut tamakkiisumik aqutsisinnaatitaasut pillugit ingerlatseqatigiiffinnut inatsimmi aalajangersakkat malillugit pisussaalluni. Suliffiup iluani susassaqarfittut, kiisalu aqutsisuusut akisussaaffeqarfigisaattut aalajangiisinnaatitaaffigisaattullu isigineqartunut "pisortanut attuumassuteqanngitsumik tunngaviusoq" tunngaviulluinnartoq taanna Naalakkersuisut attatiinnarniarpaat. Ingerlatseqatigiiffinnut inatsit innersuussutigalugu aqutsisuusut suliassaannut akisussaaffiinullu tunngatillugu § 115 imm. 5, siulersuisut suliassaasa (taamatuttaaq pisortaatitanut § 118 imm. 2) ataanni makkua erseqqissarneqarsinnaapput:

"Ingerlatseqatigiiffinni aningaasaliiffiusuni siulersuisoqartuni pingaarnertigut periusissatigullu aqutsinerup aamma ingerlatseqatigiiffiup aningaasaliiffiusup sulineranik illersorneqarsinnaasumik aqqissuunnerata qulakkeernerata saniatigut nakutigissavaa ... ingerlatseqatigiiffiup aningaasaliiffiusup aningaasaatitigut upalungaarsimanera qaqugukkulluunniit illersorneqarsinnaalluni, tassunga ilanngullugu aningaasaatitigut ingerlatseqatigiiffiup maannakkut siunissamilu pisussaaffii naammassiniarlugit, taaku akiligassanngortarnera naapertorlugit, naammattunik akissaqarluni, aamma siulersuisut taamaalillutik aningaasaqarnikkut inissisimaneq qaqugukkulluunniit nalilersorsinnaallugu aamma aningaasaatitigut upalungaarsimaneq atuuttup illersorsinnaanera qulakkeerlugu."

Ingerlatseqatigiiffit sinneqartooraat atorlugit KAIR-ip aningaasalersorneqarnissaanut tunngatillugu apeqputinut erseqqissarneqassaaq, mittarfissanut suliassat aningaasalersorneqarsinnaanerat, ingerlatseqatigiiffit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut ataatsimut katillugu sinneqartooraat atorlugit pisussaanngitsoq, kisiannili pissarsiassat pineqartut, tassani aningaasaatinik tunniussineq taamaattoq ingerlatseqatigiiffimmi aqutsisuut isumaqtigippassuk akuerippassullu tamanna pissalluni. Ingerlatseqatigiiffinnut inatsimmi kapitali 11 aningaasaatinik tunniussineq, § 179 imm. 2-ip ataani aningaasaatinik tunniussinermut makkua allassimapput:

"...ingerlatseqatigiiffiup, aamma ingerlatseqatigiiffinni piginnittuni suliffeqarfissuup aningaasatigut inissisimanera sillimaffigalugu illersorneqarsinnaasumik sippuinngitsumik tunniussisoqarnissaanut ingerlatseqatigiiffiup qitiusumik aqutsisui akisussaapput, aamma ingerlatseqatigiiffimmut imaluunniit taassuma akiligassaqarfiinut ajoquisiinngitsumik, § 115, nr. 5, aamma § 116, nr. 5 tak. Qitiusumik aqutsisut aamma akisussaaffigivaat tunniusereernerup kingorna ingerlatseqatigiiffiup aningaasaataanut aamma inatsisit imaluunniit malittarisassat naapertorlugit pituttorneqarsimasunut sillimmatinut matussutissaqarnissaa."

Pissarsiassanik tunniussineq aqqutigalugu aningaasaatinik tunniussineq taamaattoq ataatsimeersuarnermit, taamaalillunilu ingerlatseqatigiiffiup piginnituinit, akuerineqartussaassaaq. Ingerlatseqatigiiffinnut inatsimmi § 180, Pissarsiassanik nalinginnaasunik tunniussineq, kiisalu § 182, Pissarsiassanik immikkut ittunik tunniussineq, makkua itisilerneqarput:

"...iluanaarutinik tunniussinermi, ukiumoortumik naatsorsuutit kingorna aningaasat pissarsiffiusinnaasut agguarnissaat pillugu ataatsimeersuartut aalajangiissapput. Ingerlatseqatigiiffiup qitiusumik aqtsisuunit siunnersuutigineqartunit imaluunniit akuerineqartunit qaffasinnerusunik iluanaarutinik tunniussisoqarnissaanik ataatsimeersuartut aalajangiisinnaanngillat."

Pissarsiassanik tunniussinerit pillugit aalajangiineq aammalu tamatuma ingerlatseqatigiiffimmi ingerlatsinermut qanoq sunniisinnaaneranut isummernissaq, aqtsisuusut akisussaaffeqarfiini aalajangiisinnaatitaaffiinilu ilaasut erseqqissarneqarnissaa, ingerlatseqatigiiffinnut inatsimmut matuma siuliani innersuussinerni kissaatigineqarpoq. Taamaattumik pissarsiassanik akiliuteqarnerit aamma ingerlatseqatigiiffiit ataasiakkaat akigititaasa ilusaasa imminnut ataqatigiinnerannik nalilersuineq, pisuni ataasiakkaani pisussaavoq aammalu ingerlatseqatigiiffimmi aqtsisuusunit nalilersoneqartussaalluni.

Assersuutigalugu RG-p sinneqartoorutai aqqutigalugit aningaasalersuineq aalisakkanut tunisinermi akinut pitsaanngitsumik sunniuteqassava?

Akissut: Apeqqummut tassunga akissuteqaatitut, matuma siuliani akissuteqaat innersuussutigineqarpoq.

Tamatuttaaq TELE A/S-ip sinneqartoorutai aqqutigalugit aningaasalersuineq pisisartut atuinermut aningaasartutaannut pitsaanngitsumik sunniuteqassava?

Akissut: Apeqqummut matumunnga akissuteqaatitut, akissuteqaat matuma siulianiittooq innersuussutigineqarpoq.

Apeqqut 22: Nunatta karsiata qularnaveeqqusiiinera aqqutigalugu KAIRS-imut annertuallaamik akuliunneq nunatta sinnerani inerartornermut killiliisinnaava?

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi qularnaveeqqusiiinnaaneq Kalaallit Airports A/S-imu annertuallaamik akuutitsilissasoq, Naalakkersuisut isumaqanngillat. Qularnaveeqqusiiinnaanerup aaqqissuunneqarnera, qularnaveeqqusiiinerup tamakkisumik ilaannaasumilluunniit tunniunneqarnissaanut aarlerinaataasut sapinngisamik annertunerpaamik killilersimaarneqartussanngorlugit pisussaavoq.

Qularnaveeqqusiiinerup nunatsinni inerartortitsinermut killiliisunngornissaa Naalakkersuisut soorunami soqutigisarinngilaat. Kalaallit Airports A/S-imut qularnaveeqqusiiinerup ilusaa, taarsigassarsianut Namminersorlutik Oqartussat aammalu ingerlatseqatigiiffiit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut allat siunissami taarsigassarsisarnissaannut atugassarititaasunik ajornerulersitsisussatut naliliiffigineqanngilaq.

Tamanna pissutigalugu Naalakkersuisut allanngortitsinngitsunik tunngaveqartumik sunniutaasussanik nalilersuinerit aaqqissuuppaat. Naalakkersuisut assersuutigalugu inuiqatigiit aningaasaqarneranni misissueqqissaarnerni taakkunani ilaasunut

tunngavissat ullumikkut piusut, annikitsumik amerlilaartillugit, aallaavigineqarnissaat kissaatigisimavaat. Taamaaqataanik sunniinerit malittaasussat/ineriartortuartussat, soorlu assersuutigalugu takornariat amerlineranni isertitat, naatsorsuinermi ilanngunneqangillat.

Naalakkersuisut mittarfissanut suliassat aningaasalersorneqarnissaat nalilorsorpaat, aammalu takuu Apeqqummut 16-imut akissuteqaat, isumaqarlutik mittarfiliassanut suliassat naleqqunnerpaamik aningaasalersorneqarnissaat, nammineq aningaasaatinut akiliuteqarneq aamma taarsigassarsineq ataqtigiissillugit pissasoq, aammalu taarsigassarsinissaq Ilulissani aamma Nuummi aningaasaliinernut niuernikkut ingerlatsinermik tunngavilersuuteqartumik killilerneqassalluni. Taamaaliornermi taarsigassarsinissamut qularnaveeqqusiiinissamullu oqimaaqatigiissitsinissaq anguneqassaaq.

Taamaalillutik Naalakkersuisut isumaqarpot Kalaallit Airports A/S-imi aammalu qularnaveeqqusiiinissami pilersaarutigineqartumi akuliunneq, paarlattuanik missingersuutini aamma inuiaqatigiinni aningaasaqarnikkut sunniuteqartitsissasoq, nunatsinni ungasissumut ineriartortitsinissamut iluaqtaasinnaasumik.

Apeqqut 23: KAIRS 2029-imit sinneqartoortalerumaartoq naatsorsuutigineqarpoq. 2029 tikillugu amigartoortut kiap matussusissavai amigartoortillu qanoq matussuserneqassappat?

Amigartoortut atuisunit, takornarianit matuneqassappat imaluunniit sumit matussuserneqarnissaat naatsorsuutigineqarpa?

Akissut: Kalaallit Airports A/S apeqqummut matumunnga akissuteqaammut ilassuteqarpoq.

Suliffeqarfiit imaluunniit ingerlataq nutaaq, sinneqartoortutnik pilersitsilernissaq sioqqullugu ukiualuit ingerlaqqaartussaasarnera takornartaanngilaq. Tamanna Kalaallit Airports A/S-ip ingerlatsinissamut Aningaasalersuinerimullu pilersaarutaani ilaatinneqarpoq.

Qaqortumi mittarfissamut tunngatillugu apeqqummut 15-imut akissuteqaat innersuussutigineqarpoq.

Nuummi aamma Ilulissani mittarfissanut tunngatillugu, atuilereernerup kingorna ukiuni marlunni siullerni ingerlatsinikkut annikitsumik amigartoorteqartoqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Tamatuma kingorna mittarfiit ataatsimut isigalugu naatsorsuutitigut aamma akiliisinnaassuseqarnikkut sinneqartoorteqarfiulissapput.

Ukiuni marlunni siullerni taakkunani naatsorsuutitigut amigartoorteqarnerit taakkua, tamatuma kingorna ukiuni naatsorsuusiorfiusuni ingerlatseqatigiiffiup sinneqartoorteqarneranit iserteqqinnejqassasut naatsorsuutigineqarpoq. Ingerlatseqatigiiffiup isertitai pingarnerit tassaasussaapput ilaasunut aamma timmisartunut akitsuutit (ataatsimut katillugit mittarfimmur akitsuutit), mittarfimmur akitsuutit iluseqartillugit timmisartuutileqatigiiffiinnt aammalu ilaasunit akilerneqartussat. Tassunga ilanngutissapput sinneqartoortut allat soorlu pingartumik akitsuuteqanngitsunut pisiniarfiit pilersitassaat.

Akitsuuteqanngitsunut pisiniarfinnut tunngatillugu, taakkua isertitassaat taamaallaat Kalaallit Airports A/S-ip ingerlatsinissamut Aningaasalersuinerimullu pilersaarutaani ilanngunneqarput, mianersortorujussuarmik missiliusoqarluni. Ilaatigut Reykjavik-imi

aamma Savalimmiuni mittarfimmi pisiniarfinnit taamaaqataannit misilitakkat tunngavigalugit Kalaallit Airports A/S nalilliivoq, akitsuuteqanngitsunut pisiniarfiit Ingerlatsinissamut Aningaasalersuinissamullu pilersaarummi ilangunneqartunit annertunerujussuarmik aningaasartaqarlutik ingerlatsinermut iluaqutaasinnaasut.

Apeqput 24: Kangerlussuaq matuneqassagaluarpat aningaasaqarnermut innuttaasunullu kingunerisassai tamarmiusut pillugit nalunaarusiortoqarsimava?

Sunniutaasussat taakkua pillugit nalunaarusiamik immikkut suliaqartoqanngilaq. Nunaqarfimmut Kangerlussuarmut sunniutaasinnaasut pillugit pissutsit attuumassuteqartut inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuinermi, alloriarneq 2-mi ilaatinneqarput.

Taamaattoq aallarniutigalugu erseqqissarneqassaaq, Kangerlussuarmi nunaqarfik imaluunniit mittarfik matuneqassasoq inatsisisstatut siunnersummi saqqummiunneqartumi naatsorsutigineqanngimmat. Naalakkersuisut isumaqarput Kangerlussuarmi mittarfik aningaasaqarnikkut akisussaassuseqarnissaq aallaavigalugu ilaasunut tunngavissanut, Imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfiit nutaat Ilulissani aamma Nuummi ammarpata, Kangerlussuarmiittussanut, naleqqussarneqassasut. Periarfissatut ilusiliaq alla 1-ip aamma periarfissatut ilusiliaq alla 2-ip assigiinngissutigaa, Kangerlussuarmi mittarfimmi ingerlatsinermut aningaasaleeqqinnissamullu aningaasartutuissat.

Ilaasunik missiliuinerit takutippaat Kangerlussuarmit mittarfinnut nutaanut ilaasut tunngaviusussat amerlasoorpassuit nuutsinneqartussaasut nuutinneqartussaasut. Kangerlussuarmi ilaasut tunngaviusussat sinneruttut qulimiguulimmik sullinneqarsinnaassapput, takuuk periarfissatut ilusiliaq alla 1. Imaluunniit Kangerlussuaq assersuutigalugu Dash 8 Q200-imik imaluunniit timmisartumik taamaaqataanik sullissivigineqarsinnaassaaq, takuuk periarfissatut ilusiliaq alla 2.

Kangerlussuaq nunaqarfuiinnassaaq. Kisianni soorunami siunissami nunanit tamalaanit angallaviit Ilulissanut aamma Nuummut toqqaannartumik ingerlasussaanerat, taamaalilunilu Kangerlussuarmi Mittarfimmi ingerlatat annertussusaasa annertuumik annikillisinneqarnerat nunaqarfimmi innuttaasunut, inuussutissarsiortunut aamma kommunimut annertoorujussuarmik pingaaruteqartussaavoq.

Ilaatigut tamatuma kingunerissavaa, sulisut amerlasuut mittarfimmi aamma timmisartuutileqatigiiffimmi il.il. sullissinermut atatinneqartut mittarfinnut nutaanut nuuttussaanerat, taakkunani piginnaasaqarfiit aamma sulisut ullumikkut Kangerlussuarmiittut amerlanerpaartaat pisariaqartinneqalertussaammat. Taamaattumik ilimagineqartariaqarpoq, Kangerlussuarmi najugaqartut ilai illoqarfinnut nunanit tamalaanit mittarfilinnut nuunnissaq toqqassagaat.

Tassunga atatillugu paassisutissiissutigineqarsinnaavoq Mittarfeqarfiit maannangaaq Kangerlussuarmi sulisussarsiniartarnermi aammalu ilinniarsimasunik sulisoqaannarnissami anigorniagassaqareermata. Taamaattumik atorfii ataasiakkaat mittarfinnit allaneersunik sulisoqarlutik uteqattaartartunik aaqqissuussinerit atorlugit inuttaqartinneqarput.

Inatsisisstatut siunnersuut manna aammalu aningaasaqarnikkut sunniutaasussanik nalilersuinerit tunuliaqutaasut, Kangerlussuaq pillugu politikkikut aalajangersimasumik aalajangiinissamut innersuussinngillat. Inatsisisstatut siunnersuut taamaallaat Nuummi,

Ilulissani aamma Nuummi mittarfinnik sanaartornissamut taamaallaat tunngassuteqarpoq, misissueqqissaarnerni tunuliaqutaasuni nunatsinni mittarfinnik ilusiliinerup sinnera pillugu malittaasumik aalajangiinissamut atugassatut naatsorsuinernut ilusilianik arlalinnik neqerooruteqartoqarluni.

Apeqquut 25: KAIRS-ip sanaartugassai taarsigassarsarisassaalu taarsigassarsiaareersullu katikkaanni nunatsinni BNP-p 41 %-ianik akiliisussanngussaagut.

Akissut: Apeqqummut matumunnga akissuteqaammut atugassamik Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmit ilassutissanik piniartoqarpoq.

Aallarniutigalugu oqaatigineqassaaq, mittarfisanut taarsigassarsineq aallaaviatigut Kalaallit Airports A/S-imi pisussaammat. Tassunga atatillugu erseqqissassallugu pingaaruteqarpoq, taarsigassarsiat aamma suliassaq Kalaallit Airports A/S-ip aningaasaqarnermut siunnersortaanit taamatullu taarsigassarsitsisuinit akiliisinnaassuseqarnissamut, businesscase-nut il.il. piumasaqaatit nalinginnaasut aallaavigalugit sukumiisumik aningaasaqarnikkut nalilorsorneqartussaammata. Tassunga atatillugu taarsigassarsinissaq ingerlatseqatigiiffiup atuisut akiliutaat atorlugit taarsigassarsiarineqartunut erniat akilersuutilu akilersinnaanissaannut piginnaaneqarnera nalilorsorneqartussaavoq. Namminersorlutik Oqartussani aamma ingerlatseqatigiiffinni Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuni taarsigassarsinerni allani pisartorluinnaq.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit apeqqummi eqqaaneqarpoq, KAIR-imi suliassat tamatumalu malitsigisaanik taarsigassarsineq taarsigassarsianut pioereersunut aammalu akiitsut ineriertornissaannut naatsorsuutigineqartunut ataqtigiiissikkaanni, Kalaallit Nunaat BNP-imut sanilliullugu 41 %-imik akiitsoqalertussaasoq.

Nuummi aamma Ilulissani nunanit tamalaanit mittarfiit kiisalu Qaqortumi nunap immikkoortuanit mittarfiup sananeqarnissaannut, ingerlanneqarnerannut aningaasalersorneqarnissaannullu sinaakkutissatut piumasaqaatit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx. xxx 2018-imeersumut siunnersuummi, nassuaatini nalinginnaasuni qupperneq 15-imi, makkua allassimanerat innersuussutigalugu tamanna pisoq Naalakkersuisut ilimagaat:

“...Nunap karsiata aamma aktiaatileqatigiiffiit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut akiitsunut qularnaveeqqussiinernullu pisussaaffii tamarmiusut 2017-imi 4,1 mia.kr.-init 2022-imi 6 mia.kr.-init qaffassasut naatsorsuutigineqarpoq, tamannalu BNP-ip 41 %-iata missaannik annertussuseqarpoq, tamanna nunanut tamalaanut tunngatillugu appasilluni.”

Naatsorsuinermi nassuaatinut nalinginnaasunut atugassatut atorneqartumi ilanngaasiinnginnermi akiitsut aamma qularnaveeqqussiinissamut pisussaaffiit 2018-imi akigititani akiusunut ingerlaavartunut uuttorlugu, BNP-imut 2016-imut Naatsorsueqqissaartarfimmit naatsorsorneqartumut uuttorlugu, atorneqarpoq, taannalu naatsorsorneqarsimasuni ukioq kingulliuvoq. Piffissami 2017-22-imi annertusisinnaanera sillimaffigineqanngilaq. Kisiannili tamanna BNP-imut tunngatillugu akiitsunik naatsorsuinermut naleqqunnerpaajunngilaq.

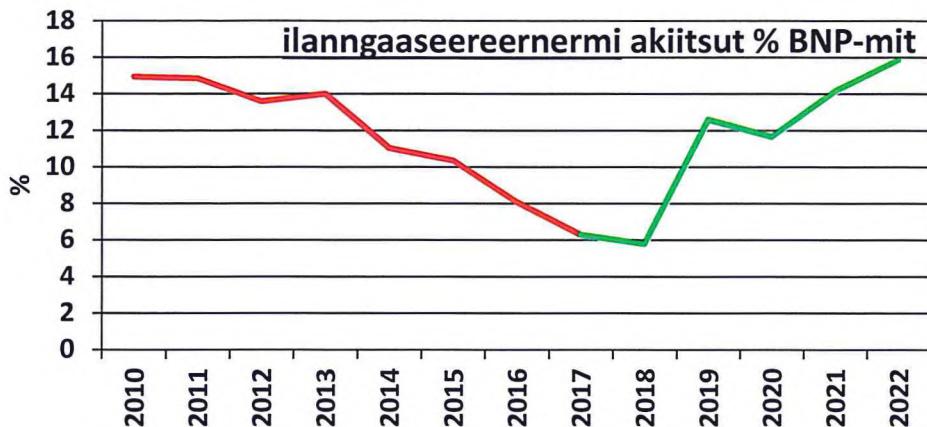
BNP-imut tunngatillugu akiitsut procentiannut naatsorsuutigineqartumut naatsorsuineq naleqqunnerpaaq tassaavoq, ilanngaaseereernermi akiitsorisassatut erniaqartussatut naatsorsuutigineqartut, taakkua annerpaamiilernerat naatsorsuutigineqarluni (2022-imi ilimanarluni) aammalu 2022-imi BNP-ip annertussusisaatut naatsorsuutigineqartumut sanilliullugu, aallaavigineqarnissaa.

BNP-imut tunngatillugu ilanngaseereerluni akiitsorisassatut naatsorsuutigineqartup naatsorsorneqarnera, nunap karsiani aningaasaqarnikkut sunniinissap nalilersorneqarnissaanut sakkussatut pingaartumik naleqquttuussaaq. Kisiannili BNP-imut tunngatillugu ilanngaasiinnginnermi akiitsorisassatut naatsorsuutigineqartup naatsorsorneqarnera, nunani tamalaani sanilliussinernut tunngatillugu naleqqunnerussalluni. Tamatuma itisilerneqarneranut assersuutigalugu innersuussutigineqarsinnaavoq "Naalagaaffimmi taarsigassarsineq aamma akiitsut 2017", quppernerit 2-3.

Tamatuma naleqqunnerusoq, aammalu taamatut pisoqarnerani BNP-imut tunngatillugu akiitsoqarneq appasinnerusoq takutissavaa aammalu allatigut Naalakkersuisunit aningaasaqarnikkut nassuaasiani pisussani akiitsut ineriarornerannut naatsorsuineremi atorneqassasoq naatsorsuutigineqarsinnaalluni.

Tamanna imatut takussutissinneqarsinnaavoq:

- Nunap karsiani, kommunini aamma aktiaatileqatigiiffinni Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuni ilanngaaseereernermi akiitsut erniallit 2022-imi 3,6 mia. kr. missaanniissasut maannakkorpiaq naliliisoqarpoq, ilanngaasiinnginnermi akiitsut erniallit 6 mia. kr. missaanniissasut naatsorsuutigineqarluni. Tassani BNP-imut tunngatillugu akiitsut procentiat annertuumik annikinneruvoq.
- Inatsisisstatut siunnersuummi BNP-imut tunngatillugu akiitsut procentiannik naatsorsuineremi, tamanna BNP i 2016-imi BNP-mut, Naatsorsueqqissaartarfik malillugu 15,5 mia. kr. missaanniittumut, sanilliullugu uuttorneqarpoq. Taamaalilluni piffissami 2016-22-imi BNP-ip annertusinissaanut naatsorsuutigineqartut sillimaffigineqanngillat. Piffissami annertusisimappat, tamannami oqaluttuarisaanermi paasissutissat aammalu Naalakkersuisut aningaasaqarnikkut attassisinnaanermut ilusiliaanni naatsorsuutigineqartut aallaavigalugit naatsorsuutigineqartariaqarmat, BNP-imut tunngatillugu akiitsut procentiat nassuaatini nalinginnaasuni naatsorsorneqartunit taamaalilluni appasinnerussaaq.
- Ilusiliami matuma kingulianiittumi piffissamut 2022 tikillugu BNP-imut tunngatillugu ilanngaaseereernermi akiitsorisassat erniallit naatsorsuutigineqartut, inatsisisstatut siunnersuummi naatsorsuutigineqartut mittarfiliananut suliassani taarsigassarsinissamik naatsorsuutigisaqarneq ilanngullugu, takutinneqarput. Soorunami erseqqissarneqassaaq, tunngavigisat BNP-imi ineriarornermut tunngavigineqartut aammalu ilanngaaseereernermi akiitsut erniallit annertussusaat, nalorninartortaqarmata, pingaartumik siunissaq ungasinnerusoq isigineqartillugu.
- Ataatsimut isigalugu pisortani akiitsoqarneq annikitsuinnaavoq, tassami 2022-imi BNP-p 15 %-ia sinnilaaginnarlugu annertussuseqlissasoq naatsorsuutigineqarmat.

BNP-imut nassuaat

2016 tikkilugu BNP-imi kisitsisit Naatsorsueqqissaartarfimmit oqaluttuarisaanermi kisitsisaapput, 2017-2018-imut tunngasut Nationalbanken-imit BNP-imut missiliugaapput, BNP 2019-imiit 2022-imut Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup attassisinnaanermut ilusiliaanit pissarsiarineqarlutik, tassani ilaatigut ilimagineqarluni ukiumut aningaasat naleerukkiartornerat 1,75 %-iusoq aammalu ukiumut tunisassiorsinnaanerup annertusiartornera 1,25 %-iusoq.

Takussutissiaq 1.

Ilanngaasiinnginner mi erniaqartut	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ingerlatseqatigiiffiit	3.841	3.758	3.659	3.242	3.618	4.070	4.700	5.176
Kommunit	166	166	147	175	144	129	63	66
Namminersorlutik Oqartussat	574	521	468	615	562	709	656	643
Katillugit	4.580	4.445	4.274	4.032	4.323	4.908	5.419	5.885
Ilanngaaseereerner mi erniaqartut								
Ingerlatseqatigiiffiit	2.586	2.506	2.698	2.510	3.450	3.859	4.540	5.015
Kommunit	-117	-202	-168	-322	-327	-293	-420	-257
Namminersorlutik Oqartussat	-719	-837	-	1.347	1.080	1.057	1.053	1.050
Katillugit	1.750	1.467	1.183	1.108	2.067	2.513	3.070	3.708

Apeqqut 25-1: Mittarfiit naatsorsuutiginngisamik assersuutigalugu 2 mia. kr.-inik akisunerulissagaluarpatanunatsinnit nammanneqarsinnaassava imaluunniit tamanna pisortat, namminersortut allallu taarsigassarsisinnaanerannut killiliissava?

Akissut: Inuaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuinerni malussarissutsimut misissueqqissaarnerit arlallit suliarineqarput, taakkunani missingersuutini sippuinerit sunniutissaat isummerfigineqarlutik.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq Kalaallit Airports A/S-ip ingerlatsinissamut aningaasalersuinermullu pilersaarutaani sanaartornermut suliassani aningaasartutissanut naatsorsuutigineqariinngitsunut sillimatissat naatsorsuinermi ilanngunneqareermata.

Aningaasaqarnikkut tunngavigineqartut 2018-imut Aningaasanut inatsimmi kontumut pingaarnermut 10.13.11-imut oqaasertaliussami aamma inatsisissat siunnersuummi matumani nassuiardeqartut naammassineqarsinnaanngippata, Namminersorlutik Oqartussat aalajangersimasumik nalilersuineq aallaavigalugu, suliassaq tamarmiusoq imaluunniit suliassap ilaa naleqqussartussaassavaat imaluunniit suliap ingerlanera taamaatilluinnartussaassallugu.

Taarsigassarsianik annertusititsisoqassappat, qanoq pisoqaraluarpalluunniit Missingersuusiornermut naatsorsuutinullu inatsimmi § 6 ataaqqineqartussaassaaq, takukkit apeqqummut 12-imut akissuteqaatini tamanna pillugu allassimasut.

Apeqquut 25-2: Taamaassappat tamanna suliffeqarfiiit namminersortut suliffeqarfiiillu Namminersorlutik Oqartusanit pigineqartut ineriertorsinnaanerannut qanoq sunniuteqassava?

Akissut: Apeqquummut 25-1-imut akissuteqaat takuuk.

Apeqquut 28: Siunnersortitut atorneqartut nalunaarusiaminni assigiinngitsunik oqariartuuteqarput.

Taakku soorunami imminnut aallaavigalutik imminnullu pitsaanerusussaq pitsaanerususssaq tunngavigalugu nalunaarusiorput. Kiisalu Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit oqaatigaat nalunaarutit amigaateqartut.

Taamaattumillu apererusunnarpooq kisitsisit saqqummersut assigiinngitsut mittarfiliornissat akisunerujussuanngorsinnaanerannik kinguneqarsinnaanersut? Tamanna Naalakkersuisunit eqqunnginnerarneqarsinnaavaa eqqornerarluniluunniit eqqornerarneqarlungilluunniit?

Akissut: Aallarniutigalugu siunnersuisussanik toqqaaneq, mittarfisanut suliassat akisunerujussuanngorsinnaanerannik imminermini malitseqartussaasoq, Naalakkersuisut ilumuunnginnerarsinnaavaat, aammalu misissueqqissaarnerit qanoq inerneqarnissaannut siunnersuisartut qanoq iluanaaruteqassanersoq paasisinnaanngilara.

Sanaartornermut aningaasassanut inaarutaasussanut Kalaallit Airports A/S-ip suliariumannittussarsiuussinerup inerniliussai, apeqqutaasussaapput. Misissueqqissaarnernut suliarineqartunut sanaartornermut missingersuutit Kalaallit Airports A/S-imut taassumalu siunnersortaannit tiguneqartut, aallaavigineqarput.

Inuaqatigiit aningaasaqarneranni misissueqqissaarnerit aalajangiinissamut tunngavissanut tamarmiusunut, Inatsisartut maannakkut isummerfigisinnaasaannut, ilassutaapput pingaaruteqartut. Siunnersuisussanik allanik toqqaanermi annikitsumik nikingasumik inerneqarsinnaasimagaluarnera Naalakkersuisut akerlilersinnaanngilaat, taamatullu allatut periaaseqarnermik atuinermi allanik

angusaqartoqarsinnaasimagaluarnera qularnaatsumik akerlilerneqarsinnaanani. Kisiannili siunnersuisartunik allanik aammattaarlu periaatsinik allanik toqqaaneq taamatut nikingasumik naatsorsuinerit inerneqarnerannik malitseqarsinnaasimagaluartoq, inuaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuinerni inerniliussat tamarmiusut allarluinnaallutik allartuinnaallutik, ilimanaateqanngilluinnartutut isigineqarpoq.

Siunnersuisartunik toqqaaneq apeqqutaatinngagu, naatsorsuinerit suliarineqartut paasisuttisanut tunngavigisanullu najoqqtassat, mittarfisanut suliassanik suliaqarnerup ingerlanerani pissarsiarineqartut, tunngavigalugit ingerlanneqarnissaat pingaaruteqarsimasoq erseqqissassallugu, ilaatigut Naalakkersuisut pingartiissimavaat.

Ilaatigut naatsorsuinermi tunngavissatut atorneqartut allangortitsinani missiliuinermik tunngaveqarnissaat pingaaruteqarsimavoq, tassani siuariarnermut tunngavigisat ilimanaateqanngitsut piviusorsiunngitsullu naatsorsuinermi ilangullugit, naatsorsuinerit inernerri piviusorsiunngitsumik neriuulluarnartuunerat upuarneqarsinnaassanani.

Kiisalu takuuk apeqqummut 30-imut akissuteqaat, inuaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuinerni ilitsersuutini tunngaviusut pingarnerit malinneqarnissaat, aalajangiisuulluinnartumik pingaaruteqarsimavoq.

Siunnersuisartunik toqqaanerni aalajangersimasuni, nunani tamalaani piginnaasaqartunik akuerisaasunik qulakkeerinissaq, taamatullu Kalaallit Nunaanni timmisartumik angallannermut aamma attaveqarnermut naleqquttunik paasisimasalinnik piginnaasaqartunik qulakkeerinissaq, aalajangiisuusimavoq. Naalakkersuisut siunnersuisartut pineqartut innersuussiviinut taamaallaat innersuussisinnaapput aammalu piginnaasaqarnerisa nalequnnerisa imaluunniit suliassanut pineqartunut tunngatillugu naammannerisa qularinissaanut pissutissaqaratik.

Aningaasaqarnermut Siunnersuisooqatigiinnit isornartorsiunermut taaneqartunut tunngatillugu, apeqqummut 10-imut akissuteqaat innersuussutigineqarpoq.

Apeqqut 29: Inuaqatigiinnut kingunerusinnaasut tamarmik misissorneqarsimappat?

Akissut: Naamik. Suliassami inuaqatigiinnut sunniutaasinnaasut ilimagisinnaasallu tamarmik misissorneqarsinnaanngillat. Tamatigut apeqqutinik peqartassaaq inuit imaluunniit eqimattat erseqqinnerusumik misissorneqartussatut kissaatigisaannik. Aalajangiisuusoq tassaavoq, apeqqutit pingaaruteqartut tamarmik paasinarsisinneqarsimanerat aammalu Inatsisartut pineqartunut tunngatillugu aalajangiinissamut periafissaqarnissaannut, sunniutaasussanik nalilersuinerni ingerlanneqartuni peqqissaartumik tamakkiisumillu tunngavissaqalersitsisoqarsimanera.

Inuaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuinerit taakkua Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup "Inuaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuinernik suliaqarnermi ilitsersuutaani" tunngaviusut pingarnerit naapertorlugit suliarineqarput. Taassuma imarisai Danmarkimi Finansministeriet-mit ilitsersuummut taamaaqataanut naapertuupput.

Naggasiutigalugu maluginiaqquneqarpoq, suliarumannittussarsiuussinerup inernera ilisimaneqalerpat, taarsigassarsianut qularnaveeqqusinissaq Naalakkersuisunit aamma Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuersissuteqarfingeqartussaavoq. Tamanna aalajangersimasumik isumaqarpoq, aningaasassanut killissaliussanut immikkoortinnejartunut tunngatillugu tunngavigisat eqquutissangippata, Inatsisartut nutaamik suliassanut isummertussaassammata.

Apeqput 30: Rambøllip nalunaarusiaani, naatsorsuinermut tunngaviusumi, tunngavissaatinneqarpoq Kangerlussuup taarserneqarnissa/matunissa, taamaalillunilu DKK 1 mia. sinnerlugit sipaaruteqarnissaq. Taanna naatsorsuinermi ilanngunneqarpa?

Akissut: Aallarniutigalugu apeqqummut nr. 24-imut akissuteqaammi immikkoortut siullit marluk innersuussutigineqassapput.

Inuaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuinermut, 2018-imi suliarineqartumut aallaaviusoq, aammalu inatsisissatut siunnersummut matumunnga tunngavigineqartoq, ilusiliami matumanit takussutissiivigineqarpoq:

Kangerlussuaq pillugu naatsorsuinermut tunngavigisanut tunngatillugu misissueqqissaarneq "Kangerlussuarmi Mittarfiup siunissaa pillugu perarfissatut ilusiliat tallimat", Rambøll 2018, ilaatinneqarpoq. Misissueqqissaarnermi tessani, Ilulissani aamma Nuummi imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfiit nutaat atorneqalernerani ilaasut tunngavissat allangornerisa malitsigisaanik, Kangerlussuarmi aningaasaleeqqinnissamut pisariaqartitsineq aamma ingerlatsinermi tunngavigisat erseqqinnerusumik misissoqqissaarneqarnerat suliarineqarpoq. Misissueqqissaarnermi perarfissatut ilusiliat arlallit aammalu tamatuma aningaasaqarnikkut sunniutissai nassuiardeqarput. Taakkua inuaqatigiit aningaasaqarneranni nalilersuinerit ilaatinneqarput, perarfissatut ilusiliami tunngaviusumi Kangerlussuarmi 747 mio. koruuninik aningaasaleeqqinnissamut pisariaqartitsisoqarnera ilaatinneqarluni, perarfissatut ilusiliaq alla 1-imi aamma 2-imi 75 aamma 475 mio. koruunit ilaatinneqarlutik.

Periarfissatut ilusiliap tunngaviusup aamma periarfissatut ilusiliap alla 1-ip assigiinngissutaat annertunerpaaq tassaavoq, periarfissatut ilusiliami tunngaviusumi katillugit 747 mio. koruuninik aningaasaleeqqittoqartussaanera. Aningaasaleeqqinnerit taakkua periarfissatut ilusiliaq alla 1-ip inuiaqatigiit aningaasaqarneranni periarfissatut ilusiliamit tunngaviusumit iluaqtissartaqarneruneranut pissutaapput. Kangerlussuarmi aningaasaleeqqittoqassappat, tamanna ullumikkut inissisimanermut saniliullugu angallannermut akiusunik akikinnerulersitsinissamut iluaqutaasussaanngilaq.

Apeqquummut 24-imut akissuteqaat aammattaaq innersuussutigineqarpoq.

Apeqquut 31: Nuummi Ilulissanilu mittarfiit 1199 meterinut tallineri, Qaqortumi Tasiilamilu 1199 meterimik asfaltimik mittarfiorneq kiisalu Ittoqqortoormiuni ujaraaqqanik 1499 meterimik mittarfiorneq (illoqarfimmut aqqusinniorrnani) qanoq akeqassappat?

Akissut: Ittoqqortoormiini aamma Tasiilami mittarfiit inatsisissatut siunnersuummi matumani pineqartunut ilaatinneqanngillat. Maannakkorpiaq Tasiilami aamma Ittoqqortoormiini mittarfinnut aalajangiinissamut tunngavissanik tamakkiisunik suliaqartoqanngilaq. Kingusinnerusukkut aalajangiinissamut tunngavissat taamaalillunilu mittarfiit taakkua pingarnersiuiffigineqarnissaat pillugu isummernissamut tunngavissiaq, saqqummiunneqassapput.

Qaqortumi, Ilulissani aamma Nuummi 1.199 meterimik mittarfittaqtunut, mittarfinnut tunngatillugu apeqquummut 53-imut akissuteqaat innersuussutigineqarpoq.

Aammattaaq apeqquummut 35-36-imut akissuteqaatit takukkit.

Apeqquut aningaasaqarnermut tunngasut allat:

Apeqquut 32: Nunanit tamalaanit mittarfinnut ingerlatseqatigiiffissaq iluanaarutinik qanoq amerlatigisunik tunniussisalissava, tamannalu nunatta karsianut qanoq sunniuteqassava?

INSERTUSSASSAQ Akissut:

Apeqquut 34: Nunanit tamalaanit mittarfiit nunatta karsianut qanoq amerlatigisunik annaasaqaataassappat?

Akissut: Apeqquummi "annaasat" paasineqarpoq tassaasut mittarfisanut suliassani maannakkut naliusoq amigartoofiussappat. Inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuinermi allassimavoq, periarfissatut ilusiliaq alla 1 inuiaqatigiit aningaasaqarneranni imminut akilersinnaasoq, periarfissatut ilusiliaq tunngaviusoq taamatullu periarfissatut ilusiliaq alla 2 ataatsimut katillugu amigartoouteqartitsisussaallutik.

Taamaalilluni periarfissatut ilusiliaq alla 1-imu annaasaqarnissaq takussutissaqanngilaq. Paarlattuanik periarfissatut ilusiliaq alla 1 ataatsimut katillugu sinneqartoorteqarfiusumik inerneqartitsisussaavoq. Tassunga ilanngutissaq periarfissatut ilusiliaq alla 1-imu aamma 2-imu assersuutigalugu takornariartitsisarnermik aamma inuussutissarsiornermik ineriaartortitsinertut ittumik ineriaartortuartussanik/malittaasunik sunniuteqassasoq naatsorsuutigineqarmat, neriuulluarnartumik iluaqutaasussamik.

Aamma takuuk apeqqummut nr. 16-imut akissuteqaat.

Apeqqut 35: 1199 meterinik pingasunik mittarfiliorneq qanoq akeqassava, taakkulu malitsigisaanik 1599 meterinut aamma 2200 meterinut tallinerat qanoq akeqassava?

Akissut: Naalakkersuisut apeqqut imatut paasivaat, mittarfiit takissusissaat assigiinnitsut pillugit maannamut politikkikkut oqallinnermut naapertuuttumik 1.499 malitsigitillugulu 2.200 meterinut tallilerinermi, tallilerinissamut periarfissat taakkununngalu akigititassat apeqqutigineqartut.

Periarfissatut mittarfiit immikkoortukkaartumik annertusarneqarlutik ilusilianik naatsorsuinernik sukumiisunik soqanngilaq.

Mittarfiit ataasiakkaat immikkoortukkaartumik annertusarneqarneranni, mittarfiit ataasiakkaat ataatsikkut ataatsimoortumik annertusarneqarnissaannut sanilliullugu sanaartornermut aningaasartuutit tamarmiusut akisunerulernissaat, nalinginnaasumik natsorsuutigineqartariaqarpoq. Qanoq pisqaraluarpualluunniit suliaqarnerit marluk imaluunniit pingasut atornissaannit, ataasiinnarmik suliaqarnermi sanaartornermik suliassamik ingerlatsinissaq soorunami akikinnerusussaavoq.

Maannakkut inissimaffinni "pisariitsumik" mittarfimmik tallilerinermut aammalu "siunissamut qularnaagaasumik" mittarfimmik tallilerinermut, kingusinnerusukkut tallilerinissaq siunertaralugu aaqqissuunneqartumut, akigititat annertuumik assigiinnissuteqarsinnanerat, tunngaviusumik tamatuma saniatigut eqqumafifinissa pingaaruteqarpoq.

Tassunga atatillugu Ilulissani aamma Nuummi maannakkut mittarfiusut assersuutigalugu 1.199 imaluunniit 1.499 meterinut pisariitsumik tallilerneqarneranni aningaasartuutissat, kingusinnerusukkut assersuutigalugu 1799 imaluunniit 2200 meterinut tallilerneqarneranni sanaartornermut aningaasartuutit annikinnerunerannik takuneqarsinnaassanersoq, sukumiisorujussuarmik isumaliutersuutigineqartariaqarpoq.

Tamatumunnga pissutaavoq mittarfinnut marlunnut tamaginnut tunngatillugu Kalaallit Airports-ip maannakkut inissimaffinnut tunngatillugu mittarfissanik nutaanik nikisitsinissamik toqqaasimaneranut, pingaaruteqarluartut tunngaviummata. Taamaalilluni maannakkut 1.199 meterimik mittarfiliornissaq kissaatigineqarpat, aammalu taassuma kingusinnerusukkut 2.200 meterimut tallineqarsinnaanissaat qulakkeerneqarluni, maannakkut inissimaffinni taakkunani mittarfiit tallineqarnissaannut taarsiullugu, maannangaaq inissimaffissani siunissamut isumannaakkani taakkunani, kingusinnerusukkut 2.200 meterinut tallineqarsinnaaffissaanni, mittarfinnik nutaanik sanaartornermi aningaasaqarnikkut sunniutaasussat isummerfigineqartariaqarput.

Kisianni tamanna mittarfinnut 1.199 meterinut annertunerujussuarmik sanaartornermut aningaasartuuteqarnermik malitseqassasoq ilimanarpoq, tassami taamaalilluni maannakkut piusunik tallilerisoqartussaassanngimmat.

Apeqqutip matuma akissuteqarfiginissaanut Kalaallit Airports A/S-imit ilanngussassanik piniartoqarpoq. Ilanngussaq 1 aamma 2 innersuussutigineqarput.

Apeqput 36: 1199 meterinik, 1599 meterinik aamma 1799 meterinik Tasiilami mittarfiliorneq qanoq akeqassava?

Akissut: Tasiilami mittarfik inatsisissatut siunnersummi matumani pineqartunut ilaangngilaq. Maannakkorpiaq Tasiilami mittarfimmuit tamakkiisunic aalajangiinissamut tunngavissaqalersitsisoqanngilaq. Kingusinnerusukkut aalajangiinissamut tunngavissat, taamaalillunilu mittarfinnut taakkununnga pingaarnersiuinissaq pillugu isummernissamut tunngavissiaq, saqqummiunneqassaaq.

Apeqput 37: Kangerlussuarmi mittarfik Qeqqata Kommunianit tiguneqassappat kommunimut tapiissutitut aningaasaliissuteqarnermik nassataqassava?

Akissut: Kangerlussuarmi Mittarfiup kommunimut tunniunneqarnissaa imaluunniit tunineqarnissaa imaluunniit taakkua arlaannut aktiaatileqatigiiffimmik tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit pigineqartumik pilersitsisoqarnissaa pillugu Qeqqata Kommuniata siunnersuataa Naalakkersuisut ilisimavaat. Maannakkorpiaq apeqput taanna isummerfigineqanngilaq, ilanngullugit taamatut tunniussinermut imaluunniit tunisinermut taamaattumik atugassarititaasut suut tunngavigalugit tamanna pisinnaanersoq pissanersorlu.

Piginnittumut tunngasut apeqquaatinngagit Kangerlussuarmi Mittarfik aamma aningaasaleeqqinermut ingerlatsinermullu aningaasartuutit mittarfiit ilusiligaanerannut inuaqatigiit aningaasaqarneranni inerniliussani naatsorsuinermi ilaatinneqarput. (tamanna pillugu annertunerusut apeqqummut 20-imut akissuteqaammi takukkit).

Tamatuma kingunerisaanik, inuaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuineq aammalu mittarfik ingerlatseqatigiiffimmuit akiliutigineqarnissaa imaluunniit kommunimut tunniunneqarnissaa pillugit periarfissatut ilusiliani inerniliussat, aallaaviatigut sunnerneqassangillat. Taamaattoq aningaasaleeqqinnissamik pisariaqartitsineq annikillisinneqarpat imaluunniit mittarfimmii ingerlatsinermi aningaasaqarneq pitsaanerulersinneqarpat, inernerri pitsaanerulersinneqarsinnaassapput.

Tassunga ilanngutissapput, tunniussinerup Namminersorlutik Oqartussanut aamma kommunimut missingersuutitigut sunniutigisussaasai aammalu kommunip annaasaqaatigisinnaasai, aammalu aningasanut inatsimmi aamma kommunip missingersuutaanni ilanngunneqanngitsut. Taamaattoq tassani tikkuarneqassaaq, tapiissutinik pisariaqartitsisinjaanerup nalilersornissaa tunngavissaqarsorineqanngimmat.

Kiisalu tassani paasissutissiissutigineqassaaq, Kangerlussuarmi Mittarfik imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfittut aalajangiusimaannarneqassappat, Kalaallit Airports A/S-ip pitsaasunik taarsigassarsinissamut tunngavissarititaasunik angusaqarnissamut periarfissai, suut tamaasa nalilersoraanni, annikillisinneqartussaammata. Mittarfiit unammillersinnaasut Kalaallit Airports A/S-ip niuernermik ingerlatsinermut tunngavissaannik ajornerulersitsissanersut, aningaasalersuisuusinnaasut nalilersussagaat ilimagineqarpoq.

Ilaasut ingerlaarerannik misissueqqissaarnerit ingerlanneqartut Kangerlussuarmi imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfiup attatiinnarnissaanut tunngavissiinngimmata, Kangerlussuarmi Mittarfiup ingerlanneqarnerata naleqqussarneqarnissaa akisussaassusilimmik isumaliutersuutigineqartariaqarpoq. Tamatumunnga, takuuk apeqqummut 24-imut akissuteqaat, immikkut politikkikkut isummernissaq apeqqutaassaaq.

Apeqqut 38: Tamanna Air Greenlandimut qanoq kinguneqassava? Aningasaqarnikkut?

Akissut: Kangerlussuarmi mittarfiup kommunimut imaluunniit ingerlatseqatigiiffimmut kommunimit pigineqartumut tunniunneqarnera, aallaaviatigut Air Greenland-imut sunniuteqartussaanngilaq. Kisianni atugassarititaasut kommunip mittarfimmik ingerlatsinermi malitassai aamma malissinnaasai apeqqutaassapput. Mittarfimmik piginnittoq apeqqutaatinnagu, qanoq annertutigisumik aammalu tamanna pissappat angalavinni suni mittarfiup timmisartuussivigneqartarnera attatiinnarneqassanersoq, timmisartumik angallassisartup nammineq aalajangertussaavaa.

Apeqqut 39: Ilaasussat Nuuk aqquaarlugu avannaanukartussat 40.000-it missaannik amerlassuseqartussatut tagginneqarpat? Imaluunniit qassit pineqarpat? Taakku toqqaannartumik Ilulissanukarpata Nuummi mittarfimmik isertitassanut tamanna qanoq kinguneqassava?

Akissut: Apeqqutip matuma akissuteqarfiginissaanut atugassamik Kalaallit Airports A/S-imit kiisalu Rambøll-imit ilangussassanik piniartoqarpooq.

Apeqqut ima paasineqarpoq, imarpik qulaallugu ilaasut, tassalu Danmarkimut aamma Islandimut taakkunanngaaniillu angalasut, Nuuk aqqtigalugu Avannaanut aamma Avannaanit ingerlasussat qassiunersut apeqqutigineqartoq.

Ilaasut angalasut Avannaanukartussat amerlassusaat 2017-imi katillugit 45.311-inik amerlassuseqarput. Taakkunanng 41 %-it nunap iluani angalasuupput, 40 %-it Københavnimi Imarpik qulaallugu angalasuupput aammalu 7 %-it Islandimit Imarpik qulaallugu angalasuullutik. Tassunga ilangutissaaq Aasiannut, Qaarsunut aamma Upernavimmut kiisalu angalavinnut allanut mittarfimmik annerusumit minnerusumut angallanneq 12 %-iusoq.

Ilaasut Nuummut aqquaassanersut imaluunniit toqqaannartumik Avannaanut ingerlaqqinnissamut Ilulissanut timmisartuunneqassanersut, aningasaqarnikkut pingaaruteqanngilaq.

Kalaallit Airports A/S-ip Ingerlatsinissamut & Aningaasalersuinissamut pilersaarutaani nalinginnaasumik ilaasut aallartussat amerlassusaat aallaavigineqarpoq.
Ilaasunut aqqusaartunut (akunnillutik mittut) Ingerlatsinissamut & Aningaasalersuinissamut pilersaarummi mittarfimmut akitsummik immikkut naatsorsuisoqanngilaq.
Taamaattumik Avannaanut ilaasut Ilulissanut toqqaannartumik timmisartussappata, Nuummi mittarfimmut mittarfimmut akitsuutini tamanna sunniinerluttussaanngilaq.

Tamatuma saniatigut mittarfiiit marluusut Kalaallit Airports A/S-imit pigineqartussaapput ingerlanneqartussaallutillu, taamaalilluni angallannermi isertitat Nuummi imaluunniit Ilulissani pissarsiarineqarnerat apeqqutaatinnagu ingerlatseqatigiiffimi ataatsimi ilaatinneqartussaallutik.

Apeqput 40:

Brexit raajat akii eqqarsaatigalugit nunatta aningaasaqarneranut qanoq kinguneqassava?

Akissut: Apeqput inatsisissatut siunnersummut matumunnga killissaliussat avataanniippoq, aammalu matumani erseqqinnerusumik akissuteqarfingineqarsinnaanani. Aammattaaq qulequttat assigiinngitsut arlallit pillugit § 37 naapertorlugu apeqqummut 2018-121-imut akissuteqaat innersuussutigineqarpoq.

Taamaattoq matumani oqaatigineqarsinnaavoq, inatsisissatut siunnersummi siunnersuutigineqartutut mittarfiiit ilusaasa allanngortinneqarnissaanut tunngaviusoq pingaaruteqartoq tassaammat, takornariartitsisarnermik inuussutissarsiornerup inuussutissarsiutut pingaaruteqartutut inissitsinnissaanut killissaliussat pitsaanerulersinnejarnissaat, taamaalillunilu nunatsinni aningaasaqarnerup aalisakkanik avammut nioqquteqarnerup naleqarneranut kiisalu aalisarnermik inuussutissarsiornermi suliffissaqartitsinermut malussarissusaasa annikillisinnejarnissaat.

Apeqput 41: Kangerlussuup ammatinneqarnissaanut danskit naalagaaffiata nunatsinnut ukiumoortumik ataatsimoortumik tapiissutigisartagai katillugit 64,4 mio. kr.-inik 1992-imit amerlineqassasut 1991-imi isumaqatigiissutigineqarpoq.

Isumaqtigiissutip atuutilerneranit aningaasat qanoq amerlatigisut nunatta pissarsiari?

Kangerlussuaq aningaasaqarnikkut nunatsinnit 2018-imi qanoq amerlatigisunik iluanaarfia?

Akissut: Ataatsimoortumik tapiissutit pillugit isumaqtigiissut il.il. pillugu Kangerlussuup 1991-imi tunniunneqarneranut atatillugu ilaatigut Kangerlussuarmi Mittarfiup inuiaqtigiinni timmisartumik angallannertut ingerlanneqartussanngorlugu Kalaallit Nunaannit tiguneqarnissaq pillugu Danskit Naalagaaffiannut isumaqtigiissuteqartoqarsimasoq, eqqortuousoq aallarniutigalugu uppernarsarneqassaaq.

Kangerlussuarmi Mittarfiup il.il. ingerlanneqarnerata tiguneqarnera naalagaaffimmit Namminersornerullutik Oqartussanut ataatsimoortumik tapiissutit qaffanneqarnerat taarsiunneqarpoq. Allatut oqaatigalugu Kalaallit Nunaata mittarfik taassumalu ingerlanneqarnera, naalagaaffimmit suliassanik tigusinertut nalinginnaasutut, tiguua.

Ataatsimoortumik tapiissutit qaffaataat aalajangersimasunut atugassanngortinneqannigillat aammalu naalagaaffimmit ataatsimoortumik tapiissutit tamarmiusut ilaattut ilaatinneqarlutik.

Tamatuma kingorna ataatsimoortumik tapiissutit 2009-imi Namminersornermut inatsisip atuutsinnejalernerani akigititani aalajangersimasuni allanngortinneqarsinnaanatik aalajangersimasunngorput.

Danmarkip aamma Kalaallit Nunaata akornanni akiliisarnernut tunngasunut tunngatillugu, Kangerlussuup ingerlanneqarnerata tiguneqarnera, naalagaaffimmit ataatsimoortumik tapiissutitalimmik suliassanik tigusisarnernit allanit allaassuteqanngilaq. Piffissamit tigusiffiusumit suliassaq pineqartoq qanoq isumagineqassanersoq Namminersorlutik Oqartussat nammineerlutik aalajangiissapput.

Naalakkersuisut inatsisissatut siunnersuataat Kangerlussuarmi mittarfiup ingerlanneqarneranik annikillilerinermik malitseqarnissaanik naatsorsuuteqarfingineqartoq, naalagaaffiup ilisimavaa. Taamaattoq siusinnerusukkut ataatsimoortumik tapiissutinut isumaqtigiissutaasimasut assigisaalluunniit innersuussutigalugit naalagaaffik suliassamut akerliliiniarsimangilaq. Naalakkersuisut taamaalillutik suliassaqfimmi tessani piviusumik ajornartorsiuteqartutut isiginngilaat.

Isumaqtigiissuteqareernerup kingorna Kalaallit Nunaata aningaasat katillugit qanoq annertussusillit tigusimava?

Kangerlussuarmi Mittarfiup 1992-imi inuiaqtigiinni ingerlanneqartussatut tiguneqarnera tunngavigalugu ataatsimoortumik tapiissutit aningaasartai tamarmiusut Naalagaaffimmit tunniunneqartut ataatsimoortumik naatsorsorneqarsimangillaq. Kisitsinermi taamaattumi naalagaaffimmit ataatsimoortumik tapiissutit akinut aningaasarsianullu ingerlaavartumik iluarsineqartarerat sillimaffigineqartussaassaaq, taamaattumik ukiut 25-it sinnerlugit ukiumut akinut aningaasarsianullu iluarsiisarnerit annertussusaat pillugit paasissutissat nassaarineqarnissaat pisariaqartussaalluni. Taamatut naatsorsuinernik suliaqarnissaq naleqquttutut Naalakkersuisut isigisimanngilaat.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq ataatsimoortumik tapiissutit Naalagaaffimmit tiguneqartut, taamaalillunilu aamma Kangerlussuarmi inuiaqtigiinni ingerlatsinissamut akisussaaffiup tiguneqarnera, ukiumoortumik aningaasanut inatsisini, Inatsisartut aamma akuerisimasaanni, isertitatut ilaatinneqarput.

Aningaasaqarnikkut pissarsiassat pillugit

Naatsorsutigineqarpoq apeqquteqarnermi, Kangerlussuarmi mittarfiup ingerlanneqarneranit isertitai pillugit paasissutissat kissaatigineqartut. Aallarniutigalugu paasissutissutigineqassaaq, 2018-imut ukiumut naatsorsuusiorfiusumut naatsorsukkanik taamaattunik suli pissarsisoqanngitsoq. Mittarfeqarfinniit 2016-imut ukiumut naatsorsuusiorfiusumut isertitat aningaasartuutilu aningaasartuutit aallaavigalugit naatsorsorneqarneranni takutinneqarpoq, Mittarfeqarfiit aningaasartuutaannik ataatsimoorussanik agguassinissaaq sioqqullugu Kangerlussuaq 60 mio. koruunit, aammalu aningaasartuutinik ataatsimoorussanik agguasereernerup kingorna 30 mio. koruunit missaannik pissarsiviusartoq. Aningaasartuutit ataatsimoorussat sumiiffiit pineqartut ataanni isumalluutinut atorneqartunut sanilliullugit agguardeqartarpuit.

Sinneqartoortut Kangerlussuarmit pissarsiarineqartut, annertuumik mittarfinnik amigartoorteqarfiusunik tapersiivigeqatigiissitsinermut atorneqartarpuit. Ilulissani aamma Nuummi imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfiit nutaat atulerneranni, taamaalilluni

Mittarfeqarfiiit isertitassanut tunngavissaasa ilarujussui atuukkunnaartussaapput. Tamanna inuiaqatigiit aamma missingersuutini aningaasaqarnikkut nalilersuinerni sillimaffigineqarpoq, taakkunani piffissamit mittarfiit nutaat taakkua atorneqalernerannit ingerlatsinermut tapiissutit naatsorsuinerni ilaatinneqarlutik.

Kangerlussuarmi Mittarfimmuit aammalu aningaasaqarnikkut pissarsiassaqarsinnaaneranut tunngatillugu ataatsimoortumik isummersornermi aamma mittarfimmii aningaasaleeqqinnissamut pisariaqartitsineq annertooq pillugu apeqqut ilaavoq. Kangerlussuarmi mittarfimmii aningaasaleeqqinnissamut aningaasassat annertuut qanoq inuiaqatigiinni pitsaanerpaamik atorneqassanersut nalilersorneqartariaqarpoq.

Apeqquut 42: Air Greenland timmisartut angisuum atorlugit Ilulissanut ukiumut qaammatit pingasuinnaat mittassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Ukiup sinnerani Nuummut mittoqartariaqartassaaq.

Mittoqarsinnaatinngu aningaasartuutit qanoq matussuserneqartassappat?

Nuummi sila pissutigalugu minngitsoornerit qanoq akeqassappat aammalu assersuutigalugu Islandimut mittariaqalernermi aningaasartuutit kimit matussuserneqassappat?

Akissut: Ilulissani ukiumut qaammatini pingasuinnarni mittoqarsinnaassasoq eqqunngilaq. Air Greenland-ip ukiumut qaammatini pingasuni Københavnimit toqqaannartumik Ilulissanut timmisartuussisarnissaq toqqassaneraa, ingerlatseqatigiiffimmi niuernermik tunngaveqartumik aalajangiiffigineqartussaavoq. Ilimagineqartariaqarpoq Air Greenland-ip Ilulissanut toqqaannartumik timmisartuussisarnerni perarfissaqarfiut, pisariaqartitsineq aamma aningaasaqarneq ingerlaavartumik nalilersortassagai. Aamma ilimagineqartariaqarpoq ingerlatseqatigiiffiit allat, tamatumunnga aningaasaqarnikkut tunngavissaqartutut isigunikku, angalavissanik pilersitsiniarsinnaassasut.

Ilulissani mittarfik ukioq tamaat timmisartuussinissamut ammassaaq. Tamanna Ilulissanut aqqutini annertunerusumik inissaqalernissaanut aamma unammilleqatigiitqarnissaanut perarfissiissaaq.

Aningaasartuutit Ilulissani imaluunniit Nuummi imaluunniit mittarfimmuit allamut sumulluunniit piffissamik eqquisannginnermut attuumassuteqartut, ilassut aamma timmisartumik angallassisartut akunnerminni susassaqarfigaat. Nunanit tamalaanit aammalu EU-mit timmisartuussinernut maleruagassanik immikkut ittunik atuuttoqarpoq. Tassunga tunngatillugu ilaasut aammattaaq angalanermut sillimmasiinissaq, piffissamik eqquinnginnermut matussusiisussaq, toqqarsinnaavaat.

Nuummi aamma Ilulissani mittarfiit piffissamik eqquinnginnermi imminnut allatut perarfissaassasut ilimanarpoq. Nuummi mittoqarsinnaanngippat Ilulissani minnissaq toqqarneqarsinnaassasoq, paarlattuanillu pisoqarsinnaassasoq, eqqarsaatigineqarsinnaavoq.

Apeqqut 43: Maanna ilaasorisartakkat amerlassusiat tunngavigalugu maanna periarfissaalersoq aallaavigalugu ilaasussat qanoq amerlatigissappat:

**Ilulissat 2200 meter – Nunanit tamalaanit Ilulissanut/-nit aammalu avannamut ilaasut
Kangerlussuaq 2830 meter – Nunanit tamalaanit Aasiannut/-nit, Sisimiunut/-nit aamma Maniitsumut/-mit ilaasut**

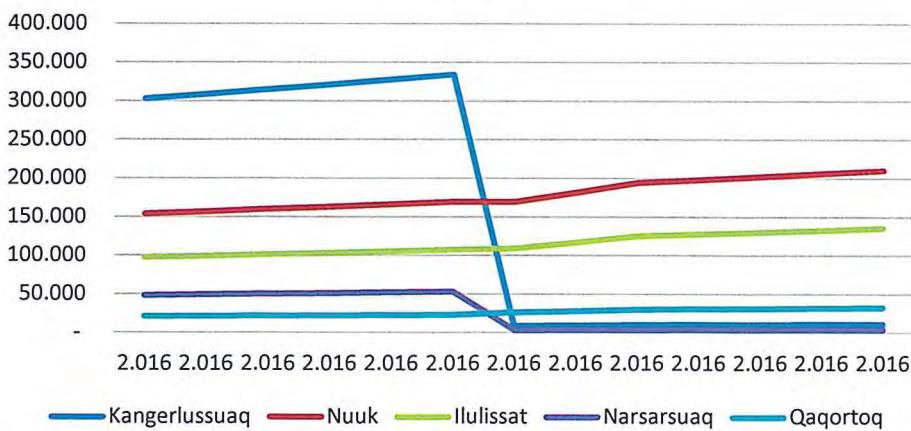
**Nuuk 2200 meter - Nunanit tamalaanit Nuummut/-mit aamma Paamiunut/-nit ilaasut
Qaqortoq 1499 meter - Nunanit tamalaanit Qaqortumut/-mit Keflavikimut ilaasut**

Akissut: Perarfissatut ilusiliamut apeqqummi matumani nassuarneqartumi angallannerup ingerlaarneranut misissueqqissaarnermik suliaqartoqanngilaq.

Timmisartumik angallassisartut angalavimminik qanoq aaqqissuussisanersut Naalakkersuisut, Inatsisartut, Kalaallit Airports A/S-ip imaluunniit Mittarfeqarfiiit aalajangersinnaanngilaat. Taamatuttaaq angalavinni ataasiakkaani ilaasut agguataarnissaat Naalakkersuisut, Inatsisartut, Kalaallit Airports A/S-ip imaluunniit Mittarfeqarfiiit aalajangersarsinnaanngilaat. Angalavit qanoq pilersinnejassanersut aammalu ilaasut qanoq agguataarneqassanersut allaaviatigut niuerfimmi (tassa imaappoq timmisartuussisartut aamma ilaasut) aalajangerneqartarpq. Ilaasut ingerlaarnerannut misissueqqissaarnerit aamma missiliuinerit ingerlanneqartut malillugit, imarpik qulaallugu angallannerup Ilulissani aamma Nuummi mittarfinnut nutaanut nuunnissaa ilimanaateqarnerpaajuvoq.

Ilaasut aamma timmisartumik angallassinerit amerlassusaannik missingersuinerni suliarineqartuni 2016-imut aamma 2017-imut angallannermi kisitsisit aallaavigineqarput, tamatuma kingorna tunngavissat arlallit aallaavigalugit siumut missilorneqarlutik. Ilaasunut kisitsisit ilusiliami matuma kingulianiittumi Kangerlussuarmi, Nuummi, Ilulissani, Narsarsuarmi / Qaqortumi mittarfinnut takutinneqarput. Missingersuinerni taakkunani naatsorsutigineqarpq 2022-imi, mittarfiit pingasut nutaat taakkua ammarpata, Kangerlussuaq aamma Narsarsuaq nunanit tamalaanit angalavinnut angallannermut mittarfittut aqqlusaartarfittut matuneqassasut.

Imarpik qulaallugu ilaasut amerlassusaannut missiliuut

Imarpik qulaallugu angallannermut angallannermik missiliuinermut ilusiliami matuma siulianiittumi takuneqarsinnaavoq, Ilulissani aamma Nuummi mittarfiit

annertusarneqareersut Imarpikkoorluni angallannermut ammarpata, Kangerlussuarmi angallannerup malunnaatilimmik annikillinissaa naatsorsuutigineqartoq. Taamatuttaaq Qaqortumi mittarfik nutaaq ammarpat, Narsarsuarmi ilaasut malunnaatilimmik ikilisussaapput. Nuummi aamma Ilulissani angallanneq 2022-miit ukumut 2 %-imik aammalu akigitat appasinnerulernissaat aamma Københavnmut Imarpikkoorluni toqqaannartumik attaveqalernerit annertusissasoq naatsorsuutigineqarnera pissutigalugu ukiuni 3-ini siullerni suli 5 %-imik annertuseqqissasoq, naatsorsuutigineqarpoq.

Matuma siulianiittunut inerniliussaq tassaasariaqarpoq, imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfiit pingasut atuutsillugit ilusiliineq, apeqqummi nassuarneqartoq, aningaasaqarnikkut piujuannartitsiviusinnaanavianngitsoq.

Apeqqut 44: Apeqqut 43-mut tunngatillugu nunatsinni angallassinerit qanoq ittussatut naatsorsuutigineqarpat?

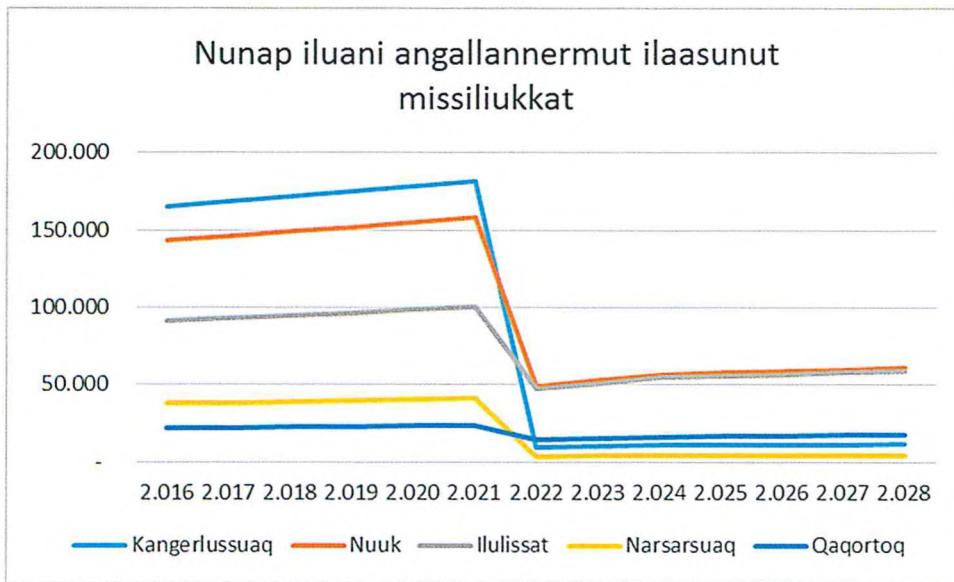
Akissut: Apeqqummi 43-imni siunnersuutigineqartutut ilusiliinermi angallannerup ingerlaarneranut misissueqqissaarnermik suliaqartoqanngilaq.

Oqaatigineqassaaq mittarfiit nutaamik ilusiligaanerisa malitsigisaanik, ilaasut amerlassusaat uuttutigalugu, assartuussinermik suliaqarneq tamarmiusoq 54 %-imik appartussaammat. Tamanna assartuusseriaatsimut tamarmiusumut malunnaatilimmik sunniuteqarluarnerulersitsissaaq. Tamatuma malitsigisaanik ilaatigut ilaasut angalanermut aningaasartuutaat annikillisinneqarsinnaapput.

Kangerlussuarmut tassanngaaniillu mittarfimmit annermit minnermut aqqutit akulikitsorujussuit atorunnaarnerat pissutigalugu, nunap iluani angallanneq taamaalilluni malunnaatilimmik annikillissaaq. Ilulissani aamma Nuummi imarpik qulaallugu akunninnissamut mittarfimmit annermit minnerusumut ingerlanissamut, nunap iluani aqqutit nutaat aamma/imaluunniit akulikissutsit nutaat pilertussaapput. Tamatuma erseqqinnerusumik naatsorsornissaanut naatsorsueqqissaarnikkut tunngavissanik (on-off-inut naatsorsueqqissaarneq) soqanngilaq.

Tamanna aamma Kujataani atuutissaaq, tassani Narsarsuaq aqqutigalugu Nuummut aamma Islandimut taakkunanngaluunniit timmisartumik angallanneq Qaqortumi mittarfimmi nutaamiiilissalluni. Nutaamik ilusiliinerup aamma kingunerisaanik Narsarsuup aamma Qaqortup akornanni qulimiguulimmik timmisartuussinerit amerlanersaat atorunnaartussaapput. Nunap iluani angallanneq taamaalilluni Kujataani annertuumik annikillisussaavoq.

Angallannerup nutaamik ilusiligaanera, assartuussinermik suliaqarneq tamarmiusoq taamaalillunilu assartuusseriaatsimi aningaasartuutinik ataatsimoortunik annikillisitsissaaq.

Apeqqut 45: Mittarfinnit apeqqut 43-mi taaneqartunit ataasiakkaanit ilaasut qassit aallartarnissaat naatsorsuutigineqarpa?

Akissut: Takuuk apeqqummut 44-imut akissuteqaat.

Apeqqut 46: Mittarfinnit apeqqut 43-mi taaneqartunit ataasiakkaanit ilaasut nunanit tamalaaneersut qassit aallartarnissaat naatsorsuutigineqarpa?

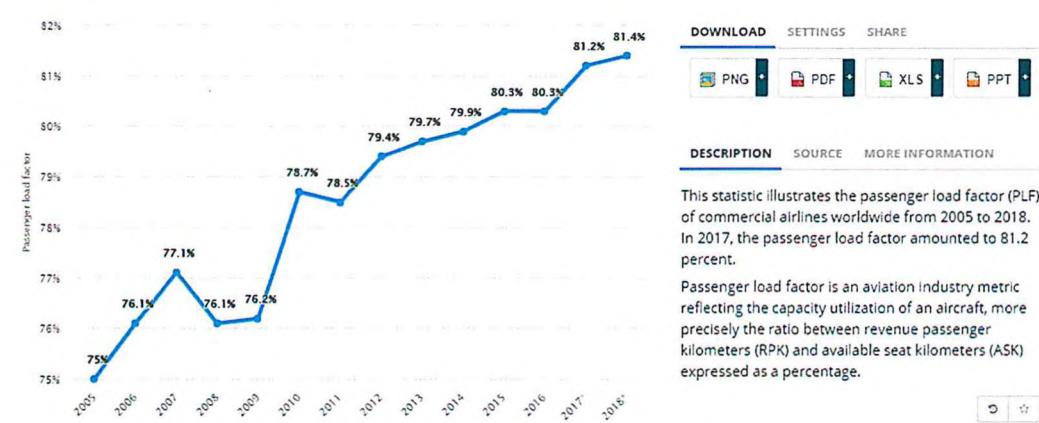
Akissut: Takuuk apeqqummut 43-imut akissuteqaat.:

Apeqqut 47: Ilaasut agguaqatigiissillugu 81 %-iunissaat naatsorsuutigalugu mittarfinni ataasiakkaani atlantikoq quiaallugu (Europamut/-mit/USA-mut/-mit) ullormut timmisartuussinerit qassiusussatut naatsorsuutigineqarpat?

Transportation & Logistics > Aviation > Commercial airlines worldwide - passenger load factor 2005-2018

PREMIUM +

Passenger load factor of commercial airlines worldwide from 2005 to 2018

About this statistic

© Statista 2018

Show source

<https://www.statista.com/statistics/658830/passenger-load-factor-of-commercial-airlines-worldwide/>

Akissut: Aallarniutigalugu apeqqut pillugu oqaatigisariaqarpoq, taassuma aalajangersimasumik akissuteqarfingineqarnissaajornakusoortoq, tassami inissanik atorluaanissamut tunngaviusoq pillugu apeqqummi tunngavigisani ilangunneqartoq, tunngavigisanik arlalinnik mittarfinnut nutaanut atuuttussatut naatsorsuutigineqarsinnaanngitsunik, tunngaveqartinneqarpasimmat. Taamaalilluni nunuarsuarmi agguaqatigiissillugu inissanik atorluaanissamut tunngaviusoq Kalaallit Nunaanni mittarfinni periaatsinut – maannakkut taamatullu siunissami – naleqqutinngilluinnartutut Naalakkersuisut isigaat. Soorunami akigititanik aalajangersaanikkut aammalu pitsaassuseqartitsinkut inissanik atorluaanissamut tunngaviusup qaffasinnerulersinnissa timmisartuutileqatigiiffit soqutigissavaat. Kisianni tamatumunnga arlalinnik allatut iliuusissaqarpoq, taamatuttaaq inissanik atorluaanermut tunngaviusumik sunniisussanik – assersuutigalugu atortut neqeroorutigineqartut ujartuinerpiamut naleqqussarneqarnerisigut, taamaalilluni timmisartunik minnerusunik, assersuutigalugu piffissami angallaviunnginnerpaami, ikinnerusunik inissaqartitsiviusunik atuilerikkut.

Kisiannili inissanik atorluaanissamut tunngaviusoq, angalavissanik nutaanik pilersoqarnissaanut tunngavigisani (arlallit akornanni) aammalu timmisartuutileqatigiiffit ornigassani timmisartuussivigineqartartuni akulikitsumik angalasarnissamik neqerooruteqarnissaannut, pingaaruteqartoq Naalakkersuisut isumaqtigaaat.

Akissuteqaatip ingerlateqqillugu suliarineqarneranut atugassamik Kalaallit Airports A/S-imit kiisalu Rambøll-mit ilangussassanik piniartoqarpoq.

Kalaallit Airports A/S-ip ilaasunut missingersuinerit aammalu timmisartut mittarfinnut pingasunut taakkununnga tikittartussat/aallartartussat amerlassusaannik missiliuinerit tassunga atasut suliarai. Naatsorsuinerni 75 %-imik atorneqartassasut aallaavigineqarpoq. Oqaatigineqassaaq missingersuineri taakkunani ilaasut ukiumut amerlisarnissaannut mianersortorujussuarmik missingersuinerit aallaavigineqarmata, taakkualu aamma inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuinermi naatsorsuinernut tunngavigisassatut ilangunneqarput.

Ingerlatseqatigiiffik taarsigassarsitsisartunukartussanngorpat missiliuinerit nutaat piviusorsiornerusullu aammalu annertusillugit iluarsisat tunngavigineqassasut, Kalaallit Airports A/S paasissutissivoq. Taamaattumik mittarfit ammarpata timmisartuussinerit ingerlanneqartut maannamut naatsorsuutigineqartunit amerlaneruusinnaanerat ilimanaateqarpoq naatsorsuutigineqarlunilu.

Akulikissusissat amerlassusaannut pingaartumik timmisartut suussusaat atorneqartussat angissusaat apeqqutaassapput. Tapiiffingineqannigitsumik ilusiliineq qanoq nalilerniarnerlugu, soorunami timmisartuutileqatigiiffit ataasiakkaat nammineerlutik aalajangertussaavaat. Assersuutigalugu A 320 imaluunniit Boeing 737-800 atorneqassappat, Nuummut ullut tamaasa aqqutit 1-2-ssasut aammalu llulissanut ukiup qanoq ilinera apeqqutaalluni sapaatip akunneranut aqqutit 3-4-ssasut ilimanartoq, Rambøll Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik sinnerlugu naliliivoq. Tassunga ilangutissaaq timmisartoq Islandimeersoq.

	Tikittut aallartut Ilaasut katillugit	Annertussutsi p uuttuuta ilaasut amerlassusaat (ingerlaarfik ataaseq)	Issiavii inissat timmisartumut ataatsimut (A320)	inissaq aqquaqtigiisillug u	Ilaasut amerlas- susaat timmisar- tumut ataatsimut	Ukiumut ataatsimut kaaviaar-nerit	Sapaatip akunnera-nut kaaviaar-nerit
Nuuk	100.697	50.348	170	70%	119	423	8
Ilulissa t	50.348	25.174	170	70%	119	212	4

Tamatuma saniatigut Canada-mut aamma USA-mut aqqutinik ineriertortitsisoqarnissaa periarfissaqarpoq. Tamanna Kalaallit Airports A/S-ip Ingerlatsinissamut Aningaasalersuinissamullu pilersaarutaani imaluunniit inuiaqtigiiit aningaasaqarneranni nalilersuinermi naatsorsuinermi ilaatinneqanngilaq. Periarfissaqarfiusoq taanna atorneqassappat, suliassat suli annertunerusumik neriulluarnartuussasut naatsorsuutigineqarsinnaavoq.

Apeqqut 48: KAIRS-ip aningaasalersueriaasissaa imaluunniit Mittarfeqarfiit (taamaalillunilu nunatta karsiata)? (Rambøllip nalunaarusiaa qupperneq 22, immikkoortoq 3.5)

Perarfissatut ilusiliaq 2-mi ilaatinneqarpoq imarpik qulaallugu mittarfiit nutaat marluk Nuummi aamma Ilulissani pilersinneqarnerisa kingunerisaannik, angallannerup ilusaata allanngornerata kingunerisaanik Kangerlussuarmik facto-lukning. Massakkumut Kangerlussuarmi angalanerup annertussusaa, toqqaannartumik Nuummiit aamma Ilulissaniit angallavinngortussaammat. Nunap iluani Kangerlussuup Nuullu akornani aamma Kangerlussuup Ilulissallu akornani angalaviit atorunnaassapput, taamaasilluni angallassinermut suliassat aammalua angalanermut aningaasartuutit najungaqavissunut, inuussutissartiutilinnut minnerunngitsumillu takornarianut sipaarfingaatsiassalluni.

Akissut: Apeqqut ersarippallaanngilaq, kisianni paasinarpooq sanaartornermik suliassat Mittarfeqarfinniitinnag, mittarfinnik nutaanik sanaartornissaq siunertaralugu Kalaallit Airports-ip pilersinneqarnissaa pillugu aalajangiinerup siusinnerusukkut Aningaasaqarnermut Akleraartarnermullu Ataatsimiititaliamit aalajangiunneqartup akuerineqartullu, isummerfigineqarnissaa kissaatigineqarunartoq. Apeqqutip taamatut paasineqarnera eqqorsimappat, siusinnerusukkut tamanna pillugu apeqqummut akissuteqaat innersuussutigineqassaaq.

Misissueqqissaarnerup "Takornariartitsineq – mittarfiit ilusaasa allanngortinneqarnerani ineriertortitsineq aamma siuariartitsineq", Rambøll 2015, innersuussivigineqarnera pillugu oqaatigineqassaaq, nalunaarusiaq inuiaqtigiiit aningaasaqarneranni misissueqqissaarnermut naatsorsuinernut tunngavigineqanngimmat. Takuuk apeqqummut 30-imut akissuteqaat.

Apeqqut 49: Apeqqut 43-mi mittarfinni taaneqartuni ataasiakkaani aningaasaqarneq qanoq ittussatut naatsorsuutigineqarpa, tak. apeq. 45 & 46?

Akissut: Apeqqummi 43-imni nassuarneqartutut, perarfissatut ilusiliami naatsorsuinert, UKA2015/18+167-imni aalajangiinerup avataaniipput kiisalu tamatuma kingorna

aninaasanut inatsisini oqaasertaliussani Inatsisartunit akuerineqartuni piginnaatitsissuteqarnerit avataaniillutik. Taamaalillutik periarfissatut ilusiliamik taamaattumik naatsorsuinerit suliassap Inatsisartunit Naalakkersuisunut suliakkiissutigineqartut avataanniipput. Periarfissatut ilusiliami taamaattumi aningasaqaqnerup sukumiisumik naatsorsorneqarnera, suliassaavoq annertooq aammalu piffissamik atuiffiusariaqarluni.

Kisiannili naatsorsuinerit tamarmiusut inernerri, periarfissatut ilusiliami apeqqummi 43-imi allaaserineqartumi, annertuumik ajornerulersinneqartussaapput. Tamatumunnga pissutaavoq, ilaasut tunngaviusussat amerlanerunissaat piviusorsiortumik naatsorsuutigineqarsinnaanngimmat, aningaasaliinerillu malunnaatilimmik annertunerusussaammata.

Mittarfinni nutaani annertuunik aningaasaliisoqartussaalluni kiisalu attassiinnarnermi aningaasaliinerit annertuujuusussaallutik periarfissatut ilusiliaq taamaattoq, inuiaqatigiit aningasaqaqneranni taamatullu missingersuutini aningaasaqarnikkut periarfissatut ilusilianit allanit suliarineqartunit taakkuningga, malunnaatilimmik ajornerusussaavoq. Siullertut aningaasaliinerit tamarmiusut allatut periarfissani allani tamaginni pisunit qaffasinnerusussaapput, aammalu aningaasaliinernut taakkununnga suli allanut aningaasalersuutissanik nassaartoqanngilaq. Tamatuma saniatigut maannakkut Mittarfeqarfiit Kangerlussuarmi sinneqartoortutigisartagai, ingerlatsinermut aningaasartuutit ingerlaannarnerisa, aningaasaleeqqinnerit annertujuunerisa aammalu ilaasussat killeqarnerisa malitsigisaannik annertoorujussuarnik amigartoortuteqarfiusussanngussasut sutigut tamatigut ilimanarpoq.

Tamanna aammattaaq Kalaallit Airports A/S-imi taarsigassarsinermi atugassarititaasut ajornerulerannik malitseqariaannaavoq. Ilaasunut tunngatillugu imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfik unammillertaasoq, ornigassani ataasiakkaani timmisartut ikinnerunerannik malitseqassaaq aammalu ataatsimoortuni mittarfinni atuisut annertunerusumik akiliuteqassallutik.

Apeqput 50: Apeqput 43-mi periarfissaq malillugu Mittarfeqarfinni KAIRS-imilu aningasaqaqneq qanoq ittussatut naatsorsuutigineqarpa?

Akissut: Apeqquummut 49-imut akissuteqaat takuuk.

Ilaasut tunngaviusussat ilai ikinnerusut Kangerlussuarmut tassanngaaniillu timmisartuunneqartaannassappata, Kalaallit Airports A/S-imi aningasaqaqneq periarfissatut ilusiliaq alla 1-imut aamma 2-imut sanilliullugu ajornerulersinneqassasoq naatsorsuutigineqartariaqarpoq. Taamaattoq tassani angalavimmik pilersitsisoqarsimannissaapeqqutavaavoq, tamannalu ilaasut ingerlaarnerannik misissueqqissaarnermi ingerlanneqartumi tikkunneqanngilaq.

Tamatuma saniatigut naatsorsuutigineqartariaqarpoq, Kangerlussuarmi mittarfiup tamakkiisumik imarpik qulaallugu mittarfittut atorneqartussatut ingerlanneqarnerata ingerlatiinnarneqarnerani, Mittarfeqarfinni aningasaqaqneq, ullumikkumut sanilliullugu ajornerulingaatsiartussaasoq, tassami ilaasut tunngaviusussat amerlanerpaartai Kalaallit Airports A/S-ip ataani Nuummi aamma Ilulissani mittarfinnut ingerlasalissasut naatsorsuutigineqarmat.

Apeqqut 51: Apeqqut 43-mi periarfissamik sanaartornermut iluarsaanermullu missingersuutit tamarmiusut qanoq annertutigaat? Matumani tunngavissaatinneqarpoq Kangerlussuarmi iluarsaanissaq Namminersorlutik Oqartussanit qulakkeerneqartussaanera missingersuutinullu inatsisip eqquutsinnejarnissaata qulakkeerneqarnissa.

Akissut: Aallarniutigalugu erseqqissarneqassaaq, Apeqqut 43-imik nassuiarneqartutut, Nuummi aamma Ilulissani mittarfiliornissamut taarsigassarsinissaq suli naatsorsuutigineqarpat, maannakkut nunap karsiata qularnaveeqqusiivigisassaatut naatsorsuutigineqartutut annertussuseqartumik, mittarfiit ilusiligaaneranni missingersuusiornermut inatsit malinneqarsinnaassanersoq, qularnartutut isigineqarpoq.

Taamaattumik Kangerlussuup 2.800 meteriusumik imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfittut attatiinnarneqarnerani, mittarfinni attaveqarneq siunnersuutigineqartoq allangortinneqarluni Kalaallit Airports A/S-imik aningaasaqarnerup ajornerulersinnejarnissaat, maannakkut siunnerfigineqartunit annikinnerusumik taarsigassarsinissaq kisimi periarfissaalissasoq ilimanaateqarpoq. Periarfissatut ilusiliami allaanerusumi taamaattumi taarsigassarsiat aningaasartassaasa, Nunap karsianit qularnaveeqqusiivigineqarsinnaasussat, annertussusaannik erseqqinnerusumik naatsorsuisoqanngilaq.

Kangerlussuarmi aningaasaleeqqinnerit annertuut aningaasaqarnermut politikkikku attassisinnaanerat pitsaanerulersinnejarnissaanut iluaqutaasinnaasussaannngillat, aammalu immikkut ittunik isertitaqartoqassappat, taakkua Kangerlussuarmi aningaasaleeqqinnerit aningaasalersornissaannut atorneqarsinnaasussaananik. Tamanna pillugu takuuk apeqqummut 20-imut akissuteqaat.

Allatut iliuusissamut taamaattumut aningaasaliinissanut naatsorsuutigineqartut Nunap karsiani mittarfissanut aningaasassanit sipaardeqartunit annertunerujussuusussaapput. Taamaattumik allami sipaaretissanik imaluunniit isertitassanik nassaartoqartussaassaaq imaluunniit akileraarutinik qaffaasoqartussaassalluni.

Tamatuma saniatigut, inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuinermi nassuiarneqartutut, mittarfinni pineqartuni sanaartornermut iluarsaassinerellu aningaasaqarneq nassuiarneqartoq, kiisalu periarfissatut ilusiliiani pineqartuni taakkunani mittarfinni pineqartuni sanaartornermut aningaasartutissanik missiliorneqartunik toqqartussanik takussutissiivusoq innersuussutigineqarpoq.

	Periarfis satut ilusiliaq tunngaviusoq	Periarfis satut ilusiliaq alla 1	Periarfis satut ilusiliaq alla 2	Periarfissatut ilusiliaq alla 3	Periarfissatut ilusiliaq alla 4	Apeqqut 43 naapertorlugu periarfissatut ilusiliaq
Qaqortoq	680	680	410	410	680	
Ilulissat	115	1.400	1.400	189	189	1.400
Nuuk	127	1.500	1.500	248	248	1.500
Kangerlussuaq	747	75	475	747	691	747
Narsarsuaq	175	33	33	33	33	33
Katigluit	1.164	3.688	4.088	1.627	1.571	4.360

Nassuaat: Matrix-imi matuma siulianiittumi allattukkani toqqartukkani periarfissatut ilusiliari pineqartuni aningaasaleeqqinnissamik aningaasaliinissamillu pisariaqartitsineq missingersorneqartoq takutinneqarpoq.

Apeqqut 52: Apeqqut 50-imut akissut pisortat suliniutinut allanut ukiuni tulliuttuni tallimani aningaasaliinissamut periarfissaannut qanoq kinguneqassava aammalu sanaartornissamut/ningaasaliinissamut aningaasat qanoq amerlatigisut atorneqarsinnaanissaat naatsorsuutigineqarsinnaava?

Akissut: Apeqqutinut 49-imut, 50-imut aamma 51-imut akissuteqaatit takukkit.

Kangerlussuarmi aningaasaleeqqinnissamut aningaasassanik, Apeqqummi 43-imi periarfissatut ilusiliamut naapertuuttunik, nassaartoqassappat, ataatsimut katillugu allami sipaarutissanik nassaartoqartussaassaaq imaluunniit Kangerlussuarmi 747 mio. koruuninik aningaasaleeqqinnissamik pisariaqartitsinermut naapertuuttumik akileraarutinik qaffaasoqartussaassalluni. Taakkunannga ukiut tallimat siilliit ingerlaneranni $\frac{1}{2}$ mia. kr. sinnerlugit akilerneqartussaassapput, taakkununngalu aningaasalersuutissanik nassaartoqarsimangilaq.

Tassunga aammattaaq ilanngutissapput ingerlatsinermut amigartoorutit Mittarfimmi pilersussat, ingerlaavartumik aningaasalersorneqarnissaat.

Apeqqut 53: I Nuummi Ilulissanilu mittarfiit 1199 meterit sananerat billetsit akiisa 10 %-iinnarmik apparnissaannik kinguneqartussatut Rambøllip nalunaarusiaani naatsorsuutigineqarpoq (upperneq 79, immikkoortoq 7.3.2). Qaqortumi, Tasiilami Ittoqqortoormiunilu 1199 meterinik mittarfiliorsinnaanermut, taamaalillunilu assersuutigalugu timmisartunik ATR 72-inik atuinikkut ingerlatsinermi iluaquitissarsisinnaanermut tamanna qanoq attuumassuteqarpa? (The ATR 72-600 is the lowest seat per mile cost aircraft on the 70 seat segment, thanks to significantly lower fuel and maintenance costs compared to its competitors. Fra www.atraircraft.com)

Akissut: Nunatsinni mittarfiit ilusiligaanerannut ataqtigiiissitsinissamut periarfissarpassuupput. Mittarfiit takissusissaasa ataqtigiiissinnejqarsinnaasutut eqqarsaatigineqarsinnaasut tamarmik itisilerlugit naatsorsorneqarnerinik Naalakkersuisut aallartitsisimangillat.

Mittarfiit ataatsimoortut maannakkut ilusissaat amerlanerussuteqartunit tapserneqartumik aalajangiunneqarnissaat sioqqullugu, mittarfiit ataatsimoortut 2015-imi Inatsisartuni aamma Sanaartornermut Ataatsimiititaliami suliarineqarneranni arlalitsigut naleqqussarneqarput. Mittarfiit ataatsimoortut taakkua nunarput qaninnerulersillugu ataqtigiiislertussaavaat aammalu angallasseriaaseq tamarmiusoq malunnaatilimmik pitsaanerulersittussaallugu sunniutedqarluarnerulersittussaallugulu.

Inatsisissatut siunnersummi matumanilu Ilulissani, Nuummi aamma Qaqortumi mittarfinnut tunngatillugu aalajangiineq taanna naammassineqarpoq. Naalakkersuisut isumaqarluinnarput mittarfisanut suliassanut pingasunut taakkununnga inuiaqatigiit aningaasaqarnerannik nalilersuineremi inerniliussaq ersarissuusoq – mittarfiit taakkua Inatsisartut mittarfiit takissusissaat aalajangiussaat atuutsillugit sanaartorneqarnissaat inuiaqatigiit aningaasaqarneranni isumassarsiatsialaalluinnartoq.

2015-imi aalajangiinerit mittarfinnik inatsisissatut siunnersummi sammineqartunit amerlanerusunik imaqartoq Naalakkersuisut eqqumaffigaat. Ilanngullugu Ittoqqortoormiini aamma Tasiilami, naak tassani apeqqummi allassimasunit allaanerusunik mittarfiit

takissuseqartussaagaluartut. Naalakkersuisut erseqqissassavaat suliassat Inatsisartunit aalajangiunneqartunik iluseqartillugit aamma mittarfiit takissuseqartillugit, suliarineqarmata.

Nunap immikkoortuini mittarfinnut, Ittoqqortoormiini 650 meterimik aammalu Tasiilami 1.500 meterimik mittarfittaqtumut aalajangiinissanut tunngavissanik piareersaanissamik Naalakkersuisut suliakkerneqarput.

Tasiilamut aamma Ittoqqortoormiinut tunngatillugu, apeqput mittarfinnut taakkununnga tunngatillugu isumaqarluartumik akissuteqarfingisinnalerlugu, maannakkorpiaq taamaattumik tunngavissamik suliaqartoqanngilaq.

Atortunik anginerusunik atortoqarluni timmisartuussinerup malitsigisaanik angalanermut aningaasartuutit annikillisinneqartut pillugit aammattaaq nalinginnaasumik oqaatigineqarsinnaavoq, timmisartoq anginerutillugu kilometerit timmiffiusut tamaasa aningaasartuutit appasinnerusartut, eqqortuummat. Tamatumani imminermini ilaasut tunngavigineqartut, naammattumik inissanik atorluaanissamut tunngavissiinissaq tunngavigineqarpoq.

Nuummut, Ilulissamut aamma Qaqortumut tunngatillugu mittarfiup takissusissai allat pillugit politikkikkut oqallinnerup sunniutigisaanik, Naalakkersuisut periarfissatut ilusiliiani allani tapiliussassani marlunni inuaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik naatsorsuineq aallartippaat. Tassa imaappoq Nuummi, Ilulissani aamma Qaqortumi 1.199 meterimik mittarfiliornermi inuaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussat.

Periarfissatut ilusiliaq alla 3-imi Kangerlussuarmi annertoorujussuarnik aningaasaleeqqittoqartussaavoq, taamaalillunilu taanna imarpik qulaallugu aqquaartarfiuinnassalluni, Ilulissat, Nuuk aamma Qaqortoq 1199 meterimik mittarfeqarlutik.

Periarfissatut ilusiliaq alla 4-imi mittarfik 2200 meterimut annikillisinneqarpoq, Ilulissani, Nuummi aamma Qaqortumi mittarfik 1199 meteriulluni. Nalunaarusiaq taanna inaarsarneqaleruttorpoq, aammalu sapinngisamik piaartumik nassiunneqassalluni.

Kangerlussuarmi Mittarfik matuneqarluni periarfissatut ilusiliami 1.199 meterimik mittarfittaqtumi taaneqartumi tassani inuaqatigiit aningaasaqarneranni sunniutaasussanik erseqqinnerusunik misissueqqissaarnermik Naalakkersuisut suliaqartitsinngillat. Periarfissatut ilusiliami taamaattumi Islandimi Keflavik-imi Mittarfik siunissami aqquaarneqartartussaassaaq.

Naalakkersuisut periarfissatut ilusiliaq taamaattoq misissueqqissaarfigitinngilaat, tassami periarfissatut ilusiliaq taamaattoq, Kalaallit Nunaata nunani allani mittarfimmik nunatsinnut piviusumik iserfissatuaalertussamik pinngitsuuisinnaajunnaarsinnejarnera, pitsaanngitsumik sunniutigisussaammagu.

Tassunga ilanngutissaqq, periarfissatut ilusiliami taamaattumi ineriartortsinissamut periarfissat, suliffissat aamma siuariartortsinissamut periarfissaqarfiusut ilarujussuisa Kalaallit Nunaannit avammut nuutinneqarnissaasa ilimanaateqarnera. Takornariartitsinermi ineriartortsineq periarfissatut ilusiliami taamaattumi killilerneqassasoq aarlerissutigineqarsinnaavoq. Assartuussineq pillugu lsumalioqatigiissitap Keflavik aqquaarfissatut periarfissatut ilusiliami misissoqqissaarpaa,

kisianni inassutiginagu, ilaatigut takornariartitsisarnermi periarfissaqarfiusut annikillissusaanerat pissutigalugu.

Ilusiliami takutinneqarpoq Perarfissatut ilusiliaq alla 1 perarfissatut ilusiliaq tunngaviusumit taamatullu perarfissatut ilusiliaq alla 3-imit aamma 4-imit inuiaqatigiit aningasaqarnerannut malunnaatilimmik pitsaanerusut. Ilusiliami takutinneqarpoq, perarfissatut ilusiliamit aallaaviusumit taamatullu perarfissatut ilusiliat allanit nutaanit 3-imit aamma 4-imit, perarfissatut ilusiliaq alla 1 inuiaqatigiit aningasaqarnerannut malunnaatilimmik pitsaanerusoq. Ilusiliami aammattaaq takutinneqarpoq, pingaartumik takornariat amerlinerattut allatullu inuussutissarsiornerup ineriertortinnejarnerani malittaasunik /ineriertortuartussanik sunniuteqarsinnaanera, perarfissatut ilusiliaq alla 3-imut aamma 4-imut sanilliullugu perarfissatut ilusiliaq alla 1-imi aamma 2-imi malunnaatilimmik annertunerusoq.

Ulfumikkut aningasaat naliit (mio. kr)	Aningasaaliimerit	Ukiut 25-it sinnerluigt inuiaqatigiinnut sipaarutansut	Ukiut 25-it sinnerluigt inuiaqatigiinnut ilanngaseereermi maannakkut naliusut	Sunniineq ineriertortuartussat arlagarnit amerlassuslerumina atsut
Perarfissatut ilusiliaq aallaaviusoq	-1.370	+ 285	-1.085	
Perarfissatut ilusiliaq alla 1	-2.365 ¹	+ 2.644	280	
Perarfissatut ilusiliaq alla 2	-2.706 ¹	+ 2.464	-241	
Perarfissatut ilusiliaq alla 3	-1.887	+ 1.222	-666	
Perarfissatut ilusiliaq alla 4	-1.834	+ 1.218	-616	

1) Nuunmi, ilulisani aamma Qaqortumi mittarfut aningasalersorneqarnerannut ilaalliluq KAIR tassunqa taarsiqassarsissaq. Taarsiqassarsianit aningasaalersuneq KAIR-imit ingerlatsinermut taamaallilunilu Namminersorlituk Oqartussanut pissarsiansanik aqqusainermut sunniuteqarnerutussaavq. Tamanna ukiut 25-it sinnerluigt inuiaqatigiinnut sipaarutssat annikillissineqarnerani naatsorsinermut sunniisaag.
2) Ukiutumit ingerlatsinermut angusat. Tamanna ukiut 25-it ingerlanramni inuiaqabginnut sipaarutssat annikillissineqarnerani naatsorsinermut sunniivoq.

Perarfissaqarfut tamakkiisut

Perarfissaqarfegannnilaq

Samfundsekonomin konsekvensvurdering ved udbygning af lufthavne, Trin 2

Apeqput 54: Perarfissami apeqput 43-mi pineqartumi ilaasussat Keflavikimut aqquaartussat amerlariarnissaat naatsorsuutigineqarpoq:

Tabel 35: Ilaasut ingerlaarneri

	2021	2039
Ilaasut Københavnimit tikittut	67%	35%
Ilaasut Keflavik-imit tikittut	33%	65%

Najoqqutarisaq: Ilaasunut missiliukkat, Rambøll

Siuliani allassimasut Rambøllip nalunaarusiaanit tiguneqarput (qupperneq 67, tabel 35), tassanilu toqqaannartumik timmisartunneqarnermut taarsiullugu Keflavikimut timmisartuussinerit amerleriarnissaat takutinneqarpoq. Ilaasut amerlanerujussuit Keflavikimik ingerlariaqqiffittut atuilersinnaanerat, taamaalillunilu Nuummi llulissanilu atlantikoq qulaallugu timmisartuussinermi mittarfinnik pisariaqartitsisoqarunnaarnissaar aarleqqtigineqarsinnaava? (Rambøllip nalunaarusiaa qupperneq 23, immikkoortoq 3.7)

Akissut: Misissueqqissaarneq eqqartorneqartoq "Takornariaqarneq – mittarfiit ilusiligaanerisa allanngortinnejnarneratigut ineriertortitsineq siuariartortitsinerlu", Rambøll 2015, suliassami matumanu aammalu perarfissatut ilusiliani nassuarneqartuni naatsorsuinernut tunngavigineqanngilaq. Takuuk apeqqummut 30-imut akissuteqaat. Takussutissiaq taaneqartoq misissueqqissaarnernit Nuummi aamma llulissani mittarfissanut atatillugu suliarineqartunit allaanerusunut atatillugu suliarineqarpoq.

Mittarfiit nutaat aamma Nuummi aamma llulissani mittarfiit 2.200 meterit, piffissap timmiffiusussap assartuussiviusussallu sivikitsunera pissutigalugu, Keflavik-imit pinnani assersuutigalugu Danmarkimit Kalaallit Nunaannut tassanngaaniillu toqqaannartumik timmisartuussinissaq pilerinaateqarnerulersittussaavaat. Ilaasut amerlanerpaartaat Nuummi aamma llulissani angalanermi siunnerfinit imaluunniit taakkununnga toqqaannartumik timmisartortassapput. Kalaallit Nunaanni mittarfinnut unammilleqatigiinnikkut iluaqtissartaasut, maannakkut pisunut sanilliullugu pitsaanerulerussaavoq. Taamaalilluni amerlanerusut Keflavik akunniffittut atortassagaat annertuumik aarlerinaateqanngitsoq naliliisoqarpoq.

Kisianni mittarfiit nutaat 2.200 meterimik mittarfittaqtut Keflavik-imit Kalaallit Nunaannut timmisartumik sarpeqanngitsumik aamma timmisartumik turbo-nik sarpilinnik (Dash 8-Q400 imaluunniit ATR 72) timmisartuussinissamut perarfissiisussaapput, tamannalu billetsit akikinneruleranneranuut taamaalillunilu Kalaallit Nunaannut takornariaqarneruleranneranuut iluaqutaasinnaavoq. Peqatigisaanik Nuummi aamma llulissani mittarfinit nutaanit timmisartumik aqqutissat, kalaallit angalasut Keflavik-imit aqquaarnermi Europa-mi aamma USA-mi ornigassanut arlalippassuarnut aqqutissaqalersinnaanerat perarfissaqalersinnejassaaq. Tamatuma saniatigut takornariartitsisarnerup ineriertornera ilutigalugu timmisartuutileqatigiiffit Europamut aamma Amerikamut avannarlermut aqqutissanik nutaanik pilersitsinissamut perarfissaqalissapput.

Mittarfiit nutaat taamaalillutik maannakkut angalariaatsinik sunniuteqarnerulersitisinnaapput aammalu Københavnimit aamma Keflavik-imit taakkunangaaaniillu angallannerup annertusiartorneranuut aqqutissiuussisisinnaallutik. Peqatigisaanik angallassisartut arlallit akornanni unammilleqatigiinnissaq perarfissaqarnerulerissaqq, tamannalu billetsit akiisa appasinneruleranneranuut iluaqutaasinnaavoq.

Apeqput 55: Air Greenland timmisartuussisartut akornanni kisiartaalluni billetsit akiinik appaanissamik naatsorsuutiginninngitsutut KAIRS-imit saqqummiunneqarpoq. Tamanna Rambøllip nalunaarusiaani billetsit akiisa 20-30 %-imik appariarnissaannik, tassungalu atatillugu akit pissutigalugit ilaasoqarnerulerissaanik naatsorsuutiginninnermut qanoq ataqtigisiinneqarsinnaava? (qupperneq 7, perarfissaq 2-p ataani)

Akissut: Air Greenland siunissami ilaasunik assartuusseriaatsimi angallassisartuni kisiartaassasoq naatsorsuutigineqanngilaq. Paarlattuanik mittarfiit ilusiligaaneranni nutaami timmisartumik angallassisartut akornanni unammilleqatigiinnerulernissaq tunngavissinneqarpoq.

Angallannerup ilusaani nutaami suliaqarnermut aningaasarutuit appasinnerunerat pissutaalluni billetsit akiisa apparitinneqarsinnaanerat paasinarsisinneqarpoq. Tamanna qanoq aalajangersimasumik atorneqarsinnaassanersoq angallassisartussat apeqqutaapput. Unammilleqatigiinnerulerneq billetsit akiisa apparteqqinnejarnissaannut periarfissaqalersitsissaaq.

Apeqquut 56: Timmisartuussisartunit mittarfinni nutaani timmisartuussinernik pilersitsiumallutik oqariartuuteqartunik qassinit KAIRS qulakkeerinnippa?

Akissut: Akissuteqaammut matumunnga ilassutissanik Kalaallit Airports A/S-imit piniartoqarpoq.

Mittarfiit naammassippata Kalaallit Nunaannut timmisartuussisarneq pillugu soqtiginnilersitsiniarluni Kalaallit Airports A/S-ip Europami timmisartuutileqatigiiffiit arlallit oqaloqatiginerat aallartippaa, aammalu amerikami avannarlermi timmisartuutileqatigiiffinnut naleqquttunut taamaaqataanik attaveqarnissaq pilersaarutigalugu.

Ingerlatseqatigiiffiup taamaalilluni piffissaq sanaartorfiusoq tamaat timmisartuutileqatigiiffinnut, soorlu Routes Europe aamma Routes World, nusitsinerni naleqqunnerpaani peqataasarnissaq ingerlatiinnarniarlugu eqqarsaatigaa, taamatullu timmisartuutileqatigiiffinnik attaveqarfingineqalereersunut oqaloqateqarnerit attatiinnarniarlugit.

Europami timmisartuutileqatigiiffinnit 6 – 7-it, ingerlatseqatigiiffiup maannakkorpiaq attaveqarfingisimasaasa neriuulluarnartumik soqtiginninnertik oqaatigaat, kisianni ingerlatseqatigiiffiit arlaannaalluunniit sioqqutsisumik Kalaallit Nunaannut timmisartuussisarnissat pilligit pisussaaffiliisumik neriorsuuteqanngillat, ilaatigut timmisartuutileqatigiiffiit angallavissanut pilersaarusrornerminni sivisoorujussuarmut (ukiut 3 – 5) suliaqartarnerat pissutaalluni, ilaatigullu mittarfiit sananeqassanersut qularnaarneqariinngippat isumalluutiminik atuinissamik kissaateqannginnerat pissutaalluni, ilaatigullu timmisartuutileqatigiiffiit arlaannaalluunniit maannakkorpiaq 2023-imiit siumut Kalaallit Nunaannut timmisartumik aqqutissamik imaluunniit timmisartumik attartornermik imaluunniit timmisartuussinermik aallartitsinissamut periarfissaqarfiusunik ingerlatsinikkut nalilersuinissamut periarfissaqarsimannginnerat pissutaalluni.

Oqaloqateqarneq Kalaallit Airports A/S-ip Europami timmisartuutileqatigiiffinnut ingerlateriigaa aallaavigalugu ingerlatseqatigiiffik naliliivoq, mittarfiit naammassereerpata Kalaallit Nunaannut timmisartuussisarnissamut annertuumik soqtiginnitsitsilertoqarsinnaanera piviusorsiortoq.

Apeqquut 57: Apeqquut 55-imut akissummi ornitassat suut akillu qanoq ittut naatsorsuutigineqarpat?

Akissut: Ataatsimut naliliisoqarpooq mittarfiit nutaamik ilusiligaanerat tamarmiusoq angallavissanik ornigassanullu nutaanut periarfissaqalersitsissasut. Kisianni sullitat kissaatigisaasa pisariaqartitaasalu aammalu niuerfiup ineriarornerata malitsigisaanik aqqutissat ornigassallu aaqqissuunnissaat niuerfimmi angallassisartut nammineerlutik aalajangertussaavaat.

Akigititat pillugit takuuk apeqqummut 55-imut akissuteqaat. Tassunga tunngatillugu oqaatigineqarsinnaavoq, ilaasunut ilusiliinermi nutaami Kangerlussuup aamma ornigassamik akornanni mittarfimmit annerusumit minnerusumut timmisartuunneqartariaaruttunut ataatsimut katillugu 1.000 koruuninik billetsit akikillissasut naatsorsuutigisaqarneq, inuaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuinermeri naatsorsuinermeri ilaatinneqarpoq. Tassa imaappoq, assersuutigalugu Upernaviup aamma København akornanni siumut utimullu angalanermi billetsimi 2.000 koruunit sipaardeqassasut naatsorsuutigineqarsinnaasoq.

Mittarfimmit annerusumut minnerusumut timmisartuussinerit aamma sipaarutissat pillugit paasissutissanut annertunerusunut innersuussutigineqarpoq "Mittarfiit annertusaavigineqarneranni inuaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuineq, Alloriarneq 2" immikkoortoq 3.1.

Apeqqut 58: Ilulissanit ilaasut ukiukkut Nuummukaratik Keflavikimut timmisartuunneqassappata KAIRS-ip aningaasaqarneranut qanoq sunniuteqarnissaanut kisitsisit Deloittemit pigineqanngillat. Tamatuma paasinarsisinneqarnissaa naatsorsuutigineqarpa?

Akissut: Apeqqut kalaallisut aamma danskisut assigiinngissuteqarpoq. Kalaallisoortaani paasinarsisitsinissaq naatsorsuutigineqarnersoq taamaallaat apeqqutigineqarpoq.

Apeqqummut matumunnga akissuteqaammut ilassutissanik Kalaallit Airports A/S-imit piniartoqarpoq.

Kalaallit Airports A/S-ip apeqqut misissorsimanngilaa, tassami tamanna ingerlatseqatigiiffimmut suliakkiissutiniinngimmat, taamatullu ingerlatseqatigiiffik tamatuma kingorna pissutsinik taakkuningga misissuinissamik piumaffigineqarsimanani.

Tamanna oqaatigereerlugu oqaatigineqassaaq, Ilulissat aamma Keflavik-ip akornanni toqqaannartumik timmisartuussinerit ingerlatseqatigiiffimmut sunniuteqarnerlussanngitsut Kalaallit Airports A/S naliliisoq, tassami Ingerlatsinissamut Aningaasalersuinissamullu pilersaarummi naatsorsuutigineqarpoq ukiup annerpaartaani Ilulissanut tassanngaaniillu toqqaannartumik timmisartuussisoqartassasoq.

Kalaallit Airports A/S-ip Nuummi aamma Ilulissani mittarfiit ingerlanneqarnerat akisussaaffigisussaammagu, mittarfiup appaanit appaanut ilaasunik aallartussanik nuutitsinerup taamaalilluni ingerlatseqatigiiffiup angusai tamarmiusut allanngortittussaanngilai, tassami mittarfiup appaanit imaluunniit appaanit timmisartuussisoqarnersoq apeqqutaatinngagu, aammalu taakkua ornigassamut ataatsimut allamulluunniit timmisartortoqarnersoq apeqqutaatinngagu, ilaasunut aallartunut tamaginnut ilaasunut aamma timmisartumut akitsuutit akilersinneqartartussaammata.

Apeqqut 59: Kangerlussuup Sisimiullu akornanni aqquserniornissaq naalakkersuisoqatigiinnit neriorsuutigineqarpoq. Sisimiunit ilaasussat

**Nuummukaratik Ilulissaliararillu Kangerlussuarmut biilerluni
Kangerlussualiarnissaq toqqassappassuk KAIRS-ip ilaasorisassaasa
amerlassusissaannut qanoq sunniuteqassava?**

Akissut: Angallaviit, akulikissutsit aamma kajumissaarutit pillugit ilaatigut apeqqummut 53-imut akissuteqaat takuuk.

Kangerlussuarmi ilaasut tunngavagineqartut, Sisimiut aamma Kangerlussuup akornanni aqqusinniorissaq apeqqutaatinnagu, Kangerlussuarmi imarpik qulaallugu timmisartuussinerup atorsaasumik akulikissuseqartinnissaanut naammassasut ilimanaateqanngitsoq naliliisoqarpooq. Taamaattumik ilaasut Sisimiuneersut Ilulissat imaluunniit Nuuk aqqusaarfittut atussagaat ilimanaateqarnerpaajuveq, tassami taakkunani malunnaatilimmik akulikinnerujussuarmik ingerlasoqartussaammat.

Apeqqut 60: Aqqusineq Namminersorlutik Oqartussanit aamma akilerneqassappat missingersuutinut tamanna qanoq sunniuteqassava?

Akissut: Sisimiut aamma Kangerlussuup akornanni aqqusineq inatsisissatut siunnersuutip matuma ataani sammineqanngilaq. Apeqqutip naammattumik akineqarsinnaanissaanut, upernarsaatinut tunngavissat pitsaassusillit taamaattut suli pissarsiitinneqanngillat. Aqqusinniassamut suliassaq erseqqinnerusumik misissorneqaleruttorpoq aammalu immikkut suliarineqartussatut aalajangiiffingineqartussatullu kingusinnerusukkut saqqummiunneqarsinnaalluni.

Apeqqut 61: Timmisartoqarfittaarnermi aalisakkanik nutaanik avammut tunisaqalernissaq naatsorsuutigineqarpoq, inuussutissanulli oqartussaaffik nunatsinnit suli tiguneqanngilaq, taamaattumillu ilaatigut USA-mut tunisaqarsinnaanissaq qulakkeerneqarnissaanani. Aalisakkanik avammut tunisat sumut tunineqarnissaat naatsorsuutigineqarpa?

Akissut: Akissutissaq inatsisissatut siunnersummut matumunnga killissaliussat avataanniippoq.

Sunniinerit ineriertortuartussat pillugit Apeqqummut 62-imut akissuteqaat matuma kingulianiittooq takuuk.

Apeqqut 62: Patajaatsumik pilersuisinnaaneq pissutigalugu Keflavik aalisakkanik nutaanik ullut tamaasa avammut tunisaqartarpoq. Aalisakkanik sorlernik ullormullu qanoq amerlatigisunik Nuummit Ilulissanillu patajaatsumik pilersuisoqarnissaa naatsorsuutigineqarpa?

Akissut: Akissutissaq inatsisissatut siunnersummut matumunnga killissaliussat avataanniippoq. Aalisakkanik aamma qalerualinnik nutaanik avammut nioqquteqarneq aalisarnermi suliaqartut aamma aalisarnermi suliffissuit susassaqarfigaat. Taamaattoq Naalakkersuisut isumaqarpus mittarfiit ilusiligaanerisa sunniuteqarluarnerulersinnejcarnerani aamma nassiussanik assartuuusseriaatsit sunniuteqarluarnerulernissaat tunngavissinneqassasoq – ilanggullugu aalisakkanik qalerualinnillu nutaanik avammut nioqquteqarnermut tunngatillugu. Nassiussanik, assersuutigalugu aalisakkanik, assartuussinerup sunniuteqarluarnerulersinnejcarnerata malitsigisaanik ineriertorneq tassaavoq sunniineq ineriertortuartoq, inuiqatigiit

aninaasaqnerannut sunniutaasussanik nalilersuinermi
aninaasanngortinnejarsimannitsoq. Sunniinera neriuullarnartuussasoq naliliisoqarpooq,
taamaattoqassappallu inuaqatigiit aningaasaqneranni angusat tamarmiusut
pitsaanerulersinneqassallutik.

Apeqput 63: Apeqput 61-imut tunngatillugu ATR 72-it, ilaasoqarlutillu assartuisinnaasut (assartukkat 2 tons kiisalu ilaasut 50-it), atorneqarpata inuaqatigiit aningaasaqnerannut qanoq sunniuteqassava?

Akissut: Nuummi, Ilulissani aamma Qaqortumi 1.199 meterimik mittarfiliornerni inuaqatigiit aningaasaqnerannut sunniutaasussat naatsorsorneqarnerat, apeqqummut 53-imut akissuteqaammi erseqqinnerusumik nassuarneqarpooq.

Nassiussanik assartuussinerup ingerlatinnissaata sunniuteqarluarnerulersinneqarnerata inuaqatigiit aningaasaqnerannut sunniinera, periarfissatut ilusiliani pineqartuni aningaasanngortinnejansangilaq. Taamatut sunniuteqarluarnerulersitsineq nioqquissat akiisa appasinnerulererattut imaluunniit qinigassat amerlanerulererattut iluseqarluni atuutilersinnaavoq, taamaalillunilu tassaalluni sunniineq ineriaortuartussaq.

Kisiannili nassiussanik angallassinerup assersuutigalugu ATR 72 nassatanut matoqartoq atorlugu Dash 8 Q200 atorneqarneranit sunniuteqarluarnerusumik pissasoq eqqorsinnaavoq. Taamaaqataanik periarfissatut ilusiliani allani 1-im aamma 2-mi nassiussanik assartuussinerup sunniuteqarluarnerulersinneqarnera, taamatuttaaq pitsasumik iluaqutaassaaq, tassani Ilulissani aamma Nuummi mittarfiit nutaat assersuutigalugu Airbus 330-200, timmisartup 278-inik ilaasoqarnerani nassiussanik 10 - 12 tonsnik annertussusilinnik nassarsinnaasoq, atorlugu timmisartuussisoqarsinnaalluni.

Apeqput 64: Apeqput 61-imut tunngatillugu takornarianik Islandimit toqqaannartumik illoqarfiiq tikinnejartalernerat qanoq sunniuteqassava (ATR 72 imaluunniit Dash 8 Q400)?

Akissut: Apeqput imatut paasineqarpooq apeqqummut 53-imut innersuussisoqartoq aammalut apeqqummut 61-imut, aalisakkanut tunngassuteqartumut, tunngassuteqannitsoq.

Illoqarfinnut Ilulissat aamma Nuuk, ullumikkut Islandimit toqqaannartumik takornarianik assartuussisoqartareerpoq. Assersuutigalugu Air Iceland Connect Islandimeersoq Ilulissanut ukiumut qaammatit 7-it missaanni timmisartuussisarpoq.

Naalakkersuisut isumaqarput, toqqaannartumik timmisartuussineq – minnerunngitsumik takornariartitsisarnerup iluani ineriaortitsiniarluni- illoqarfinnut annertoorujussuarmik iluaqtissartaqartoq. Takornariartitsisarnerup iluani ineriaortitsineq taamaattoq sunniineruvoq ineriaortuartussaq aningaasanngortinnejarsimannitsoq, periarfissatut ilusiliani allani pineqartuni pitsasutut nalilerneqartoq. Takornariartitsisarnermi periarfissaqarfiusut atorneqarnissaannut, Nuummi aamma Ilulissani akunnittarfimmik naammattunik inissaqartitsisumik peqalernissaa pisariaqarpooq.

Apeqqut 65: A321 imaluunniit Air Greenlandimit atorneqartumit Norsamit timmisartut mikinerit allat atorlugit ingerlaarfiup København-Kangerlussuup tamanut neqeroorutigineqarneratigut billetsit qanoq akikinnerulersinneqarsinnaappat?

Akissut: Angallaviit aalajangersimasut tamanut ammasumik suliariumannittussarsiuullugit neqeroortitsinermi sunniutaasussanik naliersuinernik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut suliaqanngillat. Taamaattoqassappat tassani tunngaviatigut Kalaallit Nunaannut aamma Kalaallit Nunaanni niuerfinnut periarfissat ammatinneqarlutik maannamat suleriaatsit allangortinneqartussaassapput.

Danmarkimi Trafik- Bygge og Boligstyrelsen Namminersorlutik Oqartussanut sioqqutsisumik tusarniaanertaqartumik, ingerlatseqatigiiffinnut teknikkikkut isumannaallisaanikkullu piumasaqaatinik naammassinnissinnaallutik uppernarsaasinnaasunut, akuersisummi tunniussisarpoq.

Naalakkersuisut naliliipput mittarfiup ilusaa unammilleqatigiinnerulersitsisutut aammalu sunniinerit ineriertortuartussat piviusunngortinneqarnissaannut iluaqutaasussaq, billetsit akiini, piffissami angalaffiusussami il.il. sipaaruteqarnissamut tunngatillugu sunniuteqarluarnerusussaasoq.

Apeqqut 66: Timmisartut ATR 72-it aamma/imaluunniit dash 8 Q400-t atorlugit Kangerlussuarmiit (Keflavikimiillu) illoqarfinnut apeqqummi 61-im i pineqartunut (mittarfiit angissusissaattut taaneqartut naapertorlugit) tamanut timmisartuussinerit tamanut neqeroorutigineqarnerisigut billetsit qanoq akikitsigilersinnaappat?

Akissut: Apeqqut imatut paasineqarpoq illoqarfiiit aamma mittarfiit takissusai Apeqqummi 43-imut allatorneqartut innersuussutigineqartut – aammalu Apeqqummut 61-imut, aalisakkanik avammut nioqquqteqarnermut tunngassuteqartumut, apeqqummi allassimasut pineqanngitsut.

Angallaviit tapiiffigineqanngitsumik piujuartitsiviusut tamanut ammasumik suliariumannittussarsiuullugit neqeroortitsiviginissaannik, taamaalillunilu assersuutigalugu billetsit akiini sipaaruteqarnertut, pitsaassuseqarnerulernertut akulikinnerulernertullu aammalu ornigassat amerlanerulersinnissaannut periarfissatut iluseqartunik iluaqtissartaasunik malitseqartussani angallavinni unammilleqatigiittooqarsinnaanerata periarfissaajunnaarsinnissaanik, Naalakkersuisut siunertaqanngillat.

Apeqqummut 65-imut akissuteqaat takuuq.

Apeqqut 67: Mittarfinnik ingerlatsineq kisimi Mittarfeqarfinit ingerlanneqalerpat aammalu assersuutigalugu innaallagissamik imermillu pilersuineq Naalakkersuisoqarfinnut susassaqartunut tunniunneqarpat Mittarfeqarfiiit qanoq akikinnerutigisumik ingerlanneqalersinnaappat?

Akissut: Apeqqut inatsisisstatut siunnersuummut matumunnga killissaliussat avataanniippoq, taamaattumillu pingaarnertiguinnaq akissuteqarfingineqarluni.

Mittarfeqarfiiit aningaasaqarnerata ullumikkut Mittarfeqarfiiit suliassanik amigaartooteqarfiusunik arlalinnik, mittarfimmik ingerlatsinerup toqqaannartumik ataaniinngitsunik, suliaqarneranit atuiffigineqartarnera, eqqorpoq. Tassani assersuutigalugu pineqarput pilersuinermik suliaqarneq, eqqagassalerineq il.il. Sullissinerit

taakkua Mittarfeqarfiiit aningaasaqarneranni atuiffiunerisa kingunerisaanik naggataatigut ilaasut Mittarfeqarfinnut aallarnermut ilaasunullu akitsuutit aqqutigalugit suliassat taakkua suliarineqarnissaannut akiliisarput. Sunniuteqarluarnerulersitsinikkut imaluunniit allami suliarinnittalernermut suliassanik allanngortitsinikkut Mittarfeqarfiiit aningaasaqarnera tamatumunnga naapertuuttumik pitsaanerulersinneqassaaq, tamannalu billetsit akiisa annikillisinneqarnerannik malitseqarsinnaavoq, tassami aallarnermut ilaasunullu akitsuut taamaalillutik annikillisinneqassammata.

Suliassanik amigartoorteqarfiusunik taamaattunik nuussinermi, amigartoorutit suliassanik suliarinninnermi pisartut taakkua matussuserneqarnissaat isummerfigineqartussaassaaq. Tamanna isumaqarpooq Mittarfeqarfiiit suliassat suliarineqarneranni amigartoorautesunut naapertuuttumik aningaasartaqartillugit suliassat tunniutsissagaat imaluunniit suliassaqarfiup attuumassuteqartup iluani amigartoorautesunik aningaasalersuutissarsisoqartussaassasoq.

Kapitali 4-mut – Mittarfinnut neqerooruteqartitsineq kiisalu atorfinititsinermut tunngasut:

Apeqqut 68: Mittarfissat nutaat sanaartortitsisunit nunanit allaneersunit aammalu nunanit allaneersunit sulisulinnit kommuninut akileraarutinik akiliusussaanngitsunit sanaartorneqarnissaat pisortanit toqqarneqarpat, tamanna sanaartugassanut anginerusunut allanut maligassiuisinnaava?

Akissut: Ilusiliami aalajangiunneqartumi ilanngaasiinnginnermi akileraarusiisarnermut aaqqissuussinermut tunngatillugu pingaarnersaat ullumikkut suliassanut angisuunut inatsisip iluani atorneqareerput. Aaqqissuussinermi taamaattumi immikkullarilluinnartumik inatsimmi tunngaveqarnissaq pisariaqarpooq, aammalu tamanna tunngavigalugu 2017-imi ukiaanerani ataatsimiinermi Naalakkersuisut aalajangerput, tamanna pillugu inatsisissatut siunnersummik Inatsisartunut saqqummiussiniarlutik, taakkualu taanna akueraat. Taamaalilluni mittarfiliassanut suliassanut pineqartunut aaqqissuussinermik taamaattumik atuutsilslermissaq pillugu inatsisiliortup aalajangiinerani, maligassiuisinnaasunik pilersoqartussaanngilaq.

Torersaarnissaq eqqarsaatigalugu erseqqissarneqassaaq, ilanngaasiinnginnermi akileraarutit aallaaviatigut aningaasaqarnikkut isigalugu sulisartunut ataasiakkaanut akileraaruseeriaasiunngimmattuk sukanninnginnerusoq. Ilanngaasiinnginnermi akileraarutip procentia, nalinginnaasumik ataatsimut katillugu akileraarutip procentianit, aallaaviatigut appasinnerugaluarpoq, kisianni paarlattuanik ilanngaasiisoqartanngilaq. Tamanna pillugu inatsisissatut siunnersummumt nassuaatit nalinginnaasut, UKA2017-imi imm. 38-itut akuerineqartoq, innersuussutigineqarput.

Apeqqut 69: Nuup tikinnejqarsinnaassusiata pitsaannginera inuiaqtigiiit aningaasaqarnerannut kingunissat pillugit naliliinermi ilanngunneqarsimannngilaq. Aallarnermi saneraanit anori 29 knob sinnerpagu timmisartut sarpeqanngitsut (jetfly) aallarneq sapermassuk aammalu ataatsimut isigalugu nunami anori 50 knob sinnerpagu ingerlasinnaanngimmata uuttuutit taakku ulluni qassini qaangerneqartartussatut naatsorsuutigineqarpat.

Akissut: Apeqqummut matumunnga akissuteqaammut Kalaallit Airports A/S-imit ilassutissanik piniartoqarpooq.

Apeqqut imatut paasineqarpoq, anorip sukkassusaanut killissaliussat taaneqartut marluk taakkua piffissami 10 minutsinik sivisussuseqartumi anorsarinneranut anorimut uuttuinermut attuumassuteqartut.

Nuummi Mittarfimmi maannakkut anorimut uuttuitut marluusut aappaanit paasissutissat suliarineqanngitsut pissarsiarineqarsinnaasut DMI-meersut piffissamut 2007 – 2010-imut ukiunut sisamanut, uuttuitutut makkununnga tunngatillugu misissoqqissaagaapput "Mean wind directions over the 10-minute period preceding the observation" aamma "Mean wind speed over the 10-minute period preceding the observation". Najoqutarisaq: DMI, "Technical Report 11-15, Weather and climate data from Greenland 1958 – 2010, Observation data with description".

Tamanna tunngavigalugu mittarfimmi teqeqkorissumi anorip sukkassusaata (= anori saneraaneersoq) pisut 0,8 %-it missaanni 29 knob sinnertaraa naatsorsorneqarpoq, tamannalu ukiumut ulloq unnuarlu atuuttussatut naatsorsorneqarpoq, ukiumut ullut unnuallu pingasut missaattut annertussuseqarluni.

Taamaaqataannik anorip sukkassusaa 50 knob (sammivia apeqqutaanani) pisut 0,16 %-iini qaangerneqarpoq, tamannalu ukiumut ullut unnuallu 0,6-inut naapertuulluni.

Kisiannili ersarippoq anorlertarneri apeqqummi taaneqartunik killissaliussanik qaangiisut, unnuanilu 3-ni aamma 0,6-ini ataqtigiissuni atuutissanngitsut. Anorimut paasissutissat nalunaarsukkat misissoqqissaarneqarneranni killissaliussat taaneqartut taakkua qaangerlugit anorlertarnerata ukiumut, qaammammut aamma ulloq unnuarlu agguarneqarnera qimerloorneqanngilaq.

Kalaallit Airports timmisartumik angallassisartunit paasissutissinneqarpoq, Nuummi mittarfimmi 2.200 meterimi anorimut tunngasumik piffissamik eqquisarnermi pitsaanngitsumik allanngortoqarnissaa, taakkua naatsorsutiginnngikkaat, ilaatigut ataatsimut isigalugu timmisartumut sarpilimmut sanilliullugu timmisartumik sarpeqanngitsumik atuinermi saneraaniit anorlernerata qaffasinneruniissaa akuerisaanera pissutaalluni, taamatullu aamma timmisartut angissusaat, aamma mittarfiup takissusaa, pingaartumillu silissusaa tamatumunnga pingaaruteqarluni.

Apeqqut 70: Anorimut killissaritaasut tikinnejqarsinnaassuserlu apeqqut 69-imipineqartut eqqarsaatigalugit llulissani pissutsit qanoq ippat?

Akissut: Apeqqummut matumunnga akissuteqaammut Kalaallit Airports A/S-imit ilassutissanik piniartoqarpoq. Matuma kingulianiittut ilanngussassanit tiguneqartunit tigulaagaapput, tassani taakkua itisilerneqarnissaannut llanngussaq 1 innersuussutigineqarluni.

Apeqqutip matuma akissuteqarfiginissaanut tunngaviusut Nuummut tunngatillugu pisunit annikinnerupput, tassami Nuummut tunngatillugu pisut assigalugit mittarfiup anorimut uuttuutaanit paasissutissanik suliarineqanngitsunik misissueqqissaarnermik sukumiinerusumik piffissamillu atuinernerusumik suliaqartoqanngimmat.

Kisiannili maannakkut mittarfimmit anorimut paasissutissat nalunaarsukkat aallaavigalugit teknikkikkuut nalunaarusiat arlallit DMI-ip suliarisimavai, taakkunangna apeqqummut apeqqutigineqartumut attuumassuteqartunik tigusisoqarsinnaalluni.

Nuummi pisutut, aamma tassani piffissap 10 minutsinik sivisussuseqartup ingerlanerani agguaqatigiissillugu sammivia aamma anorip sukkassusaa tassani aamma pineqarpoq.

DMI-ip nalunaarusiaanit paassisutissat tunngavigalugit eqikkaalluni naliliisoqarpoq, saneraanit anorlertarneranut killissaliussat apeqqummi 69-imti taaneqartut, pisut 0,3 – 0,5 %-iini qaangerneqartartussaasut, ukiumut ullunik unnuanillu 1 – 2-inik annertussuseqarlutik, ilanggullugu pingaartumik ukiuunerani. Killissaliussap 50 knob apeqqummi 69-imti taaneqartup qaangerneqartarnerata annertussusaa aalajangersarneqarsinnaasimannngilaq.

Kisiannili apeqqummut 69-imut akissuteqaatituulli oqaatigineqassaaq, anorlertarnera apeqqummi 69-imti taaneqartutut killissaliussanik qaangiussaas, ullut unnuallu ataqtigiissut 1 – 2 taaneqartut taakkua pisartussaanngimmat.

Kalaallit Airports timmisartumik angallassisartunit paassisutissinneqarpoq, Ilulissani mittarfimmi 2.200 meterimi anorimut tunngasumik piffissamik eqquisarnermi pitsaanngitsumik allanngortoqarnissaa, taakkua naatsorsuutiginnngikkaat, ilaatigut ataatsimut isigalugu timmisartumut sarpilimmuit sanilliullugu timmisartumik sarpeqanngitsumik atuinermi saneraaniit anorlernerata qaffasinnerunissaa akuerisaanera pissutaalluni, taamatullu aamma timmisartut angissusaat, aamma mittarfiup takissusaa, pingaartumillu silissusaa tamatumunnga pingaaruteqarluni.

Apeqquut 71: Killiliisut apeqqut 69-imti taaneqartut saniatigut silarunnera, mittarfiup quasannera il.il. pissutigalugit tikinnejqarsinnaaneq ajornerulersinnaasoq naatsorsuutigineqarpa? Tamatumani ullaat qassit naatsorsuutigineqarpat?

Akissut: Apeqqummut matumunnga akissuteqaammut Kalaallit Airports A/S-imit ilassutissanik piniartoqarpoq. Matuma kingulianiittut ilanggussassanit tiguneqartunit tigulaagaapput, tassani taakkua itisilerneqarnissaannut Ilanggussaag 1 innersuussutigineqarluni.

Anorip saniatigut silamik pissuteqartumik piffissamik eqquisarneq taakkuninngalu ataqtigiissitsineq agguarneqarsinnaavoq:

- 1) Isikkiviginnera aamma pujut portussusaat
- 2) Mittarfimmut tunngasut

Isikkiviginnera aamma pujut portussusaat pillugu

Kalaallit Airports A/S DMI-imit silap pissusaanut nalunaarsuinerit pigineqartut tunngavigalugit, Nuummi aamma Ilulissani mittarnerit ingerlannissaannut silamik pissuteqartumik ammasarfisanik nalilersuivoq. Nalilersuinernut siunertaavoq mittarfik 2200 m nutaaq taanna minnernut atortut iluaqtaasussat ilanggullugit, maannakkut mittarfimmut sanilliullugu, silamik pissuteqartumik ammasarfinnut, qanoq sunniinissaanik paasinarsisitsinissaq.

Eqikkaaneq Nuuk:

"Naliliisoqarpoq minnernut silamik pissuteqartut ammasarfiiit, mittarfiup annertusarneqarnissaata pilersaarutigineqartup piviusunngortinnejqarnerani, maannakkut mittarfimmut sanilliullugu, **5 %-points sinnilaarlugit sivitsorneqassasut**. Mittarfiup annertusarneqarnerani minnissamut atortussat iluaqtaasussat pitsaanerulertussaapput, taamaalilluni minnernut mittarfiup avannamut taamatullu kujammut suussusilerneqarnera maannakkut suussusiliinermiit avannaanit "Non-precision approach"-imit aamma kujataanit

"Non-instrument"-imit allanngortinneqassasoq "Precision Approach Category I"-nngorlugu".

Eqikkaaneq Ilulissat:

"Minnerit pisut 80 %-iisa missaanni anorlernerani pisut pissutigalugit kujataanit pisassapput, tassanilu naliliisoqarpoq minnernut silamik pissuteqartumik ammasarfii, mittarfiup annertusarneqarnissaata pilersaarutigineqartup piviusunngortinneqarnerani, maannakkut mittarfimmut sanilliullugu, **4 %-points missaanni sivitsorneqassasut.**

Pisut 20 %-iisa missaanni avannaanit minnerni, naliliisoqarpoq minnissanut silamik pissuteqartumik ammasarfii **10 %-points-itut annertussusilimmik sivitsorneqassasut.**

Mittarfiup annertusarneqarnerani minnissamut atortussat iluaqutaasussat pitsaanerulerussaapput, taamaalilluni minnernut mittarfiup avannamut taamatullu kujammut suussusilerneqarnera maannakkut suussusiliinermit "Non-precision approach"-imit "Precision Approach Category I"-imut allanngortinneqassalluni.

Mittarfimmut tunngasut

Kalaallit Airports A/S-ip apeqqummut tassunga tunngatillugu ilaatigut Air Greenland oqaloqatigaa.

Timmisartut Dash-8-it ullumikkut Nuummi atorneqartut, maannakkut mittarfiusumi mittarfiup quasanneranit il.il. akornuserneqartangillat. Kisiannili timmisartut siunissami atorneqartussatut naatsorsuutigineqartut, mittarfiup aputeqarnerata sermeqarneratalu malitsigisaannik killilerneqarlutik misigisassavaat, tamannalu uninniarnermi kigaallattarneranik annikillisitsisussaavoq. Tamanna piffissamik eqquisarnermut qanoq sunniuteqassanersoq, mittarfissami aputaajaanermut atorneqartussat annertussusaat apeqqutaassaaq, kisianni qanoq pisoqaraluarpalluunniit piffissamik eqquisarnermut sunniuteqarnerlussasoq naatsorsuutigineqarluni.

Taamaattoq tassunga atatillugu Kalaallit Airports A/S-ip oqaatigaa, ingerlatseqatigiifluup mittarfinni aputaajaanermut naammattunik atugassiinissaq siunertarigaa, tamatuma piffissamik eqquisarnermut mittarfimmi pissutsit sunniisarnerat annertuumik annikillisissallugu.

Apeqqut 72: Timmisartuussisartut kikkut Nuummi Ilulissanilu timmisartuussiumasut oqaloqatigineqarpat aammalu apeqqut 69-imut 70-imullu tunngatillugu nangaassutaat suuppat?

Akissut: Apeqqummut matumunnga akissuteqaammut Kalaallit Airports A/S-imit ilassutissanik piniartoqarpoq. Matuma kingulianiittut ilangussassanit tiguneqartunit tigulaagaapput, tassani taakkua itisilerneqarnissaannut Ilangussaq 1 innersuussutigineqarluni.

Nuummut aamma Ilulissanut timmisartuussinermi timmisartumik angalanermi teknikki aamma isumannaallisaanermut tunngasut pillugit Kalaallit Airports A/S-ip ilaatigut Air Greenland qanumut oqaloqatigaa, aammalu mittarfisanut suliassat timmisartumik angallannermut oqartussat akuersissuteqarnissaat pillugu Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen-imut qinnuteqaateqarnermut atatillugu sanaartornermut pisussanut

pileraarutinik aamma najoqqtassanik suliaqnermut atatillugu aarlerinaataasunik naliersuinerni piumasaqaatigineqartuni aammattaaq Air Greenland-imit aallartitat peqataasimallutik.

Ataatsimut isigalugu timmisartumik angalasartut tungaannit Nuummi aamma Ilulissani mittarfisanut nutaanut timmisartornermut tunngasunik isumanerluuteqarneq oqariartutigineqanngilaq. Paarlattuanik naliliisoqarpooq mittarfiit nutaat maannakkornit pitsaanerusunik timmisartornermut tunngasunik malitseqassasut.

Taamaattoq nangaassuteqarnerit, Nuummi aamma Ilulissani aalaruluttarnermut tunngassuteqartut, aammalu teknikkikut ikkussugassatut naatsorsuutigineqartut pitsaanerulersinneqarsinnaanersut, soorlu assersuutigalugu qaammaqqutit qiterliit kiisalu ingerlaarfinni qaammaqqusiineq, iluaqutaasumik isumaliutersuutigineqarsinnaasoq, taaneqarput.

Kalaallit Airports A/S-ip teknikkikut mittarfimmi ikkussuinissanut atatillugu oqaatigaa, mittarfimmi ikkussuinissanut tunngatillugu, sanaartornerup taamatullu ingerlatsinerup immikkoortuini, ingerlatseqatigiiffiup maannakkut siunissamilu angallassisartussat aamma ingerlaavartumik oqaloqatigisartussaagai. Aalajangersimalluinnartumik oqaatigineqarsinnaavoq, ingerlaarnermut qaammaqqutit Nuummi aamma Ilulissani suliassani ilaareermata. Qaammaqqutit qiterliit aallarnerni pifissamik eqquisarnermik pitsaanerulersinermik taamaallaat malitseqartussat, mittarfiit ukiukkut aserfallatsaaliorneqarnissaannut tunngatillugu ajornartorsiuitaqarneri pissutaalluni, suliassami siusissukkut taamaatinneqarput.

Kapitali 5-imut – Kalaallit Airports A/S-ip suliaqarnera:

Apeqqut 73: § 15, imm. 3 naapertorlugu ingerlatseqatigiiffiup mittarfiinut akit akinullu tunngaviusut taakkununngalu allannguutissat Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiitaliamit siumoortumik akuersissutigineqareerlutik Naalakkersuisunit akuerineqartarnissaat ataatsimiitaliamit siunnersuutigineqarpooq. Siunnersuutip aappassaaneerneqarnissaanut allannguutissatut siunnersummik saqqummiusseqqullugit Naalakkersuisut ataatsimiitaliamit qinnuigineqarput.

Akissut: Ingerlatseqatigiiffiup akigitinanik aamma akigitinanut tunngaviusunik aalajangersaanerani, akigitat aamma akigitinanut tunngaviusut ingerlatsinermik aallaaveqartut inuaqatigiinni mianerisassanut naammattumik nalimmassarneqarnissaat politikkikut naliersorneqarnissa pingaaruteqartoq, Naalakkersuisut Ataatsimiitaliaq isumaqatigaat.

Kisiannili atugassarititaasut killissaliussat Kalaallit Airports A/S-imut piumasaqaatigineqartut niuernermik ingerlatsinikkut ingerlatsinissamut sapinngisamik annertunerpaamik tunngavissaliinissaa, taamaalillunilu taarsigassarsitsitisussanut toqqisisimanartumik qularnaarinissai, pingaaruteqarpooq. Akigitat aamma akigitinanut tunngaviusut akuerineqarnissaannut suliap ingerlaneranut tunngatillugu pisariussusaasa annertusitinneqarnera, taarsigassarsitsitisussanut aamma Kalaallit Airports A/S-ip sapinngisamik taarsigassarsinermut pitsaasunik atugassarititaasunik angusaqarsinnaassusianut tunngatillugu naleqqutingnitsoq, maannakkorpiaq naliliisoqarpooq.

Umiarsualiviit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 9, 3. juni 2015-imeersumi, ilaatigut Sikuki Nuuk Harbour-imut tunngatillugu pissutsinik maleruagassiiviusumi, § 16, imm. 3-imi allassimavoq akigititat aamma akigititanut tunngaviusut kiisalu taakkunani allannguuteqartitsinerit Naalakkersuisunit akuerineqartussaasut.

Naalakkersuisut inassutigaat inatsisisatut siunnersummi maannakkut ilusiliineq attatiinnarneqassasoq,

- akigititat aamma akigititanut tunngaviusut taakkunanilu allannguuteqartitsinerit § 14 malillugu niuernermik ingerlatsinermik tunngaveqartumik tunngavilersorneqartassasut,
- Kalaallit Airports taarsigassarsinissamut sapingnisamik pitsaanerpaanik pitsaasunik tunngavissaqartinneqartariaqartoq aamma
- ingerlatseqatigiifflit attaveqarnermk ingerlatsisut pillugit inatsisini suleriaatsit malillugit akigititat aamma akigititanut tunngaviusut naalakkersuisunit akuersissutigineqartarmata.

Apeqqut 74: Billetsit aiki qanoq sunnerneqassappat, tamanut akikinnerulissappat aammalu tamanna qaqugu naatsorsuutigineqarsinnaava?

Akissut: Assartuussinermik suliaqarnerup sunniuteqarluarnerulersinneqarnerata aamma unammilleqatigiittoqarnerulernerata malitsigisaannik qaqugu aamma qanoq sipaaruteqartoqarnissaq piviusungussanersoq, erseqqissumik aalajangersarneqarsinnaanngilaq. Kisianni erseqqissarneqarsinnaavoq, mittarfiit nutaamik ilusiligaaneranni angalasut amerlanerit billetsit akiini aamma piffissami angalaffiusumi sipaaruteqarnissaat tunngavissinneqartussaasoq. Tamatuma saniatigut timmisartumik angallannermi unammilleqatigiinnerunissamut aammalu takornariartitsinerup inuussutissarsiornerullu ineriartortinneqarneranni malunnaatilimmik ineriartortitsinissamut tunngavissiisoqartussaavoq. Tamanna inuaqatigiinnut tamakkiisunut iluaqutaasussaavoq.

Kalaallit Airports A/S aammalu attaveqarneq pillugu apeqqutit allat:

Apeqqut 75: Nunatsinni angallannerup ataqtigiiinginnerujussuanut nunanit tamalaanit mittarfissat nutaat qanoq pitsanngoriartitsisussatut naatsorsuutigineqarpat?

Akissut: Mittarfiit nutaamik ilusiligaanerat nalinginnaasumik aammalu immikkut imarpik qulaallugu angallannerup nutaamik ilusilerneqarnera, takornariartitsisarnerup iluani aamma inuussutissarsiortuni nalinginnaasumik sunniuteqarluarnerulersitsinertut, sipaaruteqarnertut ineriartortitsinertullu iluseqartunik malunnaatilimmik pitsanngorsaanermik malitseqartussaapput. Tassunga ilanngutissapput angallannerup akikinnerulernissaanut annertusitinneqarnissaanullu periarfissaqarfiusut, inuaqatigiit iluanni ataqtigiiressinnaassutsimik pitsanngorsaasinnaammat, taamatullu Kalaallit Nunaata ornigassanut pioreersunut nutaanullu attaveqarneranut periarfissaqarfiusut pitsanngorsarneqartussaallutik.

Eqikkarlugu mittarfiit nutaamik ilusiligaaneranni ilaasut sapingnisamik amerlanerpaat ornigassaminnut tassanngaaniillu toqqaannartumik apuuttarnissaat qulakkeerneqartussaavoq, maannakkut mittarfiit ilusiligaaneranni, mittarfiit aqqusaaqarfiusartut oqaluttuarisaanikkut isigalugu sakkutooqarfik eqqarsaatigalugu sanaartorneqarsimallutik.

Apeqqut 76: Mittarfiit maanna aaqqissuuussaanerannut tunngatillugu nunanit tamalaanit mittarfiit Mittarfeqarfinnut qanoq kinguneqassappat?

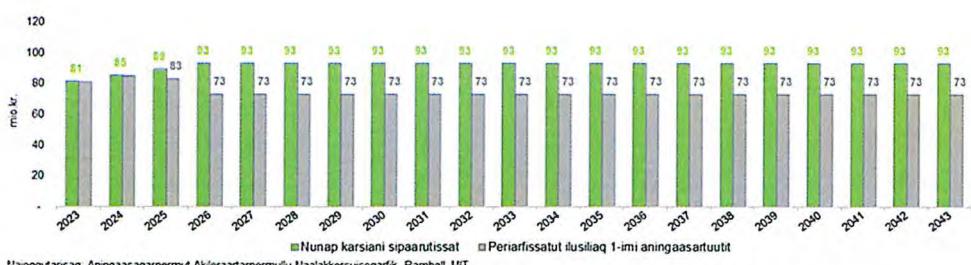
Akissut: Kalaallit Airports A/S-ip ataani imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfiit nutaat taakkua, pingaartumik Kangerlussuarmi isertitassanut tunngavissat annikillisinneqarnerattut ilusilimmik Mittarfeqarfinnut aningasaqarnikkut annertuumik sunniuteqartussaapput.

Taamaattumik mittarfiit nutaamik ilusiligaanerannik pilersitsinermi mittarfeqarnermi tamarmiusumi aningaasaqarnerup ajoquserneqanginnissaata qulakkeernissaa Naalakkersuisut annertuumik aallussimavaat – tassani ilaalluni mittarfiit aamma qulimiguulinnut mittarfiit akornanni sinneqartooruteqarfiusartut amigartooruteqarfiusartullu akornanni taperseeqatigiisitsisarnermi atuuttumi tunngaviusut.

Misissueqqissaarneq "Mittarfeqarfiiit, Mittarfiit nutaamik ilusiligaanerannut atatillugu ingerlatsinermi aningaasaqarnikkut sunniutaasussanik naatsorsuinerit", Deloitte 2017, tunngavigalugu mittarfiit nutaamik ilusiligaaneranni Mittarfeqarfiiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussat misissoqqissaarneqarput. Misissueqqissaarnermi tassani inerniliussat tunngavigalugit inuiaqtatigiit aningaasaqarnerannut aamma missingersuutini aningaasaqarnermut sunniutaasussanik nalilersuinermi, Periarfissatut ilusiliaq alla 1-im aamma 2-imi, Mittarfeqarfinnut ukiumut tapissutinut 60 aamma 75 mio. koruuninik annertussusilinnik allatut agguaanissaq naatsorsuinermi ilanngunneqarpoq.

"Mittarfinnik annertusaanermi inuaqatigiit aningaasaqnerannut sunniutaasussanik nalilersuinermi, Alloriarneq 2" (danskisoortaani), qupperneq 47-imi ilusiliaq 27-imi, mittarfiit nutaamik ilusiligaaneranni tessani nunap karsiani ukiumiit ukiumut periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi isertitassat aamma aningaasartutissat takussutissinnejqarput. Tessani ilaatigut ilaatinnejqarput Mittarfeqarfinnut tapiissutinut aningaasartutissat 60 mio. koruuniusut, takukkit matuma siulianiittut.

Ilusiliaq 1: Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imí nunap karsianut tunngatillugu ilanngaaaseereernermi aningaasat ingerlaanerannut takussutissiaq (mio. kr.)

Ilusiliami matuma siulianiittumi takuneqarsinnaasutut mittarfiit nutaamik ilusiligaanerannitassani Periarfissatut ilusiliaq alla 1-imi ukiumiit ukiumut nunap karsiani sipaarutaasussat, aningaasartutissanit annertunerupput, ilanngullugu Mittarfeqarfinnut aningaasartutuitilaatinnegarlutik.

Apeqqut 77: Tasiilaq aamma Ittoqqortoormiut mittarfissallu mikisut allat qaqugu tullinnguutissappat?

Akissut: Mittarfiit pineqartut inatsisisstatut siunnersuummi matumani ilaatinneqannigillat. Paasissutissiissutigineqarsinnaavoq, mittarfinnut taakkununnga tunngatillugu aalajangiinissamut tunngavissat pitsaassuseqalersinnissaat Naalakkersuisut sulissutigigaat. Taakkua pigineqalerpata, immikkut politikkikut sularineqarnissaannut aalajangiiffigineqarnissaannullu saqqummiunneqarsinnaalissapput.

Apeqqut 78: 600 meteriinnarmik takissusilimmik Ittoqqortoormiuni mittarfiliortoqalersarpa? Imaaluunniit mittarfik atorluarneqarsinnaaqquillugu takinerutinniarneqarpa?

Mittarfiit pineqartut suliniummut ataatsimut atatinneqarsimammata taakku pillugit aamma paasissutissinneqarnissaq kissaatiginarpoq.

Akissut: Takuuk apeqqummut 77-imut akissuteqaat. Tassunga tunngatillugu paasissutissiissutigineqarsinnaavoq, Naalakkersuisut aallaaviatigut piginnaatitsissuteqarnerup aammalu suliassap UKA2015/18+167-im aalajangiinerni Naalakkersuisunut suliakkiissutigineqartup killissaasa iluanni, periarfissanik misissuimmata. Tassani Ittoqqortoormiit eqqaanni 650 meterimik illoqarfimmut qanittumi nunap immikkoortuani mittarfiliornissamik piareersaanissamut Naalakkersuisut suliakkerneqarput.

Kisiannili angallassinermut tunngasut Ittoqqortoormiit eqqaanni mittarfiup allatut takissuseqartinnissaanik isumaliutersuutedqarnissamut tunngavilersuutaasinnaasut Naalakkersuisut eqqumaffigaat. Naalakkersuisut maannakkorpiaq tamanna pillugu aalajangiinissamut tunngavissat pitsaassuseqalersinnissaat sularaat, tamatuma kingorna suliassat tamakkiisumillu Inatsisartuni politikkikut sularineqartussatut aalajangiiffigineqartussatullu saqqummiunneqarsinnaalissalluni.

Apeqqut 79: Air Greenlandip timmisartuutai ukiukkut naammattumik timmisartuussisinnaajunnaarsimapput. Taakku taarsersornissaannut mittarfiliornerit sunniuteqassappat?

Akissut: Atortunik toqqaaneq taarsiinissarlunniit timmisartumik angallassisartut aalajangertussaavaat. Kisiannili mittarfiit nutaamik ilusiligaanerat mittarfinni nutaani atortunik allaanerusunik atuilenissamut pilersertsisinhaassasoq, taamatullu unammilleqatigiittooqarneruernerani timmisartut allaanerusut atorneqalernerannik kinguneqarsinnaasoq, Naalakkersuisut akerlilersinnaanngilaat.

Apeqqut 80: Nuummi llulissanilu mittarfinni atlantikoq qulaallugu timmisartuussinerit unammilleqatigiiffiulissappat?

Akissut: Aallaaviatigut aap, soorlu ullumikkutut aallaaviatigut Kangerlussuarmut aamma Narsarsuarmut imarpik qulaallugu timmisartuussinerit unammilleqatigiinneq killilfersugaanngitsoq. Unammilleqatigiittooqalissanersoq taamaattoqarpallu qaqugu aammalu qanoq tamanna pilissanersoq Naalakkersuisut ersarissumik aalajangersarsinnaanngilaat. Taamaattumik tamatuma aningaasaqarnikkut sunniuteqarnera inuiaqatigiinni aamma missingersuutini aningaasaqarnikkut naatsorsuinerni sularineqartuni aningaasanngortinneqanngillat.

Imarpik qulaallugu angallavinni/nunanut allanut angallannermi unammilleqatigiinnerup killilersugaannginnerata attatiinnarneqarnissaa Naalakkersuisut kissaatigaat.

Apeqqut 81: Nunanit tamalaanit mittarfiit sananeqarnissaat utaqqeqlaarnagu atlantikoq qulaallugu timmisartuussinerit ullumikkut unammilleqatigiiffingortinnejareersinnaanngillat?

Akissut: Ullumikkut imarpik qulaallugu angallavinni unammilleqatigiinneq killilersorneqanngilaq. Kisianni maannakkorpiaq timmisartuutileqatigiiffinnik Københavnmut imarpik qulaallugu angallavimmi Kangerlussuarmut timmisartuussisartunik unammilleqatigiittooqanngilaq.

Air Iceland Connect ukiut marluk missaasa matuma siorna Island-ip aamma Kangerlussuup akornanni angallavimmik pilersitsivoq. Kisianni taanna matuneqarpoq, tassami Air Iceland Connect malillugu angallaviup attatiinnarneqarnissaanut naammattunik ilaasunik tunngavissaqanngimmat.

Apeqqut 82: Ingerlatseqatigiiffimmik pilersitsinikkut Sisimiut Kangerlussuullu akornanni aqquserniornissap tiguneqarnissaanik Qeqqata Kommuniata kissaataa Naalakkersuisunit qanoq tapersorsorneqartigaa? Pilerautip aningaasalersorneqarnissaani Namminersorlutik Oqartussat peqataasinnaanerat ilimanarpa?

Akissut: Suliaq pineqartoq inatsisisstatut siunnersuutip matuma killissaasa avataanniippoq. Kisianni Naalakkersuisut paassisutissiissutigisinnavaat suliap, periarfissat killiliisullu qulaajaavagineqarnerat maannakkut ingerlasoq.

Pissutsit allat – Ataatsimut isigalugu:

Apeqqut 83: Uffa nunatta karsia qularnaveeqqusiusaasoq sooq KAIRS-ip niunermut pilersaarutaa tamanit takuneqarsinnaanngila? Niuernikkut immikkut mianerisassat nunatsinni aningaasaliinissamut annertunerpaamut innuttaasut nalinginnaasumik paassisutissinnejarnissamik pisariaqartitsinerannit pingaernerusinnaanngillat.

Akissut: Innuttaasut aalajangiinerit pingaaruteqartut taakkua, minnerunngitsumillu tamatumunnga tunngaviusut pillugit sukumiisumik ilisimatinneqarnissaannik Ataatsimiititaliap isumaqarnera Naalakkersuisut isumaqatigaat.

Pingaartumik Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq najoqqtassanut attuumassuteqartunut tamaginnut annertusisamik periarfissaqarnissamik pisariaqartitsivoq, taamaattumik Naalakkersuisut isertuussinissamik piumasaqaatitaqartumik najoqqtassat suliassap suliarineqarnissaanut naleqquuttu isertuussassat annertoorujussuit nassiutereerpaat.

Tusagassiorfiit arlallit mittarfinnik annertusaanermi inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuinermi, Alloriarneq 2-imi ilaalu ilanngullugit, allagaatinik takunninnissaq pillugu qinnuteqarput.

Misissueqqissaarnermi tunngaviusuni paasissutissat aalajangersimasut Kalaallit Airports A/S-imi ingerlatsinermi niuernermillu ingerlatsinermut tunngassuteqarput, Naalakkersuisoqarfip naliliinera malillugu suliaqarnermut aningaasaqarnikkut annertuumik pingaaruteqarlutik. Taamaattumik paasissutissat taakkua tamanut saqqummersinneqarsinnaangillat saqqummersinneqartussaanatillu. Paasissutissat pisortat ingerlatsinerannut inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2 naapertorlugu tunniunneqartussaanngillat.

Assersuutigalugu Kalaallit Airports A/S-imi sinneqartoorutissatut naatsorsuutigineqartut tamanit ilisimaneqalerluarpata, tamatuma ingerlatseqatigiiffiup taarsigassarsitsisorisinnaasaannut isumaqtiginninniarnerit ajoquusersinnaassavai. Taamaaliornermi tunngavigineqarpoq, taarsigassarsitsisuusinnaasut taarsigassarsinissamut isumaqtiginninniarnerit aalajangersimasut sioqqullugit missingersuinerit ilisimalerpatigit, tamanna Kalaallit Airports A/S-ip isumaqtiginninniarnermi inisisimancerata ajornerulerteranik malitseqartussaavoq imaluunniit malitseqarsinnaavoq.

Periarfissatut ilusiliani allani allattukkat aalajangersimasut tamanit ilisimaneqalerpata, tamanna Kalaallit Airports A/S-imut ajoquusiinnaavoq, tassami Kalaallit Airports A/S-imi sanaartornermut aningaasaliinissanut missingersorneqartut nassaarinissaannut paasissutissanit allassimasunit kingumut ajornartorsiuteqanngitsumik naatsorsuisoqarsinnaalissammat. Taamaaliornermi tunngavigineqarpoq, entreprenørit neqerooruteqartuusinnaasut suliassamut neqerooruteqarnissartik sioqqullugu Kalaallit Airports A/S-ip nammineerluni missingersuineri paasippassuk, tamanna sanaartornermut aningaasartuutit qaffasinnerulerteranik malitseqartumik unammilleqatigiinnerup annikinnerulerteranik malitseqartussaavoq imaluunniit malitseqarsinnaavoq.

Tamanna aamma pissutigalugu, assersuutigalugu Kalaallit Airports A/S-ip Ingerlatsinissamut Aningaasalersuinissamullu pilersaarutaata isertuussaatinneaannarnissaa, aalajangiisuulluinnartumik pingaaruteqarpoq. Tamanna ingerlatsinermik mianerinninnissaq aallaavigalugu pissaaq. Assersuutigalugu sanaartornermut missingersuinerit atorneqartut nalinginnaasumik suliaqartuuusussat akornanni ilisimaneqalerpata, tamanna annertoorujussuarnik pitsaanngitsunik akisunerulersitsisunillu sunniuteqartussaavoq. Taamaaliornermi niuerfimmi nalimmassaagaasumik aammalu akigititanik unammilleqatigiittunik angusaqarnissamut periarfissaarutsitsisoqassaaq.

Tamannarpiaq pissutigalugu Namminersorlutik oqartussat nammineerlutik sanaartornermut suliassaanni aningaasaliisarnermut tunngaviusut marlunnut agguagaasut atorneqarput.

Neriuutigalugu matuma siuliani allassimasuni Ataatsimiititaliap apeqqutai akissuteqarfigisimassallugit, Ataatsimiititaliap suliassamik suliarinninnerata ingerlaqqinnissaa, tamannalu pillugu Naalakkersuisunik oqaloqateqarnissaa, qilanaaraara.

Inussiarnersumik inuullaqquqsiillunga

Simon Simonsen

- Ilanngussaq 1: Kalaallit Airports A/S-imit akissuteqaammut ilassutaasut (kingusinnerusukkut nassiunneqarumaarput)
- Ilanngussaq 2: Apeqquteqaammut 35-mut akissuteqaatip ilassai Kalaallit Airports A/S-imiit (kigusinnerusukkut nassiunneqarumaarput)